

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi varallisuusverolain kumoamisesta ja laiksi varojen arvostamisesta verotuksessa sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi varallisuusverolaki. Varallisuuden arvostamisesta kiinteistöjen verotusarvon määrittämiseksi kiinteistöverotusta varten samoin kuin yritysten nettovarallisuuden määrittämiseksi tulo-verotusta varten ehdotetaan säädettäväksi laki varojen arvostamisesta verotuksessa. Lisäksi tehtäisiin tarvittavat varallisuusverotuksesta luopumisen edellyttämät tarkistukset verolainsäädäntöön.

Varallisuusveroarvoista luopumisen johdosta tarkistettaisiin säännöksiä, jotka koskevat arvopaperien ja kiinteistöjen arvostamista niitä omistavan yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa. Metsä arvostettaisiin kuntakohtaisesti vuoden 2005 keskimääräisen vuotuisen hehtaariuoton perusteella laskettuun vertailuarvoon, jos se on poistamatta olevaan hankintamenoa suurempi.

Perintö- ja lahjaverolakiin sisältyvää yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskevaa huojennussäännöstä muutettaisiin siten, että huojennuksen laskentaperusteena käytettäisiin varallisuusveroarvon sijasta varojen arvostamista koskevan lain mukaista nettovarallisuuslaskennassa käytettävää arvoa. Siltä osin kuin perintöverotuksen piiriin kuuluvat varat

eivät kuulu nettovarallisuuslaskennan piiriin, laskentaperusteena käytettäisiin lähtökohtaisesti käypää arvoa. Metsän osalta huojennuksen laskentaperusteena pidettäisiin nettovarallisuutta laskettaessa noudatettua vertailuarvoa.

Verotusmenettelystä annetun lain varallisuustietojen ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä tarkistettaisiin. Verohallinto keräisi verotusta varten tarpeellisia varallisuustietoja. Ilmoittamisvelvollisuus koskisi laissa nimettyjä varallisuuseriä sekä eräitä velkoja.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2006 alusta. Kiinteistöverotuksessa sovellettaisiin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaan laskettuja arvoja ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa. Perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin tapauksissa, joissa verovelvollisuus syntyy vuoden 2007 alun jälkeen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2006 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	5
1. Nykytila.....	5
1.1. Varallisuusverotus	5
Yleistä.....	5
Varojen arvostaminen	5
1.2. Varallisuusverotusarvot muun verotuksen perusteena.....	7
Yritystulon ja osinkotulon jako ansio- ja pääomatulo-osuuteen	7
Jaettavan yritystulon perusteena oleva nettovarallisuus	7
Osakkeen matemaattinen arvo	7
Perintö- ja lahjaverolaki	8
1.3. Varallisuustietojen käsittely verotuksessa	8
Henkilötietojen käsittelyn yleiset perusteet	8
Varallisuustietojen kerääminen ja käyttö verotuksessa.....	8
Verotustietojen julkisuus	10
1.4. Varallisuustietojen käyttö muihin kuin verotusta koskeviin tarkoituksiin ...	10
1.5. Varallisuusverotus eräissä muissa maissa	11
2. Nykytilan arviointi.....	11
3. Keskeiset ehdotukset.....	12
3.1. Yleistä.....	12
3.2. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa	12
Eräiden omaisuserien arvostaminen yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa	13
Maatilan varallisuus	14
3.3. Perintö- ja lahjaverolaki	14
Yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskeva huojennussäännös.....	14
3.4. Varallisuustietojen julkisuus.....	16
3.5. Varallisuustietoja koskeva ilmoittamisvelvollisuus	17
Varallisuustietojen käyttötärpeistä verotuksessa varallisuusverotuksesta	
luopumisen jälkeen	17
Ilmoittamisvelvollisuutta koskevat ehdotukset	18
4. Esityksen vaikutukset	18
Taloudelliset vaikutukset	18
Vaikutukset verohallinnon toimintaan	19
Vaikutukset verotustietoja saavien viranomaisten toimintaan	19
5. Asian valmistelu	19
6. Riippuvuus muista esityksistä.....	20
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	20
1. Lakiehdotusten perustelut	20
1.1. Laki varallisuusverolain kumoamisesta	20
1.2. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa	20
1 luku. Yleiset säännökset	20
2 luku. Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo	21
3 luku. Muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus ja sen arvo	23

4 luku.	Muun yrityksen maatalouden nettovarallisuus ja sen arvo	24
5 luku.	Kiinteistön verotusarvo	25
6 luku.	Voimaantulo ja soveltaminen.....	26
1.3.	Tuloverolaki	26
1.4.	Perintö- ja lahjaverolaki	27
1.5.	Verotusmenettelystä annettu laki.....	28
1.6.	Elinkeinotulon verottamisesta annettu laki.....	29
1.7.	Tonnistoverolaki	29
1.8.	Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annettu laki	29
1.9.	Rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettu laki	29
1.10.	Laki keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä	30
1.11.	Ennakkoperintälaki	30
1.12.	Kiinteistöverolaki.....	30
1.13.	Laki keskusverolautakunnasta	30
1.14.	Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta.....	30
2.	Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	31
3.	Voimaantulo	31
4.	Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.....	31
LAKIEHDOTUKSET		33
	varallisuusverolain kumoamisesta	33
	varojen arvostamisesta verotuksessa	34
	tuloverolain muuttamisesta.....	42
	perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta.....	44
	verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.....	46
	elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 51 c ja 52 c §:n muuttamisesta	48
	tonnistoverolain 37 §:n muuttamisesta	49
	kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta	50
	rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	51
	rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.....	51
	keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta	52
	ennakkoperintälain muuttamisesta.....	53
	kiinteistöverolain muuttamisesta.....	54
	keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	55
	verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta	56
LIITE		58
RINNAKKAISTEKSTIT		58
	tuloverolain muuttamisesta.....	58
	perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta.....	60
	verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.....	63

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 51 c ja 52 c §:n muuttamisesta	67
tonnistoverolain 37 §:n muuttamisesta	68
kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta	69
rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta	70
rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta	70
rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.....	70
keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta	72
ennakkoperintälain muuttamisesta	73
kiinteistöverolain muuttamisesta.....	75
keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	76
verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta	77

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Varallisuusverotus

Yleistä

Varallisuusvero kohdistuu verovelvollisella verovuoden päättyessä olevaan varallisuuteen. Veronalaisiin varoihin luetaan rahanarvoinen omaisuus varallisuusverolain (1537/1992) 10 §:ssä mainituin poikkeuksin. Verotettava varallisuus saadaan vähentämällä veronalaisista varoista velat, lain 37 §:ssä tarkoitettu lapsivähennys ja 38 §:n mukainen vähennys omasta asunnosta.

Veronalaisten varojen piiristä on eri perustein rajattu muun ohessa koti-irtaimisto samoin kuin eräät oikeudet, kuten oikeus lakisääteiseen ja eräisiin muihin eläkkeisiin sekä lakisääteisiin avustuksiin. Rahoitusvarallisuudesta varallisuusverotuksen ulkopuolelle jäävät korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) mukaiset talletukset ja joukkovelkakirjalainat sekä vapaaehtoiset eläkevaikutukset ja henkivakuutukset.

Vuonna 2003 verovelvollisten yhteensä 117 miljardin euron verotettavasta bruttovarallisuudesta 77 prosenttia muodostui kiinteistöistä, asunto-osakkeista sekä maa- ja metsätalouden varallisuudesta. Loppuosa muodostuu pääosin arvopapereista, joista pääosa on osakkeita. Nettovarallisuuden määrä oli 85,4 miljardia euroa.

Suomessa yleisesti verovelvollinen, eli verovuoden päättyessä Suomessa asunut henkilö, on velvollinen suorittamaan veroa varallisuuden perusteella sekä Suomessa että muualla olevista varoistaan. Rajoitetusti verovelvollinen on velvollinen suorittamaan veroa vain Suomessa olevista varoistaan. Alaikäisen lapsen verotettava varallisuus lisätään sen vanhemman varallisuuteen, jonka varallisuus on suurempi.

Luonnollisten henkilöiden lisäksi varallisuusveroa maksavat myös eräät yhteisöt. Varallisuusverosta vapaita ovat kotimainen osakeyhtiö, osuuskunta ja muu yhteisö, jonka osakkaan tai jäsenen veronalaisia varoja ovat hänen osuutensa yhteisössä. Yleishyödylliset yhteisöt samoin kuin eräät muut yhteisöt on lisäksi osittain tai kokonaan vapautettu varal-

lisuusverosta.

Varallisuusvero suoritetaan kokonaan valtiolle. Verokanta on ollut 0,9 prosenttia vuodesta 1989 kuluvan vuoden alkuun, josta lukien verokanta alennettiin 0,8 prosenttiin. Samassa yhteydessä varallisuusverotusta lievennettiin siten, että varallisuusverosta vähennetään muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta, pääomatuloksi katsottavasta osingosta menevä tulovero. Muutos lieventää sellaisten varallisuusveroa maksavien verotusta, joiden pääomatuloksi katsottavien osinkotulojen yhteismäärä ylittää 90 000 euroa.

Yhteisöillä varallisuusverokanta on ollut 1 prosentti. Varallisuusveroa määrättiin vuodelta 2003 vajaalle 40 000 verovelvolliselle vajaat 120 miljoonaa euroa. Verosta puolet kertyi 2 700 verovelvolliselta. Valtion vuoden 2005 talousarvioesityksessä varallisuusveron tuotoksi on arvioitu 70 miljoonaa euroa.

Varojen arvostaminen

Lähtökohtana varojen arvostamisessa on varallisuusverolain 11 §:n mukaan omaisuuden käypä arvo verovuoden päättyessä. Käytävällä arvolla tarkoitetaan todennäköistä luovutushintaa. Käytännössä arvostamisessa pyritään niin sanotun varovaisen käyvän arvon mukaiseen arvoon. Esimerkiksi noteerattujen yhtiöiden osakkeiden verotusarvo on 70 prosenttia markkina-arvosta. Kiinteistöt ja liikeosakkeet, jotka noteerattujen osakkeiden ohella muodostavat valtaosan veronalaisista varoista, arvostetaan puolestaan kaavamaisin perustein. Eräitä varallisuuseriä, kuten yritysvarallisuus, maa- ja metsätalouden varat sekä yrittäjäosakkeet, on lisäksi haluttu nimenomaisesti suosia aliarvostuksen muodossa.

Kiinteistön maapohja ja rakennukset arvostetaan varallisuusverolain mukaan erikseen. Maapohjan verotusarvoa määrättäessä otetaan huomioon muun ohessa kiinteistön sijainti, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, liikenneyhteydet ja kunnallistekninen valmiusaste sekä paikkakunnalla maksettujen kaupahintojen perusteella todettu kohtuullinen hintataso. Verohallitus vahvistaa vuosittain

verotusta varten kunkin kunnan osalta rakennusmaan tarkemmat laskentaperusteet.

Maapohjan verotusarvon laskennassa käytetään kuntakohtaisia tonttihinntakarttoja ja arviointiohjeita. Rakennusten verotusarvon perusteena on laskennallinen jälleenhankinta-arvo, johon vaikuttavat useat tekijät, kuten rakennuksen käyttötarkoitus, rakenne, varustetaso ja ikä. Valtiovarainministeriö vahvistaa vuosittain jälleenhankinta-arvon perusteet.

Metsämaan arvostamisen perusteena on vielä vuonna 2005 pinta-alaperusteisen metsäverotuksen perusteena oleva metsän puhdas tuotto. Metsän varallisuusveroarvo saadaan kertomalla puhdas tuotto luvulla 10.

Maatalousmaan arvoksi katsotaan keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna luvulla 7. Verohallitus vahvistaa vuosittain pellon keskimääräisen vuotuisen tuoton. Eri tiluslajien arvostus on eriytetty siten, että puutarhan tuotoksi katsotaan 150 prosenttia sekä luonnonniityn ja -laitumen keskimääräiseksi vuotuiseksi tuotoksi 35 prosenttia pellon keskimääräisestä tuotosta. Maa- ja metsätalouden tuotantorakennusten sekä koneiden ja laitteiden arvoksi katsotaan verotuksessa poistamatta oleva hankintameno, kuitenkin enintään käypä arvo. Kotieläinten arvoksi katsotaan Verohallituksen vuosittain vahvistama käypä arvo. Maatalouteen kuuluvat kotieläimet samoin kuin maatalouden harjoittamisesta saadut tuotteet ja siemenet, lannoitteet, rehut ja muut sellaiset tarvikkeet eivät kuitenkaan ole veronalaisia varoja.

Myös maatilaan kuuluvan rakennuspaikan samoin kuin soranottoa paikan ja muun vastaavan etuuden arvosta säädetään erikseen.

Yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta katsotaan luonnollisen henkilön veronalaisiksi varoiksi 30 prosenttia. Eri omaisuuslajeihin kuuluvien varallisuuserien arvostamisesta säädetään 13 §:n 1 momentin 1—4 kohdissa. Lähtökohtana on arvostaminen verotuksessa poistamatta olevaan hankintamenuon. Käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistön ja rakennuksen sekä arvopaperien osalta arvona pidetään kuitenkin verotusarvoa, jos se on poistamatta olevaa hankintamenua suurempi.

Jos varojen ja velkojen erotus on yrityksen todennäköistä luovutushintaa korkeampi, arvoksi katsotaan sen todennäköinen luovutus-

hintaa. Laskennallinen nettovarallisuus ei siten voi ylittää yrityksen käypää arvoa.

Liikeosakkeen arvo lasketaan verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Nettovarallisuuden määrittämisen pohjana on tasearvot, joita tarkistetaan tietyiltä osin paremmin käypää arvoa vastaavaksi. Vaihto- ja käyttöomaisuuden arvona pidetään verotuksessa poistamatta olevaa hankintamenua.

Käyttöomaisuuteen kuuluva kiinteistö, rakennus ja rakennelma samoin kuin arvopaperit arvostetaan verotuksessa poistamatta olevaan hankintamenuon tai sitä korkeampaan verotusarvoon.

Nettovarallisuuden laskentaan liittyy lisäksi säännöksiä, joilla on poikettu tilikauden lopun nettovarallisuuden määrittämiseen tähtäävästä arvosta. Osakkeen verotusarvoa laskettaessa nettovarallisuudesta vähennetään tilikaudelta jaettavaksi päätetty osinko. Tarkoituksena on estää tilanne, jossa sama omaisuus tulisi otetuksi osakkaan varallisuusverotuksessa huomioon samana verovuonna kahden kertaan, ensin osakkeen verotusarvossa ja sitten osinkona nostettuina, uudelleen sijoitettuina varoina.

Varallisuusverolain 27 § 3 momentin mukaan osakkeen verotusarvo ei saa nousta edelliseen vuoteen nähden enempää kuin 50 prosenttia. Tämän niin sanotun jarrusäännön tarkoituksena on ollut kohtuullistaa varallisuusverotusta. Säännöksellä on käytännössä suurin merkitys menestyvien uusien yhtiöiden omistajille.

Jos osakkeen verotusarvo on osakkeen todennäköistä luovutushintaa suurempi, verotusarvoksi katsotaan 27 § 5 momentin mukaan todennäköinen luovutushinta. Liikeosakkeiden käyvän arvon selvittämiseen liittyvien käytännöllisten vaikeuksien johdosta arvostaminen tapahtuu kuitenkin käytännössä yleensä verotusarvoon.

Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön osakkeen verotusarvon perusteita koskevat tarkemmat säännökset sisältyvät liikeosakkeen verotusarvon perusteista annettuun valtionvarainministeriön asetukseen (52/2001).

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeen verotusarvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden taseeseen sisältyvien kiinteistöjen sekä taseen mukaisen muun omaisuuden ja velkojen erotuksen perusteella asunto-

osakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön päätöksen (996/1993) mukaisesti. Verotusarvo saadaan siten, että kiinteistöjen verovuotta edeltävän vuoden verotusarvoon lisätään tai siitä vähennetään muun omaisuuden ja velkojen erotus, jos erotus on vähintään 20 prosenttia kiinteistöjen verotusarvosta.

1.2. Varallisuusverotusarvot muun verotuksen perusteena

Varallisuusveron määräämisen lisäksi varallisuusverolain mukaisia verotusarvoja sovelletaan arvostamisperusteena myös muualla verolainsäädännössä.

Kiinteistöjen varallisuusverotusta varten vahvistettuja arvoja sovelletaan kiinteistöverotuksessa.

Keskeinen liittymä tuloverotukseen on yritystulon ja osinkotulon jakaminen ansio- ja pääomatuloon yrityksen nettovarallisuuden tai yhtiön matemaattisen arvon perusteella. Perintö- ja lahjaverotuksessa yritysten sukupolvenvaihdoksia koskevat huojennussäännökset perustuvat käyvän arvon ja varallisuusverotuksessa vahvistetun arvon vertailuun.

Käytännössä tietyn varallisuuserän käyvän arvon eli todennäköisen luovutushinnan määrittäminen eri tilanteissa verotusta varten on usein vaikeaa vertailuhintojen puuttuessa. Varallisuusverotuksessa sovellettua arvoa on näistä syistä muun selvityksen puuttuessa monesti hyödynnetty käyvän arvon määrittämisessä.

Yritystulon ja osinkotulon jako ansio- ja pääomatulo-osuuteen

Yrityksen nettovarallisuus ja liikeosakkeen matemaattinen arvo lasketaan lähtökohtaisesti samalla tavoin kuin varallisuusveron määräämisen perusteena oleva nettovarallisuus ja osakkeen verotusarvo. Eräiltä osin nämä arvot poikkeavat toisistaan sen johdosta, että varallisuuseriä ei aina oteta yhtäläisesti huomioon varallisuusverotuksen perusteena olevaa arvoa ja matemaattista arvoa tai yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa. Varallisuuserien arvostamisperiaatteissa ei sitä vastoin ole eroja.

Poikkeuksista varallisuusverotuksessa nou-

datettuihin arvoihin säädetään osin varallisuusverolaissa, osin tuloverolaissa (1535/1992) ja osin varallisuusverolain nojalla liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetussa valtiovarainministeriön asetuksessa.

Jaettavan yritystulon perusteena oleva netto-varallisuus

Luonnollisen henkilön elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulo jaetaan tuloverolain 38 §:n mukaisesti ansiotulona ja pääomatulona verotettavaan osuuteen siten, että pääomatuloa on maatalouteen tai elinkeinotoimintaan verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä kuuluneelle nettovarallisuudelle laskettua 20 tai 10 prosentin vuotuista tuottoa vastaava määrä. Verotusyhtymän ja elinkeinoyhtymän osakasta koskevat erityissäännökset sisältyvät lain 39 ja 40 §:iin.

Yritystulon jaon perusteena oleva nettovarallisuus lasketaan ja varat sekä velat arvostetaan tuloverolain 41 §:n mukaan varallisuusverolaissa säädetyllä tavalla aiemmin kuvattuna mukaisesti. Pykälän 2—5 momenteissa säädetään eräistä poikkeuksista varallisuusverolain mukaisen nettovarallisuuden laskennasta. Maatilan varoihin ei lueta rahavaroja eikä varallisuusverolain 17 §:ssä säädetyn etuuden arvoa. Elinkeino-yhtymän elinkeinotoiminnan varoina ei pidetä yhtymän saamia osakkaalta. Jos elinkeinoyhtymällä on omistuksessaan asunto, jota osakas on käyttänyt omana tai perheensä asuntona, asunnon arvo vähennetään osakkaan osuudesta varoihin. Henkilöyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen yhtiöosuuden hankkimiseen käytetty korollinen laina vähennetään hänen osuudestaan yhtymän varoihin.

Nettovarallisuuteen lisätään 30 prosenttia verovuoden päättymistä edeltäneen 12 kuukauden aikana maksettujen palkkojen määrästä.

Osakkeen matemaattinen arvo

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinkotulo jaetaan verovapaaseen osaan ja ansiotulona tai pääomatulona verotettavaan osaan varallisuusverolaissa tarkoitettuna matemaattisen arvon perusteella.

Matemaattinen arvo poikkeaa varallisuusveron määräämisen perusteena olevasta vero-

tusarvosta siten, että jarrusääntöä ei sovelleta eikä jaettavaksi päätettyä osinkoa vähennetä varoista.

Perintö- ja lahjaverolaki

Perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 55 §:n mukaan perintö- ja lahjavero voidaan jättää osaksi maksuunpanematta, jos perintöön tai lahjaan sisältyy maatala, muu yritys tai osa niistä. Edellytyksenä on, että verovelvollinen jatkaa yritystoimintaa.

Maksuunpanematta jätettävän veron osan laskemiseksi perintö- ja lahjaverolain mukaan määrätystä verosta vähennetään vero, joka perintöosuudesta tai lahjasta olisi määrättävä, jos säännöksessä luetellut maatalan tai muun yrityksen varat arvostettaisiin määrään, joka vastaa 40 prosenttia verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä vuodelta toimitetussa varallisuusverotuksessa noudatettujen perusteiden mukaisesta määrästä. Näin saatu erotus tai, jos se on suurempi kuin maatilasta tai muusta yrityksestä menevän veron suhteellisen osan 850 euron ylimenevä osa, viimeksi mainittu määrä jätetään maksuunpanematta.

Laskutapa johtaa käytännössä yleensä veron määräämiseen varallisuusverotusarvon mukaan, kuitenkin siten, että huojennus koskee vain 850 euron ylittävää veron osaa.

Huojennuksen soveltamisalaan kuuluviissa lahjanluonteisissa kaupoissa lahjavero jätetään 55 §:n 3 momentin nojalla kokonaan maksuunpanematta, jos vastike on enemmän kuin 50 prosenttia käyvästä arvosta. Tällöin vertailua verotusarvoihin ei tehdä.

1.3. Varallisuustietojen käsittely verotuksessa

Henkilötietojen käsittelyn yleiset perusteet

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä on turvattu. Pykälän 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Säännös viittaa tarpeeseen lainsäädännöllisesti turvata yksilön oikeus- turva ja yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä (HE 309/1993 vp). Henkilötietolaki (523/1999) on henkilötietojen käsittelyä koskeva yleislaki, joka turvaa perustuslain 10 §:n 1 momentin tarkoittamaa henkilötieto-

jen suoja. Sen avulla on pantu täytäntöön myös Euroopan neuvoston yleissopimus yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa käsittelyssä (SopS 36/1992), jäljempänä tietosuojasopimus, sekä 24 lokakuuta 1995 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, jäljempänä henkilötietodirektiivi.

Henkilötietojen käsittelyyn, josta ei ole erityissäännöksiä, sovelletaan henkilötietolaissa säädettyjä yleisiä periaatteita ja velvoitteita. Suomea tietosuojan alueella sitovat kansainväliset velvoitteet on otettava huomioon myös henkilötietojen käsittelyä koskevia erityissäännöksiä säädetäessä.

Henkilötiedolla tarkoitetaan henkilöä taikka tämän ominaisuuksia tai elinolosuhteita kuvaavia kaikenlaisia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa tiettyä luonnollista henkilöä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi. Henkilötietolakia sovelletaan henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilökisteri tai sen osa. Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan henkilötietolaissa kaikkia henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä.

Verotuksessa henkilötietojen käsittely perustuu henkilötietolakiin ja verotusta koskeviin erityissäännöksiin. Henkilötietojen käsittelyn yleisenä perustana verotuksessa on henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 4 kohta. Sen mukaan tietojen käsittely on sallittua, jos käsittelystä säädetään laissa tai käsittely johtuu rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tai sen nojalla määrätystä tehtävästä. Verotuksessa nämä säännökset sisältyvät verotusmenettelystä annettuun lakiin (1558/1995), eri verolajeja koskeviin verolakeihin, verohallintolakiin (1557/1995) ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin (1346/1999).

Varallisuustietojen kerääminen ja käyttö verotuksessa

Verohallinto kerää varallisuustietoja sekä henkilöiltä että yhteisöiltä. Varallisuustietojen ilmoittamis- ja tiedonantovelvollisuutta

koskevia säännöksiä sisältyy muun muassa verotusmenettelystä annettuun lakiin, kiinteistöverolakiin (654/1992), varainsiirtoverolakiin (931/1996) sekä perintö- ja lahjavero-lakiin.

Verohallinto kerää varallisuusverotuksen toimittamista varten varallisuustietoja verotusmenettelystä annetun lain 2 luvun säännösten nojalla verovelvolliselta itseltään ja 3 luvun säännösten nojalla sivullisilta.

Verovelvollisen, jolla on verovuonna ollut veronalaisista varallisuutta, on annettava veroilmoitus, jolla on ilmoitettava veronalainen varallisuus. Eräitä varoja koskevasta tarkemmasta ilmoittamisvelvollisuudesta säädetään ilmoittamisvelvollisuudesta annetun valtiovarainministeriön päätöksen (1760/1995) 2 §:ssä.

Verovelvollisen tulee ilmoittaa veroilmoituksessaan varoina omistamansa kiinteistöt, asunto-osakkeet, yhtymäosuudet, osakkeet ja osuudet sekä muut veronalaiset varat. Muita veronalaisia varoja ovat muun ohessa ulkomaan asunnot sekä tavanomaista arvokkaammat korut sekä taide- ja arvoesineet. Verovapaina ja näin myös ilmoittamisvelvollisuuden ulkopuolisina varoina pidetään muun ohessa yksinomaan verovelvollisen tai hänen perheensä henkilökohtaiseen käyttöön hankittua koti-irtaimistoa ja tavanomaisia kulkuneuvoja. Veronalaisina varoina verovelvollisen ei tarvitse ilmoittaa suomalaisen sijoitusrahaston rahasto-osuuden pääomaa, ellei kyseessä ole elinkeinotoiminnan varat.

Verotusmenettelystä annetun lain 15—18 §:ssä säädetty sivullisen tiedonantovelvollisuus koskee erilaisia verotusta varten tarpeellisia tietoja. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden nojalla verohallinto saa luovutustiedot omistajatiedot muun ohessa kiinteistöistä, asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeista, arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista osuuksista ja pörssiyhtiön osakkeista siitä riippumatta, kuuluvatko ne arvo-osuusjärjestelmään. Arvopaperikeskuksen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot arvo-osuuksien omistajista ja tuoton saajista sekä arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista osakkeista, osaketalletustodistuksista, osuustodistuksista, merkintäoikeuksista, optio-oikeuksista, warranteista ja yhteissijoitusyritysten osuuksista sekä varallisuusverotuksessa veronalaisista joukkovelkakirja-

lainoista. Vastaavasti rahastoyhtiön ja ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen tai edustuston on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamista sijoitusrahaston rahasto-osuuksista.

Verotusmenettelystä annetun lain 19 ja 20 §:n mukainen erityinen tiedonantovelvollisuus koskee tietoja, jotka saattavat olla tarpeen verotusta tai muutoksenhakua varten. Näitä ovat esimerkiksi tiedot verovelvollisen pankkitileillä olevista varoista. Lain 3 luvussa säädetään myös vertailutietotarkastuksella kerättävistä tiedoista ja tiedonantomenetelystä.

Varallisuustietoja kerätään laajasti myös yhteisöiltä. Tilinpäätöstietojen ja muiden omaan varallisuusasemaansa liittyvien tietojen ohella yhteisöt ovat velvollisia ilmoittamaan erilaisia tietoja osakkaistaan, myös henkilöosakkaistaan.

Verohallintolain 2 §:n mukaan verohallinnon tehtävänä on muun muassa verotuksen toimittaminen, verojen ja maksujen kanto ja perintä sekä verovalvonta. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 10 §:n mukaan verohallinto saa käyttää ja käsitellä tiettyä verotusasiaa varten saamiaan ja laatimiaan verotustietoja muidenkin verohallintolain 2 §:n mukaisten tehtävien suorittamiseksi henkilötietojen suojaa ja asiakirjojen salassapitoa koskevien säännösten estämättä. Verotustietoja voidaan siten käyttää toista verolajia koskevan verotuksen toimittamista, veron kantoa ja perintää tai verovalvontaa varten. Säännöstä sovelletaan sekä luonnollisia että juridisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

Verovelvolliselta ja sivullisilta kertyneitä varallisuustietoja käytetään varallisuusverotuksessa verotettavan varallisuuden laskemiseksi ja veron määrittämiseksi. Varallisuustietojen suurin käyttötarve on kuitenkin tuloverotuksessa ja kiinteistöverotuksessa. Tuloverotuksessa yritysten varallisuustietoja tarvitaan yrityksen nettovarallisuuden laskentaan yritystulon ja osingon jakamiseksi ansio- ja pääomatulo-osuuteen. Toinen keskeinen varallisuustietojen välitön käyttötarve liittyy myyntivoittoverotukseen.

Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntitilanteissa voi tulla sovellettavaksi verovelvollisen omaisuusaseman muutosta koskeviin

laskelmiin pohjautuva selvittämättömän omaisuuden lisäyksen verottaminen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n mukaisesti. Näissä laskelmissa varallisuustiedoilla on keskeinen asema.

Varallisuusverotuksen toimittamista varten kerättäviä tietoja hyödynnetään käytännön verotustyössä monin tavoin vertailutietoina ja veroilmoitusten luotettavuuden arvioinnissa samoin kuin tuloverotuksessa ja muussa verotuksessa.

Verotustietojen julkisuus

Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki, on viranomaisten asiakirjojen julkisuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa sääntelevä yleislaki, joka toteuttaa perustuslain 12 §:n 2 momentissa säädettyä oikeutta saada tieto viranomaisen asiakirjasta. Lakia sovelletaan myös verotusasiakirjoihin siltä osin kuin verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa ei toisin säädetä.

Verotustietojen julkisuus määräytyy verotustietojen julkisuutta ja salassapitoa koskevan erityislain mukaisesti. Sen nojalla verotusasiakirjat, jotka koskevat verovelvollisen taloudellista asemaa sekä muut verotusasiakirjat, joista ilmenee tunnistettavissa olevaa verovelvollista koskevaa tietoa, ovat salassa pidettäviä. Lain 2 luvussa on määritelty verohallinnon julkiset tiedot.

Varallisuuteen liittyviä julkisia tietoja ovat muun muassa tulo- ja varallisuusverotuksen julkiset tiedot. Lain 5 §:n 1 momentin mukaan vuosittain toimitetussa verotuksessa tulo- ja varallisuusverotuksen julkisia tietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta sekä muun muassa tiedot valtionverotuksessa verotettavasta varallisuudesta, tulo- ja varallisuusverosta sekä maksuunpan- tujen verojen ja maksujen yhteismäärästä. Lain 5 §:n 2 momentin mukaan julkisia ovat myös tiedot yhteisöjen verotettavasta varallisuudesta ja maksuunpannun veron yhteismäärästä.

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 koh-

dan nojalla julkisia ovat myös tiedot varallisuusverolain 26—29 §:ssä tarkoitettujen osakkeiden, osuuksien ja muiden arvopapereiden verotusarvoista. Lain 6 §:n 2 momentin nojalla tieto Verohallituksen määräämistä verotusarvosta tulee julkiseksi päätöksen tekemisestä ja veroviraston laskema verotusarvoa koskeva tieto yhteisön verotuksen päättymisestä.

1.4. Varallisuustietojen käyttö muihin kuin verotusta koskeviin tarkoituksiin

Verotusta varten annettuja varallisuustietoja käytetään eri viranomaisten lakisääteisissä tehtävissä ja muun muassa tilasto- ja tutkimustoiminnassa. Tietojen luovuttaminen muihin kuin verotusta koskeviin tarkoituksiin perustuu julkisuuslakiin, lakiin verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta sekä eri hallinnonaloja ja tahoja koskevaan erityislainsäädäntöön.

Varallisuustietoja luovutetaan tällä hetkellä muun muassa kunnan viranomaisille. Kunnanhallitus on saanut vuosittain verotuksen valmistuessa lakisääteisten tehtävien hoitamista varten ja veronsaajana tarvitsemansa asianomaisen kunnan tulo- ja varallisuusverotusta koskevat julkiset tiedot tunnistetietoineen. Kunnanhallitus on voinut antaa tiedot edelleen muille kunnan viranomaisille lakisääteisten tehtävien hoitamista varten. Pääasiassa tiedon käyttäjiä ovat olleet kunnan sosiaalihuollon viranomaiset, joilla on myös oikeus saada salassa pidettäviä verotustietoja suoraan verohallinnolta. Varallisuustiedoilla on merkitystä muun muassa elatusavun perinnässä, toimeentulotuessa ja asiakasmaksujen määräämisessä. Kunnan viranomaiset ovat myös saaneet lakisääteisten tehtävien hoitamista varten tiedot kiinteistön verotusarvosta verovelvollista koskevine tunnistetietoineen.

Ulosottoviranomaiset saavat verohallinnolta varallisuustiedoista sähköisesti kiinteistö-, asunto-osake-, yhtymäosuus-, osinko- ja arvopaperitietoja sekä velka- ja lainatietoja. Ulosottoviranomaiset pyytävät varallisuustietoja myös verotusasiakirjoilta verovirastoista; näistä kyselyistä suurin osa kohdistuu perukirjatietoihin.

Erityislakien perusteella varallisuustietoja

luovutetaan myös Kansaneläkelaitokselle sekä eläkelaitoksille. Muun muassa Eläketurvakeskus saa yritys- sekä elinkeinotoiminnan varallisuustietoja.

Varallisuustietoja voidaan yksittäistapauksittain luovuttaa muun muassa syyttäjä- ja poliisiviranomaisille sekä muille esitutkintaviranomaisille. Verotettava varallisuus ja varallisuusvero ovat tähän asti vaikuttaneet päiväsakon rahamäärästä annetun asetuksen (609/1999) mukaan päiväsakon määrään. Näitä tietoja Verohallitus on luovuttanut niin sanottua päiväsakkokyselyjärjestelmää varten syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisten sekä tuomioistuimien käyttöön.

Myös useilla muilla viranomaisilla on oikeus pyynnöstä saada verohallinnolta varallisuutta koskevia tietoja oman erityislainsäädäntönsä perusteella. Tällaisia ovat muun muassa tulliviranomaiset, oikeusaputoimistot, holhousviranomaiset ja terveydenhuollon viranomaiset. Nämä tiedot annetaan pääosin asiakirjoilta verovirastoista.

Varallisuustietoja luovutetaan myös Tilastokeskukselle tilastotarkoituksiin. Niitä voidaan Verohallituksen antaman luvan nojalla luovuttaa myös muille tahoille kuten tutkimuslaitoksille ja yksityisille tutkijoille tutkimustarkoituksiin.

1.5. Varallisuusverotus eräissä muissa maissa

Varallisuusvero on ollut kansainvälisesti verrattain harvinainen veromuoto. Useat maat ovat lisäksi viime vuosina luopuneet varallisuusverotuksesta. Itävalta luopui varallisuuden verottamisesta vuonna 1994, Tanska vuonna 1997 ja Alankomaat vuonna 2001.

Saksassa on jouduttu luopumaan varallisuusveron kantamisesta Saksan perustuslakituomioistuimen katsottua varallisuusverotuksen olevan ristiriidassa perustuslain kanssa. Tuomioistuin katsoi, että varallisuusverotus asetti verovelvolliset eriarvoiseen asemaan sen mukaan, minkälaista omaisuutta nämä omistivat. Veroa ei ole kannettu vuoden 1997 alusta lukien.

OECD-maista varallisuusverotus on nykyisin käytössä Suomen lisäksi Ranskassa, Islannissa, Luxemburgissa, Norjassa, Espanjassa, Ruotsissa ja Sveitsissä. Varallisuusve-

rotuksen veropohjassa on suuria eroavuuksia. Muun ohessa verotettavan varallisuuden alaraja vaihtelee huomattavasti maittain.

Vuonna 2003 verokanta oli alin Sveitsissä (0,05—0,3 prosenttia) ja korkein Ranskassa (0,55—1,8 prosenttia) sekä Espanjassa (0,2—2,5 prosenttia).

Ruotsissa verokanta on 1,5 prosenttia ja Norjassa 0,7—1,1 prosenttia. Ruotsissa varallisuusverotusta on kevennetty vuodesta 2005 korottamalla puolisoilla verovapaan osuuden alarajaa kahdesta kolmeen miljoonaa kruunuun. Norjassa on tarkoituksena puolittaa varallisuusverokanta vuosina 2006 ja 2007.

2. Nykytilan arviointi

Varallisuusverotuksen perinteisiä pulmia on ollut veropohjan aukollisuus. Kotitalouksien rahoitusvarallisuudesta varallisuusverotuksen ulkopuolelle kuuluvat talletukset ja joukkovelkakirjalainat, joihin ei ole pankkiseläisyyden vuoksi katsottu perustelluksi kohdistaa varallisuusveroa. Varallisuusverotuksen ulkopuolelle kuuluvat lähtökohtaisesti myös muun ohessa säästöhenkivakuutukset ja eläkevakuutukset. Veropohjan aukollisuuden johdosta verollisia sijoituksia on vuodenvaihteen ajaksi muutettu verottomiin sijoituskohteisiin. Verosuunnittelu on tavanomaista, ja vero kohdentuu veropohjasta johtuen osin sattumanvaraisesti.

Varallisuusvero kertyy pääasiassa kiinteistöistä ja osakkeista. Kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen yritys- ja pääomaverouudistuksen myötä osakeomistuksen verotus on kiristynyt, kun yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä on siirrytty osinkona jaetun voiton osittaiseen kahdenkertaiseen verotukseen. Varallisuusveron piiriin kuuluvan osakeomistuksen verotuksen taso on tämän johdosta kasvanut samalla, kun varallisuusverotuksen ulkopuolelle jäävien sijoituskohteiden verotus on tuotonkin osalta keventynyt pääomaverokannan alentuessa.

Osinkoverotuksen muutospaineeet ovat antaneet aiheen tarkistaa osakeomistukseen kohdistuvan verotuksen kokonaisuutta. Puhutaan omistuksen sijasta on tarkoituksenmukaisempaa kohdistaa osakeomistuksen verotus niiden tuoton, eli osinkojen verotukseen. Tämän vuoksi osakevarallisuuden varalli-

suusverotuksesta ehdotetaan luovuttavaksi.

Osakkeiden varallisuusverotuksesta luopuminen merkitsee sitä, että varallisuusveroa kertyisi lähinnä enää kiinteistövarallisuudesta, joka on myös kiinteistöverotuksen piirissä. Kiinteistöverotuksen taustanäkökohdat ovat osin toiset kuin varallisuusverotuksessa, mutta yhteistä kummallekin veromuodolle on se, että vero kohdistuu varallisuuteen sen tuotosta riippumatta. Osakkeiden varallisuusverotuksesta luopumisen jälkeen ei ole perusteltua varallisuusverotuksen hallinnolliset kustannukset myös huomioon ottaen ylläpitää kiinteistöjen verotuksessa kahta päällekkäistä veromuotoa.

Esityksessä ehdotetaan, että varallisuusverotuksesta luovuttaisiin ja varallisuusverolaki kumottaisiin.

3. Keskeiset ehdotukset

3.1. Yleistä

Varallisuusverolain säännösten kumoutessa säännökset yrityksen nettovarallisuuden sekä kiinteistöveron laskentaperusteena olevan kiinteistön arvon määrittämiseksi ovat kuitenkin edelleen tarpeen. Säännökset sisällytettäisiin uuteen lakiin varojen arvostamisesta verotuksessa, jäljempänä arvostamislaki. Perintö- ja lahjaverolain yritysten sukupolvenvaihdosten veronhuojennussäännöstä tarkistettaisiin, ja lakiin otettaisiin eräitä varallisuusverolakiin nyt sisältyviä, perintö- ja lahjaverotuksessa noudatettavia arvostamiseen liittyviä säännöksiä. Nykyisiin varojen arvostamisperusteisiin ei ehdoteta merkittäviä periaatteellisia muutoksia. Säädöstäsoa tarkistettaisiin siten, että varallisuusverolain nojalla annettuun valtiovarainministeriön asetukseen sisältyviä säännöksiä otettaisiin arvostamislakiin.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia 12 muuhun verolakiin sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin. Useimpiin lakeihin ehdotettavat muutokset ovat luonteeltaan teknisluonteisia tarkistuksia, jotka johtuvat varallisuusverotuksesta luopumisesta.

3.2. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa

Lakia sovellettaisiin yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa sekä kiinteistöveron laskentaperusteena olevan kiinteistön verotusarvoa määrättäessä. Niitä koskevat varallisuusverolain säännökset ja osin valtiovarainministeriön liikeosakkeen verotusarvon perusteista antamaan asetukseen sisältyvät säännökset otettaisiin lakiin pääasiallisesti nykyisen sisältöisinä. Tuloverolakiin nyt sisältyviä nettovarallisuuden määrittämistä koskevia säännöksiä siirrettäisiin osin arvostamislakiin. Tuloverolaissa säädettäisiin edelleen sellaisista vähennyksistä, jotka koskevat vain tiettyjä osakkaita. Tällaisia osakastason vähennyksiä ovat muun muassa tuloverolain 41 §:n 4 momentin mukainen säännös yhtymän elinkeinotoiminnan varoihin kuuluvan asunnon käyttämisestä osakkaan omana asuntona.

Arvostamislain 2 luvussa säädettäisiin tuloverolain 33 b §:ssä tarkoitetun osakeyhtiön nettovarallisuuden ja osakkeen matemaattisen arvon laskemisesta sekä varojen arvostamisesta. Lain 3 luvussa säädettäisiin muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta ja varojen arvostamisesta ja 4 luvussa muun yrityksen maatalouden nettovarallisuudesta ja maatalouteen kuuluvien varojen arvostamisesta.

Kiinteistöveron määräämisen perusteena olevan kiinteistön arvon määrittämistä koskevat lain tasoiset säännökset sisältyisivät 5 lukuun. Tarkemmat säännökset rakennuksen ja vesivoimalaitoksen jälleenhankinta-arvon perusteista sisältyisivät nykyiseen tapaan valtiovarainministeriön asetukseen.

Varallisuusverotuksesta luopumisen johdosta verotusta varten ei enää määriteltäisi erikseen arvoa erälle varallisuusverotuksen piiriin nyt kuuluville omaisuserille. Asunto-osakeyhtiön tai asunto-osuuskunnan ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkeille ei verotusta varten laskettaisi varallisuusveroa vastaavaa arvoa. Yrityksen varoihin sisältyvinä ne arvostettaisiin arvostamislain nettovarallisuutta koskevien säännösten mukaisesti.

Eräiden omaisuuserien arvostaminen yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa

Yritysvarallisuuden arvostaminen on yritystulon ansio- ja pääomatulon jaossa keskeisellä sijalla. Vuoden 1993 pääomaverouudistuksessa arvostaminen kytkettiin varallisuusverotuksessa noudatettuihin arvoihin. Varallisuusverolain perustelujen mukaan (HE 201/1992 vp) varat arvostettaisiin sekä varallisuusverotuksessa että yrityksen pääomatulo-osuuden perusteena olevaa nettovarallisuutta laskettaessa samalla tavoin, jolloin arvostamisperiaatteet olisivat eri yritysmuotojen kesken mahdollisimman pitkälti samantyyppiset ja vastaisivat aikaisempaa paremmin käyviä arvoja. Perustelujen mukaan periaatteessa yritysten varat pitäisi arvostaa markkina-arvoon, mutta käytännössä sitä ei pidetty mahdollisena. Ansio- ja pääomatulon jaon lähtökohdaksi on yritys- ja pääomaverouudistusta koskevassa hallituksen esityksessä (HE 200/1992 vp) todettu olevan se, että pääomatuloksi katsotaan yritykseen sijoitetun pääoman laskennallinen tuotto.

Yleinen yrityksen varallisuuserien arvostamisperiaate nettovarallisuutta laskettaessa on verotuksessa poistamatta oleva hankintameno. Käyttöomaisuuteen kuuluva kiinteistö, arvopaperi ja asunto-osake sekä liikeosake arvostetaan voimassa olevan lain mukaan poistamatta olevan hankintameno sijasta verotusarvoon, jos se on poistamatta olevaa hankintamenoa korkeampi. Varsinkin pitkään omistetun käyttöomaisuushyödykkeen poistamatta oleva hankintameno on saattanut jäädä alhaiseksi, minkä vuoksi toissijaiseksi arvostamisperiaatteeksi on säädetty varallisuusveroarvo. Tätä on puoltanut myös se käytännöllinen näkökohta, että tällainen arvo on ollut valmiiksi käytettävissä.

Arvostaminen verotusarvoon poistamatta olevan hankintameno sijasta voi vaikuttaa noteeraamattomien yhtiöiden henkilöosakkaiden saaman osingon jakamiseen verovaapaaseen osuuteen sekä ansio- ja pääomatulona verotettavaan osaan samoin kuin muun yrityksen jaettavan yritystulon pääomatulo-osuuden määrään, jos yrityksessä on merkittävästi mainitun kaltaista varallisuutta käyttöomaisuutena ja sen verotuksessa poistamatta oleva hankintameno on verotusarvoa pienempi.

Haluttaessa säilyttää nykyisen vertailun tuoma etu varallisuusverotuksesta luopumisesta huolimatta on arvopapereille luotava varallisuusveroarvon sijaan uusi vertailuperuste. Metsää lukuun ottamatta kiinteistöjen osalta vertailu voitaisiin sen sijaan kytkeä suoraan varallisuusveroarvoa vastaavaan arvostamislain mukaiseen verotusarvoon.

Ehdotuksen mukaan julkisesti noteeratulle arvopaperille ja arvostamislain 2 luvun mukaisen yhtiön osakkeelle määritettäisiin varallisuusveroarvoa vastaava, *vertailuarvoksi* kutsuttu arvo. Julkisesti noteeratun arvopaperin vertailuarvo perustuisi sen markkina-arvoon, ja olisi varallisuusveroarvon tapaan 70 prosenttia markkina-arvosta.

Noteeraamattoman yhtiön osakkeen vertailuarvo laskettaisiin matemaattisen arvon pohjalta ottaen korjauksena huomioon jaettavaksi päätetty osinko sekä verotusarvoa laskettaessa noudatettu sääntö, joka rajoittaa vertailuarvon vuosittaisen nousun enintään 50 prosenttiin vuodessa. Samoin otettaisiin huomioon eräät yhtiössä verovuoden päättymisen jälkeen tapahtuneet muutokset samalla tavoin kuin verotusarvoa laskettaessa. Myös noteeraamattoman yhtiön vertailuarvo vastaisi sitten nykyistä verotusarvoa.

Vertailua sovellettaisiin nykyiseen tapaan arvopapereihin, jotka kuuluvat muuhun omaisuuteen kuin vaihto- tai sijoitusomaisuuteen, siis käyttö- ja rahoitusomaisuuteen kuuluihin arvopapereihin.

Metsämaalle varallisuusveroarvoa vastaava tuottoarvo ei enää laskettaisi pinta-alaperusteisen metsäverotuksen päättymisen jälkeen.

Esityksen valmistelun yhteydessä on ollut esillä vaihtoehtona siirtyminen yksinomaan verotuksessa poistamatta olevan hankintameno käyttämiseen metsämaan arvostamisessa. Käytännössä metsämaan verotusarvo on hyvin alhainen verrattuna käypään arvoon. Tämän perusteella voidaan olettaa, että metsän verotuksessa poistamatta oleva hankintameno on yleensä verotusarvoa korkeampi, jollei kyse ole hakatusta alueesta. Asialla on suurempaa merkitystä lähinnä puuteollisuusyrityksille. Valmistelun yhteydessä ei kuitenkaan ole ollut edellytyksiä selvittää vertailusta luopumisen vaikutusta sellaisille yrityksen kokoon nähden merkittäviä metsävarantoja omistaville yrityksille, joilla on

henkilöosakkaita ja joiden kohdalla vertailusta luopumisella olisi vaikutuksia osakkaiden verotukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että nettovarallisuutta laskettaessa metsän arvona pidettäisiin poistamatta olevaa hankintamenoa tai sitä korkeampaa vertailuarvoa. Metsän vertailuarvo olisi kunnan keskimääräiseen vuotuisen tuottoon perustuva hehtaarikohtainen tuotto kerrottuna luvulla 10. Verohallitus vahvistaisi vuosittain metsän keskimääräisen vuotuisen tuoton kunnittain hehtaarilta pinta-alaperusteisen metsäverotuksen viimeisen soveltamisvuoden eli vuoden 2005 tietojen perusteella. Vuotuista tuottoa tarkistettaisiin vuosittain kuluttajahintaindeksin muutoksia vastaavasti.

Asunto-osakkeiden ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden verotusarvolaskennan ylläpitäminen ei ole perusteltua yksinomaan vain niitä omistavien yritysten nettovarallisuuden laskemista varten. Asunto-osakkeiden osuus käyttöomaisuusosakkeista on vähäinen, eikä poistamatta olevan hankintameno ja verotusarvon vertailulla asunto-osakkeiden verotusarvojen alhaisuuden vuoksi ole ollut samaa merkitystä kuin esimerkiksi elinkeinotoimintaa harjoittavien konsernin tytäryhtiöiden kohdalla. Myös niiden arvostamisessa siirryttäisiin käyttämään verotuksessa poistamatta olevaa hankintamenoa.

Maatilan varallisuus

Ehdotuksilla ei ole erityisiä vaikutuksia maatalouden nettovarallisuuden laskentaan. Varallisuuserät arvostettaisiin nykyistä vastaavasti. Maatalousmaan arvo määritettäisiin pellon keskimääräiseen vuotuisen tuottoon perustuen. Metsätalouden tuloa ei jaeta ansio- ja pääomatulona verotettavaan osuuteen eikä metsän arvoa lueta maatalouden netto-varoihin.

Nykyisestä eri tiluslajien eriytetystä arvostamisesta ehdotetaan kuitenkin luovuttavaksi. Tiluslajien kiinteistökohtaiset pinta-alatiedot pohjautuvat vuosina 1950—1994 toimitettuihin veroluokituksiin. Tiluslajikohtaisten tietojen ylläpito on sen jälkeen perustunut lähinnä verovelvollisilta saatuihin tietoihin muutoksista, eivätkä verohallinnon tiedot enää kaikilta osin vastaa todellisuutta. Kun

metsämaan osalta luovutaan veroluokittaisten pinta-alatietojen ylläpidosta, myöskään maatalousmaan osalta ei ole tarkoituksenmukaisista ylläpitää ajan myötä epäluotettavammaksi käyviä tiluslajitietoja. Verohallinnon maatalarekisterin tietojen mukaan maatalousmaasta 4,5 prosenttia on niittyä tai laidunta ja 0,1 prosenttia puutarhamaata. Yhtenäistäminen lisäisi jossain määrin maatalouden nettovarallisuuden määrää.

Arvostamislakiin otettaisiin säännökset vuoden 2006 alusta voimaan tulevaan tilatukijärjestelmään liittyvien CAP-maatilatukioikeuksien lukemisesta maatilan nettovarallisuuteen. Tilatukiudistusta koskevien lakiehdotusten eduskuntakäsittelyn yhteydessä muutettiin sukupolvenvaihdoksia koskevia perintö- ja lahjaverolain 55 §:ään sekä tuloverolain 48 §:ään sisältyviä huojennussäännöksiä siten, että niiden piiriin kuuluisi maatalousmaan ohella samalla siirtyvä CAP-maatilatukioikeus. Perintönä tai lahjana siirtyvä maatalousmaa ja sitä vastaava samalla siirtyvä CAP-maatilatukioikeus arvostettaisiin perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 2 momentin mukaan yhdessä maatalousmaan arvoon.

Tilatukiudistus ei myöskään anna perusteita siihen, että maatalouden harjoittajalle tuleva CAP-tukioikeus otettaisiin erikseen huomioon nettovarallisuutta laskettaessa. Poikkeuksen tästä muodostaisi tilanne, jossa tukioikeus on hankittu erillään maatalousmaasta. Tällöin hankintameno olisi luettava maatalouden nettovarallisuuteen.

3.3. Perintö- ja lahjaverolaki

Yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskeva huojennussäännös

Perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoksia koskevan huojennussäännöksen soveltaminen perustuu vertailuun käyvän arvon ja varallisuusveroarvon välillä. Varat arvostetaan 40 prosenttiin verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä vuodelta toimitetussa varallisuusverotuksessa noudatettujen perusteiden mukaisesta määrästä.

Verohallinnolta saatujen tietojen mukaan vuonna 2004 huojennusta sovellettiin 2 300 perinnön tai lahjan saajan verotuksessa. Kuolinpesiä oli noin 300, joissa oli yhteensä va-

jaa 500 huojenuksen saanutta perinnönsaajaa. Lahjansaajia oli vajaat 2 000, joista noin kolmanneksen osalta lahjavero jätettiin lahjanluonteisia kauppoja koskevan perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 3 momentin mukaan kokonaan maksuunpanematta. Näissä tilanteissa verotusarvolla ei ollut merkitystä. Maksuun panematta jätetty määrä oli yhteensä runsaat 20 miljoonaa euroa, eli keskimäärin noin 10 000 euroa.

Varallisuusverotuksesta luovuttaessa ei ole perusteltua ylläpitää nykyisen kaltaisten varallisuusveroarvojen laskentaa yksinomaan sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjaverohuojennuksen soveltamista varten.

Huojennuksen laskemisen perusrakenteeseen, joka pohjautuu siirtyvän yritysvarallisuuden arvostamiseen käypää arvoa alempaan arvoon, ei ehdoteta muutoksia. Myöskään huojenuksen yleistä tasoa ei ehdoteta muutettavaksi. Tarkoituksena ei ole myöskään muuttaa nykyistä oikeustilaa arvioitaessa sitä, mikä maatilan tai muun yrityksen varallisuus kuuluu huojenuksen piiriin.

Varallisuusverotuksesta luovuttaessa on kuitenkin ratkaistava, minkä arvon alentamiseen huojenus verotusarvojen poistuessa olisi kytkettävä. Vaihtoehtoisina huojenuksen laskentaperusteina tulisivat kysymykseen lähinnä käypä arvo joko yksin tai arvostamislain mukainen yrityksen nettovarallisuuden laskennan perusteena olevan arvo tarvittavalla tavalla tarkistettuna.

Käypää arvoa voidaan puoltaa ennen muuta sillä periaatteellisella näkökohdalla, että käypä arvo on perintö- ja lahjaverotuksessa arvostamisen yleinen lähtökohta. Siirtyminen käypään arvoon selkeyttäisi lisäksi merkittävästi huojenussäännöksiä ja helpottaisi niiden soveltamista. Nykyisen huojenussäännöksen soveltaminen on usein haastavaa verotuksen erityisasiantuntijoillekin. Soveltamiskäytäntöä yhtenäistävää oikeuskäytäntöä on säännösten pitkistä voimassaoloajasta huolimatta edelleen vähän. Verotuskäytäntö on ollut epäyhtenäistä, ja suunniteltuihin sukupolvenvaihdostilanteisiin on yleisesti ensin haettu ennakkoratkaisua. Verotusarvoihin pohjautuva huojenus johtaa lisäksi eri toimialojen välillä eri määräiseen huojenukseen käyvästä arvosta. Erityisesti maatalousmaan ja metsän verotusarvot eroavat merkittävästi käyvistä arvoista. Myös hallinnolli-

set näkökohdat puoltavat käyvän arvon soveltamista: huojenuksen soveltaminen edellyttää joka tapauksessa käyvän arvon laske- mista.

Verotusarvoon perustuvan huojenuksen etuna voidaan pitää lähinnä sitä, että verotuksen taso on soveltamisongelmista huolimatta ollut lähtökohtaisesti ennakoitavissa nettovarallisuuden perusteella. Nettovarallisuuden pohjautuvan huojenuksen voitaisiin myös arvioida jossain määrin edistävän soveltamiskäytännön yhtenäisyyttä sen johdosta, että nettovarallisuuslaskennassa käytetyistä arvoista erillisiä varallisuusveroarvoja ei enää määriteltäisi. Esimerkiksi yrityksellä, jolla on elinkeinotoiminnasta erillinen muun toiminnan tulolähde, on jälkimmäiseen kuuluvat varat tullut arvostaa näitä omaisuuseriä koskevien varallisuusverolain erityissäännösten mukaisesti. Elinkeinotoimintaan kuuluvien varojen arvostamisessa lähtökohtana on puolestaan ollut arvostaminen nettovarallisuutta koskevien säännösten mukaisesti. Erilaiset arvostamissäännöt ovat toisinaan aiheuttaneet epäselvyyksiä soveltamistasolla.

Varallisuusverotuksesta luopuminen ei aiheuta välttämätöntä tarkistustarvetta veronhuojennuksen periaatteelliseen laskentatapaan. Valmistelun yhteydessä ei ole ollut edellytyksiä riittävästi selvittää käypään arvoon perustuvaan arvostamiseen liittyviä kysymyksiä, ja sen vaikutuksia muun ohessa huojenuksen kohdistumiseen eri toimialojen välillä.

Esityksessä ehdotetaan, että sukupolvenvaihdoshuojennusta koskeva huojenus pohjautuisi nettovarallisuuden laskennassa käytettyihin arvoihin.

Osakeyhtiön kohdalla arvostaminen perustuisi arvostamislaisissa tarkoitettuun osakkeen vertailuarvoon, joka varallisuusveroarvojen poistuessa korvaisi verotusarvon osakkeita omistavan yhtiön käyttö- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvien arvopaperien arvostamisessa. Huojennuksen tuomaan etuun sisältyisi siten niin sanotun jarrusäännön vaikutus. Vertailuarvon vuosittainen nousu rajoittuisi 50 prosenttiin vuodessa. Samoin nykyiseen tapaan jaettavaksi päätetty osinko tulisi vähennettäväksi huojenuksen perusteena olevaa vertailuarvoa laskettaessa.

Maatilaan kuuluvan metsän arvona pidettäisiin sen vertailuarvoa, eli vuoden 2005 ti-

lanteeseen pohjautuvaa kunnan keskimääräistä hehtaari tuottoa kerrottuna kymmenellä. Nykyiseen verrattuna metsän arvostaminen muuttuisi siten, että erilaiset metsäpalstat arvostettaisiin kunnassa kaavamaisesti saman hehtaari tuoton perusteella ottamatta huomioon sitä, että metsä voi muodostua tuotokyvyltään erilaisista kasvupaikoista.

Sellaisia huojennuksen piiriin kuuluvia eriä, jotka eivät kuulu nettovarallisuuden laskentapohjaan, koskisi eri säännökset.

Siten esimerkiksi sellaiset muun yrityksen kuin osakeyhtiön yritysvarallisuuteen kuuluvat talletukset ja joukkovelkakirjalainat, joiden tuottama tulo ei ole veronalaista ja joita ei tämän vuoksi lueta nettovarallisuuteen, otettaisiin perintö- ja lahjaverotuksessa huomioon nykyiseen tapaan.

Eräitä eroja nettovarallisuuden ja sukupolvenvaihdoshuojennuksen piiriin kuuluvan yritysvarallisuuden välillä aiheutuu siitä, että perintö- ja lahjaverotuksessa tavoitteena on siirtyvän varallisuusmassan verottaminen kuolinpäivän arvosta. Varallisuuden arvostamisessa noudatettaisiin verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä verovuodelta toimitettavaa verotusta koskevia perusteita. Siten esimerkiksi maatalouden rakennukset arvostettaisiin edellisen vuoden laskentaperusteita noudattaen. Huojennuksen piiriin kuuluva varallisuus määräytyisi nykyiseen tapaan verovelvollisuuden alkamishetken mukaisesti. Huojennussäännöksiä sovellettaessa samoin omaisuuslajit huomioidaan kuolinpäivän mukaisena. Siten esimerkiksi tilinpäätöshetken jälkeen tapahtuneet nettovarallisuuden muutokset, kuten omaisuuserien realisoinnista johtuva arvostamisero, otettaisiin huomioon kuten nykyisinkin.

Esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa vallitsevaa oikeustilaa sen suhteen, mitä varallisuutta huojennuksen piiriin kuuluu.

Perintö- ja lahjaverotuksen piiriin kuuluvaa yritysvarallisuutta ei kaikilta osin oteta huomioon nettovarallisuutta laskettaessa, eikä niille tämän vuoksi ole arvostamislain 2—4 luvuissa määritelty erikseen arvoa. Tällaiset varat arvostettaisiin sukupolvenvaihdossäännöksiä sovellettaessa lähtökohtaisesti tiettyyn osuuteen käyvästä arvosta.

Perintö- ja lahjaverohuojennuksen piiriin kuuluu myös maatilan talouskeskukseen kuuluva asuinrakennus, jota ei kuitenkaan lueta

maatilan nettovarallisuuteen. Kun rakennuksille vahvistettaisiin kiinteistöverotusta varten nykyiseen tapaan verotusarvot, talouskeskuksen asuinrakennuksen osalta huojennus laskettaisiin nykyiseen tapaan verotusarvojen pohjalta.

Sisältyessään osakeyhtiön nettovarallisuuteen metsä arvostettaisiin edellä esitetyn mukaisesti verotuksessa poistamalla olevaan hankintamenuon, jos se on metsän vertailuarvoa korkeampi.

Maatilan asuinrakennus silloin, kun se kuuluu huojennuksen piiriin kuuluvaan tilakokonaisuuteen, arvostettaisiin nykyistä vastavasti. Asuinrakennus arvostettaisiin 40 prosenttiin arvostamislain 5 luvun mukaisesti lasketusta verotusarvosta, mikä vastaa varallisuusverolain mukaista verotusarvoa.

Metsätalouden tuotantorakennukset, koneet ja laitteet, joita ei lueta maatilan nettovaroihin, mutta joille on varallisuusverolaissa määritetty verotusarvo, arvostettaisiin perintöverohuojennusta laskettaessa 40 prosenttiin poistamalla olevasta hankintamenuon, mikä vastaa nykytilannetta.

Muut nettovarallisuuslaskennan ulkopuolelle jäävät, mutta huojennuksen soveltamisalaan kuuluvat varat arvostettaisiin 40 prosenttiin käyvästä arvosta. Arvostamisperiaate vastaa nykyistä, koska varallisuusverolain mukaan varat, joille ei laissa ole erikseen vahvistettu verotusarvoa, arvostetaan käypään arvoon.

3.4. Varallisuustietojen julkisuus

Nykyisin luonnollisen henkilön varallisuustiedoista ovat julkisia verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain mukaan verotettavan varallisuuden sekä tulo- ja varallisuusveron yhteismäärä. Varallisuusverosta luopuminen merkitsee sitä, että verotuksessa ei näitä tietoja enää synny. Tämän vuoksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan maininnat verotettavan varallisuuden ja varallisuusveron määrästä.

Uudessa tilanteessa varallisuustietojen julkisuuden laajuus on harkittava erikseen. Olennaisin on peruslinjaus siitä, tulisiko verotusta varten annettujen varallisuustietojen olla ylipäänsä julkisia ja missä laajuudessa.

Vastakkain ovat yksityisyyden suojan periaate ja yhteiskunnallinen tarve muun muassa seurata varallisuuden jakautumista ja sen muutoksia.

Uudistuksen tavoitteena on ollut toteuttaa varallisuusverotuksesta luopumisesta aiheutuvat muutokset verolainsäädäntöön vuoden 2006 alusta. Valmistelun yhteydessä on käsitelty myös verotustietojen julkisuutta, vaikka aihepiiriä ei ole ollut tarkoitus ottaa tässä yhteydessä laajemman pohdiskelun kohteeksi. Kaavailtua ratkaisuvaihtoehtoa saadut lausunnot huomioon ottaen ei ole kuitenkaan pidetty toteuttamiskelpoisena. On osoittautunut, että oikeudellisestikin kiistanalaisena pidettyyn varallisuustietojen julkisuuteen ei ole ollut mahdollista löytää ratkaisua valtion talousarvioesitykseen liittyvän esityksen valmisteluun käytettävissä olevassa ajassa.

Koska sekä varallisuustietojen julkisuuden laajuus että julkisuuden oikeudellinen ja tekninen toteuttamistapa vaativat edellä kuvatulla tavalla vielä lisäselvitystä, tarkoituksena on käynnistää tätä asiakokonaisuutta koskeva jatkovalmistelu.

Koska tiettyä vuotta koskevat varallisuustiedot ovat tulleet julkisiksi seuraavan vuoden verotuksen päättymisen jälkeen, varallisuusverotuksen kumoamisen jälkeen ovat vielä kuluvaa vuotta 2005 koskevat verotustiedot käytettävissä marraskuusta 2006. Tarkoituksena on, että selvityksen jälkeen tarvittavat lainsäädäntömuutokset voisivat tulla voimaan siten, että julkisuutta koskevia säännöksiä voitaisiin soveltaa viimeistään marraskuun alusta 2007.

3.5. Varallisuustietoja koskeva ilmoittamisvelvollisuus

Varallisuustietojen käyttötarpeista verotuksessa varallisuusverotuksesta luopumisen jälkeen

Varallisuusverotuksesta luopumisesta huolimatta varallisuustietoja koskevaa verotusmenettelystä annetun lain mukaista verovelvollisen ja sivullisen ilmoittamis- ja tiedonantovelvollisuutta ei lähtökohtaisesti ehdoteta rajoitettavaksi nykyisestä. Varallisuustietojen käyttötarve verotuksessa on pääasiassa liittynyt muuhun kuin varallisuusverotuksen toimittamiseen. Varallisuustiedot ovat edel-

leen verotuksen toimittamisen kannalta välttämättömiä kiinteistöverotusta varten sekä osinko- ja yritystulon jakamiseksi ansio- ja pääomatulona verotettavaan osuuteen. Tuloverotuksen, erityisesti myyntivoittoverotuksen, sekä varainsiirtoverotuksen toimittaminen edellyttää samoin varallisuustietoja.

Luovutusvoittoverotuksen ohella varallisuustietoja tarvitaan tuloverotuksessa muun ohessa selvittämättömän omaisuuden kasvun laskemisessa, peitellyn osingon määrän arvioinnissa tilanteissa, joissa yritysvarallisuutta on siirtynyt osakkaille, samoin kuin veronkiertojärjestelyjen paljastamisessa.

Verovalvonnan tavoitteena on tunnistaa tapauksia, joissa lain mukainen verotus ei ole toteutunut. Kyse on useimmiten tilanteesta, jossa tuloerä, esimerkiksi luovutusvoitto, jää verottamatta tai varainsiirtovero suorittamatta verovelvollisen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta.

Keskeisen osan verovalvonnasta muodostaa verovelvollisen ilmoittamien tietojen vertailu muualta saatuihin tietoihin taikka verovelvollisen aiempina vuosina itse ilmoittamiin tietoihin.

Erityisesti silloin, kun valvonta perustuu tiettyyn varallisuuslajiin kuuluvia varoja sisältävän rekisterin tietojen hyödyntämiseen, kuten kiinteistötietokanta tai asunto-osakkeista koostuva tietokanta, on tärkeää, että rekisterit ovat eheitä. Niiden tietosisällön tulisi olla kattava, ajan tasalla ja siten luotettava.

Esimerkiksi asunto-osakkeita koskevaan rekisteriin kerätään ajantasaisia tietoja asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöistä, niiden huoneistoista ja huoneistojen omistajista, hankintahinnoista, saannoista, omistusajasta ja siitä, onko kyseessä vakituinen asunto. Rekisterillä on merkitystä tuloverotuksen toimittamisessa ja valvonnassa esimerkiksi korkojen kohdentumista arvioitaessa, vuokratulojen valvonnassa ja keskenään intressiyhteydessä olevien luovutuksen osapuolten tunnistamisessa. Hankintahintatietoja käytetään asunto-osakkeita omistavan yrityksen nettovarallisuuslaskennassa. Edelleen rekisteriin sisältyviä hankintahintatietoja hyödynnetään perintö- ja lahjaverotuksen toimittamisessa vertailutietoina arvonnäärityksessä ja vainajan omistusten selvittämisessä. Tietoja hyödynnetään lisäksi perintätoimissa.

Verotusmenettelyä on viime vuosina johdonmukaisesti pyritty kehittämään automaattisen tietojenkäsittelyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntäen. Verovelvollisen rooli verotusprosessissa on aiempaa laajemmin verohallinnon hankkimien ja käsittelemien tietojen oikeellisuuden tarkastamisessa. Verotusmenettelyn kehittämisessä mahdollisuus hyödyntää myös varallisuustietoja on tärkeää. Varallisuustietojen ilmoittamisvelvollisuus vähentää myös varallisuuden tuottamien tulojen ilmoittamisessa olevia puutteita.

Ilmoittamisvelvollisuutta koskevat ehdotukset

Verotusmenettelystä annetun lain 10 §:ssä varoja koskeva ilmoittamisvelvollisuus on määritetty veronalaisten varallisuuden käsitteen avulla. Varallisuusverotuksesta luovuttaessa luonnollisen henkilön ja kuolinpesän varoja koskevaa ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin ottamalla lakiin luettelo ilmoittamisvelvollisuuden piiriin kuuluvista varallisuuslajeista. Tähän kuuluisivat kiinteistöt, osakkeet ja muut arvopaperit, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön osuudet sekä liike- ja ammattitoiminnan varat.

Ilmoittamisvelvollisuuden tarkemmasta sisällöstä päättäisi Verohallitus valtuutussäännöksen nojalla. Päätöksessä voitaisiin myös rajoittaa luonnollisen henkilön ja kuolinpesän varoja koskevaa ilmoittamisvelvollisuutta. Tarkoituksena ei ole laajentaa ilmoittamisvelvollisuutta nykyisestä.

Pitkälti hallinnollinen tarkoituksenmukaisuuskysymys on se, missä määrin varallisuutta koskevia tietoja kerätään verovelvollisilta itseltään sivullisilta saatavien tietojen lisäksi. Ratkaisu riippuu muun ohessa siitä, missä määrin hallinnon tietojärjestelmät tukevat sivullisilta kerättävien tietojen järjestämistä verovalvonnassa hyödynnettävään muotoon, ja osaltaan sivullisilta kerättävien tietojen laadusta. Osa tiedoista, kuten ulkomailla sijaitsevia varoja koskevat tiedot, jäisi kaikissa tapauksissa verovelvollisen itsensä ilmoitettavaksi.

Nykyisten säännösten mukaan myös verovelvollisen, jolla on verotettavaa varallisuutta, mutta ei veronalaisia tuloja, on annettava veroilmoitus. Tarkoituksena on, että nyky-

sestä veroilmoitusmenettelystä siirryttäisiin kattavasti esitetytyn veroilmoituksen hyödyntämiseen, jolloin verovelvollisen tehtäväksi jäisi tarkistaa, korjata ja täydentää saatuihin tietoihin perustuvat varallisuustiedot. Tarkistamisvelvollisuus koskisi siten myös tilanteita, joissa esitetytyn veroilmoituslomakkeen tiedot poikkeavat todellisista vain varojen osalta. Kiinteistöverotuksesta johtuen ilmoittamis- ja tarkistamisvelvollisuutta ei myöskään voida rajata vain tilanteisiin, joissa verovelvollisella on varojen lisäksi myös verotettavaa tuloa.

Velkatietojen osalta ilmoittamisvelvollisuus koskisi muun ohessa luotto- ja rahalaitokselta otettuja velkoja sekä sellaisia velkoja, joiden korot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

Ilmoittamisvelvollisuuden laajuus on määritetty käyttämällä ilmausta verotusta varten tarpeelliset tiedot. Tällä ilmaisulla tarkoitetaan paitsi välittömästi kyseiseltä verovuodelta toimitettavaa verotusta varten käytettäviä tietoja, myös sellaisia varallisuustietoja, jotka ovat tarpeen verovalvonnassa ja verojen perinnästä huolehtimisessa.

4. Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Vuodelta 2003 varallisuusveroa kertyi 117 miljoonaa euroa. Valtion vuoden 2005 talousarvioesityksessä kuluvalta vuodelta on arvioitu kertyvän varallisuusveroa 70 miljoonaa euroa. Varallisuusveron kumoamisen johdosta verotulot vähenisivät vastaavalla määrällä vuonna 2006.

Ehdotetulla arvostamislailalla ja eri verolakeihin ehdotetuilla muutoksilla ei ole mainittavaa vaikutusta veropohjaan taikka valtiolle tai kunnille tulevan veron määrään.

Nettovarallisuuden laskentaan ehdotettujen muutosten johdosta osakeyhtiöiden ja yhtiöiden positiivinen nettovarallisuus pienenesi vähäisessä määrin sen johdosta, että käyttöomaisuuteen sisältyvien asunto-osakeyhtiön ja määrätyn huoneiston hallintaan oikeuttavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden arvostamisessa käytettäisiin poistamatta olevaan hankintamenoa yksinomaisena arvostamisperusteena yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa.

Ehdotuksilla, jotka koskevat metsän arvostamista yrityksen nettovarallisuutta laskettaessa sekä perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennusta sovellettaessa, ei arvioida olevan verotuottovaikutuksia. Ehdotus vaikuttaa kuitenkin verotuksen kohdentumiseen metsänomistajien kesken.

Vaikutukset verohallinnon toimintaan

Varallisuusverotuksen kumoamisen johdosta varallisuusverotuksen toimittamisesta luovuttaisiin, eikä kaikille omaisuserille enää ylläpidettäisi verotusarvolaskentaa. Näiltä osin hallinnon työmäärä vähenisi. Perintö- ja lahjaverotusta koskevan sukupolvenvaihdosta koskevan huojennuksen laskeminen tulisi ilmeisesti olemaan nykyistä monimutkaisempaa muun ohessa eri yritysmuotojen erilaisten varallisuuslajien arvostamista koskevien laskentasääntöjen johdosta. Tämä merkitsee lisääntyviä haasteita tavoitteessa varmistaa verotuskäytännön yhtenäisyys. Ennakkoratkaisujen ja muutosverotusten määrän arvioidaan myös lisääntyvän.

Vaikutukset verotustietoja saavien viranomaisten toimintaan

Verotusarvotietoja on luovutettu muun muassa kunnan viranomaisille, ulosottoviranomaisille, Kansaneläkelaitokselle ja Tilastokeskukselle viranomaistoimintaa varten. Vaikka verotusta varten kerättävien varallisuus- ja velkatietojen määrä vähenisi joiltakin osin ja tietosisältöön tulisi muutoksia, ei ehdotus aiheuttaisi olennaisia muutoksia muiden viranomaisten toimintaan. Varallisuus- ja velkatiedot olisivat lähtökohtaisesti tiedossa nykyisenlaisina, mutta varallisuusverotuksesta luopumisen johdosta verotusta varten ei enää määriteltäisi verotusarvoa asunto-osakeyhtiön ja asunto-osuuskunnan ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkeille. Metsän arvona voitaisiin käyttää kaavamaisista metsän kuntakohtaiseen keskimääräiseen tuottoon perustuvaa arvoa. Vaikka näiltä osin verotusarvoa ei enää laskettaisi, käytettävissä olisi kuitenkin erilaisia arvoja kuvaavia tietoja, esimerkiksi asunto-osakeyhtiön osakkeiden kauppahintaa koskevat tiedot samoin kuin tieto liikeosakkeen matemaattisesta ar-

vosta.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallituksen kanssa. Esityksestä on saatu lausunnot 32 viranomaiselta ja järjestöltä. Valmistelun yhteydessä järjestettiin lisäksi vuoden 2005 huhtikuussa kuulemistilaisuus niiden vaikutusten kartoittamiseksi, joita muutoksilla saattaisi olla verohallinnolta verotustietoja saavien viranomaisten toimintaan.

Keskeiset lausunnoissa esiin tulleet aineellisten verolakien sisältöä koskevat näkökohdat liittyivät osakeyhtiön nettovarallisuuden laskentaan sekä perintö- ja lahjaverotukseen.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon lakiehdotuksia viimeisteltäessä.

Tärkeimmät muutokset koskevat yrityksen käyttöomaisuuskiinteistöjen ja arvopaperien arvostamisessa tehtävää arvovertailua, joka lähtökohtaisesti säilytettäisiin toisin kuin alkuperäisessä luonnoksessa oli kaavailtu. Muutokset heijastuvat myös perintö- ja lahjaverolakiin sisältyvään yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskevaan huojennukseen, jossa nykyinen osakeyhtiömuotoisen yrityksen kohdalla perintöverotusta ja lahjaverotusta alentavan, osakkeen arvon nousua rajoittavan säännön vaikutus säilyisi.

Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota ehdotettuun lakiin verohallinnon varallisuustietorekisteristä sekä varallisuustietojen julkisuutta koskeviin ehdotuksiin.

Lausunnoissa kyseenalaistettiin yleisesti tarve rekisterilain säätämiseen. Tietosuojavaltuutettu piti rekisterilakia yksityisyyden suojan näkökulmasta ongelmallisena ja uudelleenarviointia vaativana. Uutta rekisteriä ei välttämättä tarvita, vaan veroviranomaisilla olisi mahdollisuus edelleen saada verotukseen vaikuttavia, kyseiseen tarkoitukseen tarpeellisia varallisuustietoja. Tiedot voitaisiin luovuttaa varallisuustietoja tarvitseville viranomaisille kuten tähänkin asti voimassa olevien säännösten mukaan.

Oikeusministeriö katsoi, että erityissäännöksiä tarvittaisiin varallisuustietojen käsitteystä verohallinnossa varallisuusverotuksen loputtua. Olisi kuitenkin muun ohessa selvítettävä, mitä muita lainsäädäntöteknisiä kei-

noja olisi toteuttaa muiden viranomaisten tiedonsaantitarpeet.

Julkisuuden osalta varallisuusverosta luopuminen merkitsee sitä, että verotuksessa ei näitä tietoja enää synny. Koska verotietojen julkisuuteen ei ole tarkoitus varallisuusveron poistamisen yhteydessä laajemmin puuttua, julkisuutta koskevissa ehdotuksissa oli päädytty siihen, että ehdotetun varallisuustietorekisterin tiedot olisivat julkisia julkisuuslain mukaisesti.

Lausunnoissa suhtauduttiin torjuvasti ratkaisuun, jossa yksittäiset omistustiedot tulisivat julkisiksi. Oikeusministeriö totesi lausunnoissaan, että luonnollisen henkilön tietojen julkisuudelle on kaksi perustetta: viranomaisen toiminnan julkisuuden toteuttaminen tai sellaisten tietojen julkisuus, jotka ovat tarpeen riskinhallinnassa ja joissa on tarpeen tietää, kuka on oikeutettu käyttämään määräämisvaltaa esimerkiksi yrityksessä. Verohallinnolla olevien varallisuustietojen julkisuudelle ei ole osoitettavissa kumpaakaan perustetta.

Tietosuojavaltuutettu katsoi, että ehdotus heikentäisi yksityisyyden suojaa ilman että siihen on esitetty asianmukaisia perusteita. Verotuksessa käytettävien tietojen julkisuuden tulisi edelleen määräytyä, kuten muidenkin verotustietojen osalta on säädetty. Verotusta varten hankitut tiedot on tarkoitettu saatavaksi verotuksen toimittamista varten.

Esityksen jatkovalmistelussa on päädytty siihen, että lakia verohallinnon varallisuustietorekisteristä ei tässä yhteydessä annettaisi, vaan erityislainsäädännön tarve ja sisältö sa-

moin kuin varallisuustietojen julkisuuteen liittyvät kysymykset arvioitaisiin erikseen käynnistettävässä jatkovalmistelussa.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Hallitus on 26 päivänä kesäkuuta 2005 antanut eduskunnalle esityksen eräiden verotusmenettelyyn liittyvien säännösten muuttamisesta (HE 91/2005 vp). Muun ohessa ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä uudistettaisiin, millä olisi vaikutus myös varallisuustietoja koskevaan ilmoittamisvelvollisuuteen. Tarkoituksena on, että kaikille luonnollisille henkilöille ja kuolinpesille lähetettäisiin esitetyt veroilmoitukset.

Tähän esitykseen sisältyvässä ehdotuksessa verotusmenettelystä annetun lain muuttamiseksi on otettu huomioon hallituksen esitykseen HE 91/2005 vp sisältyvät muutosehdotukset.

Esityksessä HE 91/2005 vp on ehdotettu verotusmenettelystä annettuun lakiin sisältyvää veronkorotusta koskevaa säännöstä muutettavaksi siten, että korotus voitaisiin määrätä nykyistä joustavammin. Veronkorotuksen prosenttimääräinen ja rahamääräinen alaraja poistettaisiin. Veronkorotukseksi voitaisiin määrätä 0—30 prosenttia lisätystä tulosta ja lisätyn varallisuuden osalta 0—1 prosenttia lisätystä varoista. Ehdotetut säännökset jätävät verohallinnolle sinänsä riittävän harkintavallan olla määräämättä veronkorotus, jos sitä varallisuustietojen antamisen laiminlyöntitilanteissa ei pidetä perusteltuna.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki varallisuusverolain kumoamisesta

1 ja 2 §. Varallisuusvero kannettaisiin viimeisen kerran verovuodelta 2005. Varallisuusverolain kumoamista edeltävien vuosien varallisuusverotukseen sovellettaisiin kuitenkin edelleen varallisuusverolain säännöksiä sellaisina kuin ne ovat tämän lain voimaan tullessa. Jos verovuoden 2005 aikana yhteisöllä ei pääty tilikautta, olisi yhteisön verovuoden 2005 varallisuusvero nykyisen käy-

tännön mukaisesti maksuunpantava vuonna 2007 verovuoden 2006 tuloverotuksen toimittamisen yhteydessä.

1.2. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta. Lakia sovellettaisiin tuloverolain 33 b §:ssä tarkoitettun muun kuin julkisesti noteeratun osakeyhtiön matemaat-

tista arvoa laskettaessa. Samoin lakia sovellettaisiin laskettaessa tuloverolain 38—40 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan tai maatalouden nettovarallisuuden arvoa. Lakia sovellettaisiin myös kiinteistöveron perusteena olevan kiinteistön arvoa määrättäessä.

2 luku. Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo

2 §. *Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön nettovarallisuus.* Pykälässä säädettäisiin tuloverolain 33 b §:ssä tarkoitettua julkisesti noteeraamattoman yhtiön matemaattisen arvon laskemisesta. Pykälässä määriteltäisiin yhtiön nettovarallisuus sekä yhtiön varat ja velat. Pykälä vastaa asiasisällöltään varallisuusverolain 27 §:n 1 momenttia.

Pykälän 1 momenttiin sisältyisi matemaattisen arvon laskemista koskeva perussäännös. Nykyisen varallisuusverolain 27 §:n mukaan matemaattinen arvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Tämä verovuoden matemaattinen arvo on perusteena saman verovuoden aikana saadun osingon jakamisessa tuloverolain 33 b §:n mukaisesti verovapaaseen ja pääomatulona verotettavaan osaan. Esimerkiksi 31 päivänä joulukuuta 2004 päättyneen tilikauden perusteella lasketaan matemaattinen arvo verovuodelle 2005, jonka perusteella osakkaan vuonna 2005 saaman osingon verovapaa ja pääomatulona verotettava osuus määräytyy.

Toisinaan tulkintavaikeuksia aiheuttaneiden säännösten selkeyttämiseksi matemaattisesta arvosta käytettäisiin 1 momentissa nimitystä verovuoden matemaattinen arvo. Vastaavasti 33 b §:ssä olevaa viittausta varallisuusverolaissa tarkoitettuun osakeyhtiön matemaattiseen arvoon tarkistettaisiin siten, että säännöksessä viitattaisiin verovuoden matemaattiseen arvoon.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin yhtiön varat.

Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin yhtiön velat. Se vastaa asiasisällöltään varallisuusverolain 27 §:n 1 momentin neljättä virkettä. Viittaukset varallisuusverolain muihin kohtiin on poistettu ilman sisällöllistä muutosta.

Pykälän 4 momentissa rajattaisiin nykyiseen tapaan velkakäsitteen ulkopuolelle kirjanpitolain mukaiset laskennalliset verovelat. Varallisuusverolain mukaan nettovarallisuutta laskettaessa velkana ei pidetty myöskään liittymämaksuja, jotka verovelvollinen eli liittymämaksun saaja on sitoutunut palauttamaan maksajalle tämän luopuessa liittymisedustaan tai jotka ovat siirrettävissä kolmannelle henkilölle. Liittymämaksun maksajan nettovarallisuudessa liittymämaksut otettiin kuitenkin varoina huomioon. Liittymämaksut, joihin liittyy palautusvelvollisuus, ovat luonteeltaan selvästi velkaa. Sen sijaan siirtokelpoiset liittymämaksut ovat kirjanpidossa yrityksen tuloa, eikä niitä esitetä velkaeränä taseessa. Johtuen liittymämaksujen epäsymmetrisestä käsittelystä saajan ja maksajan nettovarallisuudessa sekä liittymämaksun todellisesta luonteesta ehdotetaan, että niitä koskeva erityissäännös poistetaan ja niitä kohdellaan kuten muitakin taseen vastattiin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä.

3 §. *Yhtiön varojen arvostaminen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin rahoitusomaisuuden arvostamisesta, 2 momentissa vaihtomaisuuden arvostamisesta, 3 momentissa sijoitusomaisuuden arvostamisesta sekä 4 momentissa käyttöomaisuuden ja pitkävaikutteisten menojen arvostamisesta. Vastaavat säännökset sisältyvät nykyisin liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 3 §:n 1 momenttiin.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin käyttöomaisuuteen kuuluvan kiinteistön, rakennuksen ja rakennelman arvostamisesta. Säännös vastaa lähtökohdiltaan liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 3 §:n 1 momenttiin sisältyvää säännöstä. Kiinteistöverotuksen piiriin kuuluva kiinteistö arvostettaisiin nykyiseen tapaan kiinteistöverotuksessa noudatettuun arvoon, metsä 7 §:n mukaiseen vertailuarvoon ja maatalousmaa nykyistä varallisuusveroarvoa vastaavaan 20 §:n mukaiseen arvoon, jos arvo on verotuksessa poistamatta olevaa hankintamenoa suurempi. Siltä osin kuin kiinteistö muodostuu kokonaan tai osittain muista kiinteistöverotuksen ulkopuolisista alueista tai metsäveroasetuksen (1208/1991) 5 §:n mukaisesta muusta maatalouden maasta, vertailussa katsotaan täl-

laisen alueen arvoksi aina nolla. Tällaisia alueita olisivat muun muassa vesialueet ja maa- ja metsätalouden joutomaat.

Esimerkki. Yhtiön käyttöomaisuuteen kuuluvan kiinteistön tuloverotuksessa poistamaton hankintameno on verovuoden päättyessä 100 000 euroa. Kiinteistön kokonaispinta-ala on 10 hehtaaria, josta rakennusmaata on yhdeksän hehtaaria ja vesialuetta yksi hehtaari. Esimerkissä rakennusmaan verotusarvo on 5 luvussa säädettyjen perusteiden mukaisesti laskettuna 110 000 euroa. Vesialueen arvona pidettäisiin nollaa. Nettovarallisuutta laskettaessa koko kiinteistön arvona pidetään 110 000 euroa. Jos rakennusmaan verotusarvo olisi ollut 5 luvussa säädettyjen perusteiden mukaisesti laskettuna 90 000 euroa, olisi nettovarallisuutta laskettaessa koko kiinteistön arvona pidetty tuloverotuksessa poistamattoman hankintameno määrää eli 100 000 euroa.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin käyttö- tai rahoitusomaisuuteen kuuluvien arvopapereiden ja sijoitusrahasto-osuuksien arvosta. Säännös vastaa lähtökohdiltaan nykyistä liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 3 §:n 1 momenttiin sisältyvää säännöstä. Ehdotetussa säännöksessä ei kuitenkaan verrattaisi asunto-osakeyhtiön ja määrätyn huoneiston hallintaan oikeuttavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden tuloverotuksessa poistamatonta hankintamenoa vertailuarvoon, vaan nettovarallisuutta laskettaessa niiden arvona pidettäisiin 1 momentin mukaisesti tuloverotuksessa poistamatonta hankintamenoa.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin muuhun kuin elinkeinotoimintaan kuuluvien varojen arvostamisesta edellä mainitun asetuksen 3 §:n 2 momenttia vastaavasti.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin vertailuarvon käyttämisestä silloin, kun yhtiön tilikausi päättyy syyskuun 30 päivänä tai sitä ennen. Vastaava osakkeen verotusarvoa koskeva säännös sisältyy nykyisin liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 3 §:n 2 momenttiin.

4 §. *Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo.* Pykälässä säädettäisiin julkisesti noteeratun arvopaperin vertailuarvosta sekä määriteltäisiin julkisesti noteeratut arvopaperit. Säännökset vastaavat si-

sällöltään nykyistä varallisuusverolain 26 §:n 1 ja 2 momenttia. Verohallitus ei erikseen vahvistaisi arvopapereille vertailuarvoa, vaan arvo laskettaisiin arvopaperin tilinpäätöspäivän päätöskurssin mukaan.

5 §. *Yhtiön varoihin kuuluvan muun yhtiön osakkeen vertailuarvo.* Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön osakkeen vertailuarvo laskettaisiin, varallisuusverotuksessa noudatettua verotusarvon tapaan, matemaattisen arvon laskentaa koskevien sääntöjen mukaan, mutta niistä tietyiltä osin poiketen.

Pykälän 2 momentin mukaan vertailuarvoa laskettaessa yhtiön jakama osinko vähennettäisiin nettovarallisuudesta liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 2 §:ää vastaavasti. Vertailuarvon nousua edellisestä vuodesta rajoitettaisiin varallisuusverolain 27 §:n 3 momenttia vastaavasti, ja jos edellisen vuoden vertailuarvo on nolla, vertailuarvona pidettäisiin verovuoden ja edellisen vuoden keskiarvoa edellä mainitun asetuksen 5 §:n mukaisesti. Pykälän 3—5 momenttiin otettaisiin asetuksen 8 §:ää vastaavat säännökset vertailuarvon laskemisesta osakkeiden nimellisarvon ja lukumäärän muuttuessa.

6 §. *Yhtiön varoihin kuuluvan ulkomaisen yhtiön osakkeen vertailuarvo.* Ulkomaisen osakkeen vertailuarvo laskettaisiin samalla tavalla kuin 5 §:ssä tarkoitettua kotimaisen yhtiön osakkeiden vertailuarvo.

7 §. *Yhtiön varoihin kuuluvan metsän vertailuarvo.* Pykälän 1 momentissa metsän vertailuarvona pidettäisiin metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa kerrottuna luvulla 10. Säännös vastaisi periaatteiltaan varallisuusverolain 14 §:n 1 momenttia, jossa metsän arvo on määritelty sen puhtaan tuoton perusteella. Ehdotetussa pykälässä arvo määriteltäisiin kuitenkin puhtaasta tuotosta poiketen keskimääräisen vuotuisen tuoton perusteella maatalousmaan arvostamista koskevaa varallisuusverolain 15 §:n 1 momenttia vastaavalla tavalla. Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin varallisuusverolain 14 §:n 2 momenttia vastaavasti metsä. Metsäksi luettaisiin maapohja ja puusto.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, miten keskimääräinen vuotuinen tuotto määritettäisiin. Ehdotuksen mukaan Verohallitus vahvistaa vuosittain metsän keskimääräisen vuotuisen tuoton kunnittain hehtaarilta siten,

että sen muutos kunnan verovuoden 2005 keskimääräiseen puhtaaseen tuottoon verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta vuoden 2005 syyskuusta verovuoden syyskuuhun. Säännös vastaa periaatteiltaan maatalousmaan vuotuisen tuoton määrittämistä koskevaa varallisuusverolain 15 §:n 2 momenttia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin metsän keskimääräisen tuoton määrittämisestä tilanteessa, jossa kuntajaon muutoksen vaikutuksesta metsän vuotuinen tuotto poikkeaa kunnan eri osissa. Tällaisessa tilanteessa metsän keskimääräisenä vuotuisena tuottona pidettäisiin poikkeavien tuottojen pinta-alojen suhteessa painotettua keskiarvoa. Vastaava maatalousmaata koskeva säännös sisältyy varallisuusverolain 15 §:n 3 momenttiin.

8 §. Yhtiön velkojen arvostaminen. Pykälässä säädettäisiin yhtiön velkojen arvostamisesta, ja se vastaa asiasisällöltään liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 4 §:ää.

9 §. Osakkeen matemaattinen arvo. Pykälä vastaisi varallisuusverolain 27 §:n 2 momenttia. Nykyisestä poiketen yhtiön osakkeelle ei matemaattisen arvon lisäksi kuitenkaan enää laskettaisi verotusarvoa. Osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua 9 prosentin vuotuista tuottoa vastaava määrä jakautuisi tuloverolain 33 b §:n mukaisesti verovapaaseen ja verotettavaan osuuteen.

10 §. Uuden yhtiön osakkeen arvostaminen. Pykälässä säädettäisiin uuden yhtiön osakkeen arvostamisesta, ja säännös vastaisi nykyisen liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 6 §:ää. Osakkeelle ei kuitenkaan laskettaisi verotusarvoa.

11 §. Toimintamuodon muutoksessa siirtyneet varat ja velat. Pykälässä säädettäisiin toimintamuodon muutostilanteissa huomioitavista varoista ja veloista. Säännös vastaa sisällöltään liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 7 §:ää.

12 §. Osakepääoman muutokset. Pykälässä säädettäisiin osakepääoman muutoksien vaikutuksesta yhtiön osakkeen arvoon. Säännös vastaa liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 9 §:ää.

13 §. Yhtiön sulautuminen ja jakautuminen.

Pykälässä säädettäisiin yhtiön sulautumisen ja jakautumisen huomioimisesta osakkeen matemaattista arvoa laskettaessa. Säännös vastaa sisällöltään liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 10 §:n 1, 3, 4 ja 5 momentteja. Yhtiön osakkeelle ei kuitenkaan laskettaisi verotusarvoa.

14 §. Muutoksenhaku. Pykälässä säädettäisiin muutoksenhausta yhtiön matemaattiseen arvoon. Säännös vastaa asiasisällöltään nykyistä varallisuusverolain 27 §:n 6 momenttia.

3 luku. **Muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus ja sen arvo**

15 §. Muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus. Pykälässä säädettäisiin tuloverolain 38 ja 40 §:ssä tarkoitettujen elinkeinotoimintaan kuuluvan nettovarallisuuden laskemisesta.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus. Määritelmä vastaa varallisuusverolain 12 §:ää.

Pykälän 2 momentiksi otettaisiin tuloverolain 41 §:n 3 momenttiin sisältyvä säännös, jonka mukaan yhtymän varoina ei pidetä saamia yhtymän osakkailta. Vastaava tuloverolain säännös kumottaisiin.

Pykälän 3 momentissa rajattaisiin yrityksen varojen ulkopuolelle tietyt varat, jotka eivät siten kerryttäisi yritystulon pääomatuloosuutta. Säännös sisältäisi varallisuusverolain 10 §:n 1 momentin 16 kohtaa ja 2 momenttia vastaavat säännökset.

Pykälän 4 ja 5 momenteissa säädettäisiin samoin eräistä yrityksen velkojen ulkopuolelle jätettävistä eristä. Säännökset vastaavat varallisuusverolain 34 §:n 2 ja 3 momenttia.

16 §. Yrityksen varojen arvostaminen. Pykälän nojalla yrityksen rahoitus-, vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden sekä varallisuusarvoa omaavien pitkävaikutteisten menojen arvostettaisiin vastaavalla tavalla kuin 3 §:ssä säädetään. Määriteltäessä arvopapereiden yhteenlaskettua arvoa vertailuarvon ja tuloverotuksessa poistamattoman hankintamenon vertailulla luettaisiin myös yrityksen rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit nykyisestä

poiketen yhteenlaskettaviin arvopapereihin, jos niiden voidaan katsoa poikkeuksellisesti kuuluvan elinkeinotoimintaan kuuluvaan varallisuuteen. Ehdotus noudattaa keskusverolautakunnan ratkaisua (KVL 1996/282). Näin osakeyhtiöiden ja muiden yritysten rahoitusomaisuusarvopapereiden arvostaminen ei eroa toisistaan, jos rahoitusomaisuuteen luettavat arvopaperit kuuluvat muiden yritysten elinkeinotoimintaan kuuluvaan varallisuuteen. Lain 3 §:n 7 ja 8 momentteja ei sovelleta 3 luvussa tarkoitettujen yritysten nettovarallisuutta laskettaessa.

17 §. Yrityksen velkojen arvostaminen. Velat arvostettaisiin 8 §:n mukaisesti. Lähtökohtaisesti arvostamisessa noudatettaisiin siten nykyisiä varallisuusverolain 13 §:n 2 ja 3 momentin periaatteita. Korottomalle velalle ei kuitenkaan enää vahvistettaisi erillistä arvoa, vaan sen arvona pidettäisiin 8 §:n pääsäännön mukaisesti niiden nimellisarvoa.

18 §. Muun omaisuuden arvo. Pykälä sisältää yleissäännöksen muiden kuin 3 luvussa erikseen mainittujen varojen arvostamisesta. Säännös tulee sovellettavaksi, jos yrityksen varoihin poikkeuksellisesti sisältyy sellaisia omaisuuseriä, joiden ei voida katsoa kuuluvan luvun aiempien säännösten piiriin. Näissä tilanteissa varat arvostettaisiin käypään arvoon, joka olisi viimekätinen arvostusperiaate.

Käyvällä arvolla tarkoitettaisiin omaisuuden todennäköistä luovutushintaa avoimilla markkinoilla riippumattomien osapuolten välillä. Tarkoitus ei ole muuttaa nykyistä käyvän arvon käsitettä ja valitsevaa oikeustilaa. Tältä osin pykälä vastaa nykyistä varallisuusverolain 11 §:ää.

4 luku. **Muun yrityksen maatalouden nettovarallisuus ja sen arvo**

Lukuun sisältyisivät maatalouden nettovarallisuuden laskemiseksi tarvittavat säännökset. Säännökset vastaavat pääosin varallisuusverolakiin sisältyviä maatilan varallisuutta koskevia säännöksiä. Koska nettovarallisuuslaskennan piiriin kuuluvat vain maatalouden varat, säännöksissä käytettäisiin termiä maatalous varallisuusverolain säännöksissä käytetyn termin maatila sijasta, koska maatila voi sisältää myös metsää.

19 §. Maatalouden nettovarallisuus. Pykälän 1 momenttiin sisältyisi maatalouden nettovarallisuuden määrittelevä säännös. Säännös on uusi ja vastaa nykyistä soveltamiskäytäntöä, jonka mukaan nettovarallisuutta laskettaessa varoista vähennetään velat.

Pykälän 2 momentissa rajattaisiin maatalouden varojen käsitettä. Momentin 1 ja 2 kohta vastaavat nykyistä tuloverolain 41 §:n 2 momenttia. Momentin 3—5 kohdat vastaavat varallisuusverolain 10 §:n 1 momentin 10 kohtaa. Säännöksessä ei erikseen mainita maatilan asuinrakennusta. Jos asunto on maatalouden harjoittajan omassa tai perheensä asuntona, sitä ei luettaisi maatilan nettovarallisuuteen, mikä vastaa nykytilaa. Momentin 6 kohdassa säädettäisiin CAP-maatilatukioikeuksien lukeutumista maatalouden varoihin. Maatalouden varoihin ei luettaisi alun perin myönnettyä ja vahvistettua CAP-maatilatukioikeutta. Sitä vastoin erikseen vastikkeellisella saannolla hankittu CAP-maatilatukioikeus luettaisiin maatalouden varoihin. Tällaisissa tilanteissa tukioikeus olisi luettava varoihin niin kauan kuin tukioikeus on merkitty tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005) 15 §:n mukaisesti rekisteriin.

20 §. Maatalousmaan arvo. Pykälä vastaa varallisuusverolain 15 §:ää sillä erotuksella, että maatalousmaan ja sen kasvuston arvoa laskettaessa mainitun pykälän 4 momentin mukaisesti maatalousmaan eri tiluslajien toisistaan poikkeavasta arvostamisesta luovutaisiin. Siten maatalousmaan arvoksi katsotaisiin kaikkien tiluslajien osalta samojen perusteiden mukaisesti pellon keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna seitsemällä. Muilta osin säännös vastaa varallisuusverolain 15 §:n 1—3 ja 5 momenttia.

21 §. Maatalouden rakennuspaikan arvo. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin maatalouteen kuuluvan tuotantorakennuksen rakennuspaikan ja 2 momentissa asuinrakennuksen rakennuspaikan arvosta. Pykälä vastaa asiasisällöltään varallisuusverolain 16 §:ää. Asuinrakennuksen rakennuspaikan kuulumista nettovarallisuuteen olisi arvioitava 22 §:n perusteluissa selostetuina perusteina.

22 §. Maatalouden asuinrakennuksen arvo. Maatalouden asuinrakennus arvostettaisiin nykyisen varallisuusverolain 18 §:n mukaisesti. Säännös koskee maatilan varoihin kuu-

luvaa eli nettovarallisuuteen luettavaa rakennusta, kuten maatalouteen palkatun henkilöstön asuinrakennusta. Maatalousyrittäjän omassa tai hänen perheensä asuinkäytössä oleva asuinrakennus ei sitä vastoin, kuten ei nykyisinkään, kuuluisi nettovarallisuuteen. Asuinrakennuksen arvona sekä nettovarallisuuslaskennassa että kiinteistöverotuksessa pidetään 30 §:n mukaista arvoa.

23 §. Maatalouden tuotantorakennuksen arvo. Pykälässä säädettäisiin maatalouteen kuuluvan tuotantorakennuksen arvostamisesta varallisuusverolain 19 §:ää vastaavasti.

24 §. Maatalouteen kuuluvan erikseen hankitun CAP-maatilatukioikeuden arvo. Pykälässä säädettäisiin erikseen vastikkeellisella saannolla hankitun CAP-tilatukioikeuden arvosta. Tukioikeuden arvona pidettäisiin verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatonta hankintamenoa osaa.

25 §. Maatalouden koneiden ja laitteiden arvo. Pykälässä säädettäisiin maatalouteen kuuluvien koneiden arvosta. Säännös vastaa varallisuusverolain 20 §:ää.

26 §. Maatalouteen kuuluvan osakkeen ja osuuden arvo. Varallisuusverolain mukaan osake arvostetaan varallisuusverotuksessa tarkoitettuun verotusarvoon. Osuuskunnan osuuden arvo määräytyy joko osuusmaksun suuruuden tai, jos osuuden omistamiseen liittyy erityisiä etuja, osakkeen verotusarvon mukaisesti.

Osakkeen arvona pidettäisiin 1 momentin mukaan 4—6 §:n mukaisesti laskettua vertailuarvoa. Osuuskunnan osuusmaksun arvo määräytyisi varallisuusverolain 29 §:ää vastaavasti osuuskunnan osuusmaksun määrän perusteella tai osakeyhtiön osakkeen matemaattisen arvon laskemista koskevien säännösten mukaisesti.

27 §. Muun omaisuuden arvo. Pykälä sisältäisi 18 §:ää vastaavasti yleissäännöksen käyvän arvon toissijaisesta soveltamisesta. Tällaisia varoja olisivat nykyiseen tapaan esimerkiksi maatalouden tuotanto-oikeudet.

5 luku. **Kiinteistön verotusarvo**

Lain 5 lukuun otettaisiin varallisuusverolaikiin sisältyvät kiinteistöverotusta palvelevat kiinteistön arvostamista koskevat säännökset pitkälti nykyisen sisältöisinä. Maatilaan kuu-

luvien kiinteistöjen kiinteistövero määräytyisi luvun säännösten mukaisesti siltä osin kuin varat kuuluvat kiinteistöverotuksen veropohjaan.

Siltä osin kuin maan ei voida katsoa esimerkiksi olosuhteiden muuttumisen vuoksi olevan kiinteistöverolaissa tarkoitettua, kiinteistöverosta vapaata maatalousmaata, se arvostettaisiin kiinteistöverotuksessa tämän luvun säännösten mukaisesti.

Muun ohessa maatilaan kuuluvan asuinrakennuksen arvo määräytyisi siten 5 luvun yleisten säännösten mukaan.

28 §. Kiinteistön verotusarvo. Säännös vastaa varallisuusverolain 22 §:ää. Säännöksessä ei kuitenkaan mainittaisi erikseen maatilaa ja muuta kiinteistöä.

29 §. Kiinteistön maapohjan verotusarvo. Pykälässä säädettäisiin kiinteistön maapohjan arvosta. Pykälä vastaa erään tarkistuksen nykyistä varallisuusverolain 23 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin maapohjan verotusarvoa määritettäessä huomiioon otettavista seikoista varallisuusverolain 23 §:n 1 momentin mukaisesti. Lisäksi momenttiin otettaisiin säännös, jonka mukaan maapohjan verotusarvoon luetaan myös varallisuusverolain 9 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu oikeus rakennettuun tai rakenteilla olevaan kosken vesivoimaan. Säännös vastaa nykyistä verotuskäytäntöä, eikä merkitse muutosta nykytilaan.

Erona varallisuusverolain 23 §:n 1 momenttiin on lisäksi se, että momentissa ei mainittaisi rakennuskaavaa. Kyse on teknisestä muutoksesta. Nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 213 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslailla kumotun rakennuslain (370/1958) nojalla voimaan tulleet rakennuskaavat ovat voimassa uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisina asemakaavoina.

Pykälän 2—4 momentit vastaavat asiasisältöltään varallisuusverolain 23 §:n 2—4 momentteja.

30 §. Rakennuksen ja rakennelman verotusarvo. Pykälässä säädettäisiin rakennuksen ja rakennelman arvosta varallisuusverolain 24 §:ää vastaavasti. Lakiin ei kuitenkaan sisällytetäisi mainitun pykälän 4 momenttia vastaavaa säännöstä, jolla ennen vuotta 1989 valmistuneen rakennuksen verotusarvon nousua on rajoitettu. Säännös ei käytännössä voi

enää tulla sovellettavaksi.

31 §. *Maatilan tuotantorakennuksen, rakennuspaikan ja eräiden etuuskien verotusarvo.* Pykälä sisältäisi säännökset eräiden maatilan varojen erityisistä arvostamisperiaatteista. Maatilan tuotantorakennuksen verotusarvona kiinteistöverotuksessa pidettäisiin 1 kohdan mukaan nykyiseen tapaan verotuksessa poistamatta olevaa hankintamenoa. Säännös vastaa asiasisällöltään varallisuusverolain 19 §:ää.

Tuotantorakennuksen rakennuspaikka arvostettaisiin 2 kohdan mukaisesti eli nykyistä varallisuusverolain 16 §:ää vastaavalla tavalla.

Pykälän 3 kohdassa säädettäisiin maatalaan kuuluvan etuuden arvosta. Säännös vastaa varallisuusverolain 17 §:ää. Säännöksessä tarkoitettu etuus otetaan huomioon määritetäessä sen kiinteistön arvoa, johon oikeus kohdistuu.

32 §. *Kiinteistön verotusarvon enimmäismäärä.* Pykälään otettaisiin varallisuusverolain 25 §:ää vastaava säännös, jolla kiinteistön eri osien verotusarvojen yhteismäärä on rajoitettu sen käypään arvoon. Nykyinen säännös perustuu sen sanamuodon mukaisesti koko kiinteistön osien ja koko kiinteistön arvon vertailuun. Kun metsille ei enää olisi käytettävissä verotusarvoa, säännöstä tarkistettaisiin siten, että vertailu tehtäisiin kiinteistöveropohjaan lukeutuvien kiinteistön osien välillä.

Pykälän 2 momenttiin otettava käyvän arvon määritelmä vastaa asiallisesti varallisuusverolain 11 §:ään sisältyvää määritelmää. Nykyisen sanamuodoltaan jossain määrin ristiriitaisen säännöksen tarkistuksella ei ole tarkoitus muuttaa noudatettua soveltamiskäytäntöä.

6 luku. Voimaantulo ja soveltaminen

33 §. *Voimaantulo ja soveltaminen.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2006 alusta, josta lukien varallisuusverolaki kumottaisiin. Lain soveltamisesta tuloverotuksessa, kiinteistöverotuksessa sekä perintö- ja lahjaverotuksessa säädetään näiden lakien muuttamista koskeissa voimaantulosäännöksissä.

Laskettaessa yrityksen vuonna 2006 päät-

tyvän tilikauden tilinpäätöksen mukaista tarkistettua nettovarallisuutta pidetään 4—6 §:ssä tarkoitettujen varojen vertailuarvona 2005 varallisuusverolaissa tarkoitettua verotusarvoa.

Laskettaessa vuonna 2007 päättyvän tilikauden tilinpäätöksen mukaista tarkistettua nettovarallisuutta 5 §:ssä tarkoitettun osakkeen vertailuarvo määräytyisi arvostamislain säännösten mukaan.

Vertailuarvona pidettävä arvo saisi voimaantulosäännöksen mukaan olla enintään 50 prosenttia edellisen vuoden vertailuarvoa eli vuoden 2005 varallisuusverolain mukaista verotusarvoa korkeampi. Muussa tapauksessa vertailuarvon laskeminen arvostamislain säännösten mukaan merkitsisi vertailussa käytettävän arvon nousemista sen johdosta, että varallisuusverolain voimassa oloajan aikana varallisuusveroarvon nousua rajoittavan säännöksen vaikutus jäisi ottamatta huomioon.

1.3. Tuloverolaki

33 b §. *Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko.* Pykälässä viitattaisiin varallisuusverolain sijasta arvostamislakiin, jossa säädettäisiin matemaattisesta arvosta. Säännöstä täsmennettäisiin arvostamislain 2 §:n 1 momenttia vastaavasti käyttämällä matemaattisesta arvosta ilmausta verovuoden matemaattinen arvo.

33 c §. *Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko.* Ulkomaisesta yhtiöstä saatu osinko on pykälän 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa veronalaista tuloa siten kuin 33 a ja 33 b §:ssä säädetään. Muusta kuin julkisesti noteeratusta, ulkomaisesta yhtiöstä saatu osinko jaetaan siten verovapaaseen sekä ansio- ja pääomatulona verotettavaan osuuteen 33 b §:n mukaisesti.

Osakkeen arvolle laskettava vuotuinen tuotto lasketaan pykälän 3 momentin mukaan varallisuusverolaissa tarkoitettulla tavalla lasketusta käyvästä arvosta osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä.

Arvostamislakiin ei ehdoteta otettavaksi osinkoverotuksen tarpeisiin ulkomaisen osakkeen arvon määrittävää säännöstä, vaan sitä koskeva sääntö lisättäisiin 3 momenttiin. Käyvän arvon määritelmä vastaisi varallisuusverolain 11 §:n mukaista käyvän

arvon määritelmää.

41 §. *Nettovarallisuuden laskenta.* Pykälän 1 momentissa oleva viittaus varallisuusverolakiin muutettaisiin viittaukseksi varojen arvostamisesta verotuksessa annettuun lakiin. Nettovarallisuuden laskentaa koskevat säännökset 2 ja 3 momentissa kumottaisiin. Vastaavat säännökset sisältyisivät varojen arvostamisesta verotuksessa annettuun lakiin.

123 §. *Sulautumisen ja jakautumisen vaikutus tappioiden vähentämiseen.* Pykälään sisältyvä viittaus varallisuusverolakiin muutettaisiin viittaukseksi arvostamislakiin, jossa säädettäisiin pykälässä tarkoitetun nettovarallisuuden laskemisesta.

136 §. *Verotuksen kattosääntö.* Pykälän 1 ja 2 momenteissa säädetään varallisuusverotuksen niin sanotusta kattosäännöstä, jolla rajoitetaan varallisuusveron ja tuloveron enimmäismäärää. Varallisuusverotuksesta luopumisen johdosta tarpeettomaksi jäävät säännökset kumottaisiin.

Voimaantulo. Lain 123 §:n 1 momenttia ja 136 §:n 1 momenttia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2006 toimitettavassa tuloverotuksessa ja 33 b, 33 c ja 41 §:n muutoksia ensimmäisen kerran verovuodelta 2007 toimitettavassa tuloverotuksessa. Osakkeen verovuoden 2007 matemaattinen arvo laskettaisiin siten arvostamislain mukaisesti, jos yhtiön tilikausi on päättynyt vuoden 2006 alun jälkeen.

1.4. Perintö- ja lahjaverolaki

9 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä todettaisiin perintö- ja lahjaverotuksen varojen arvostamista koskeva perussääntö, jonka mukaan perintöveron perusteeksi pannaan käypä arvo verovelvollisuuden alkamishetkellä. Käypänä arvona pidettäisiin todennäköistä luovutushintaa. Ehdotus liittyy 10 §:ään ehdotettuun muutokseen.

10 §. Pykälän sisältämä, muuttuneen oikeuskäytännön myötä harhaanjohtavaksi käynyt säännös, jonka mukaan omaisuus arvioidaan tulo- ja omaisuusverotuksessa noudatettavien perusteiden mukaan, poistettaisiin laista. Omaisuuden arvostaminen perintö- ja lahjaverotuksessa on vakiintuneesti ja pitkään perustunut käyvän arvon periaatteeseen.

Poistettavan säännön sijaan pykälän 1—3 momenteiksi otettaisiin varallisuusverolain

31—33 §:iin sisältyvät säännökset korottoman saamisen, nautintaoikeuden ja määrävuoitosen edun arvosta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin varallisuusverolain 31 §:ään sisältyvää säännöstä vastaavasti korottoman saamisen arvosta. Varallisuusverolain säännöksiä on sovellettu ohjeellisina myös perintö- ja lahjaverotuksessa. Varallisuusverotuksesta luopumisen yhteydessä ehdotetaan soveltamiskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi vastaava säännös otettavaksi perintö- ja lahjaverolakiin.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin varallisuusverolain 32 §:ää vastaava säännös, jota on verotuskäytännössä noudatettu myös perintö- ja lahjaverotuksessa. Sen mukaan elinikäksi tarkoitetun nautintaoikeuden, eläkkeen ja muun etuuden arvo laskettaisiin pykälässä olevan taulukon mukaisesti.

Pykälän 3 momenttiin sisältyisi varallisuusverolain 33 §:n säännöstä vastaava säännös, jota on noudatettu perintö- ja lahjaverotuksessa. Määrävuoitosen edun nykyarvoa laskettaessa sovellettaisiin korottoman saataavan arvostamista koskevan 1 momentin tapaan 8 prosentin diskonttokorkoa.

55 §. Yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskevan huojennussäännöksen 2 momenttia tarkistettaisiin siten, että huojennus laskettaisiin arvostamalla varat varallisuusverotuksessa noudatettujen perusteiden mukaan määrättyvän arvon sijasta varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 3 ja 4 luvun säännösten mukaisesti. Yhtiön, maatilan ja muun yrityksen ja maatilan varat arvostettaisiin siten 40 prosenttiin nettovarallisuutta laskettaessa sovellettavasta arvosta. Osakeyhtiön yritysvarallisuus arvostettaisiin 40 prosenttiin mainitun lain 5 §:n mukaisten perusteiden mukaan lasketusta määrästä eli noudattaen vertailuarvon laskentaa koskevia periaatteita. Siten tulisi sovellettavaksi myös osakkeen vertailuarvon vuosittaista nousua rajoittava sääntö.

Nykyisen verotuskäytännön mukaisesti arvostettavien varojen laajuus voitaisiin edelleen määrittää verovelvollisuuden alkamishetken mukaiseen arvoon, hyödyntäen yhtiön viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätöstä ja ottaen huomioon myös sen jälkeen yrityksen varallisuudessa tapahtuneet muutokset.

Maatilan metsä ja muut sukupolvenvaihdosten huojennussäännöksen soveltamisalaan

kuuluvat varallisuuserät, joita ei oteta huomioon nettovarallisuutta laskettaessa, arvostettaisiin pykälään lisättävän uuden 2 momentin mukaisesti osaan arvostamislain 7 §:n mukaisesta vertailuarvosta, kiinteistöverotuksessa noudatettavasta arvosta tai verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenosta tai käyvästä arvosta.

Metsä arvostettaisiin 40 prosenttiin arvostamislain 7 §:n mukaisesta metsän vuotuisen tuottoon perustuvasta vertailuarvosta. Arvostusperusteena säilyisi siten metsän tuottoon kytketty arvo. Nykyisestä poiketen saman kunnan alueella oleva metsä arvostettaisiin kaavamaisesti kunnan keskimääräisen, vuoden 2005 tilanteeseen perustuvan puhtaan tuoton pohjalta ottamatta huomioon metsän jakautumista tuottokyvyn mukaan eri veroluokkiin.

Maatilan asuinrakennus, silloin kun se kuuluu maatilan talouskeskukseen, samoin kuin metsätalouden tuotantorakennuksen rakennuspaikka arvostettaisiin 40 prosenttiin arvostamislain 5 luvun mukaisesta verotusarvosta, eli samalla tavoin kuin nykyisin varallisuusverolain mukaan.

Metsätalouden tuotantorakennukset, koneet ja laitteet, jotka eivät kuulu maatalouden nettovarallisuuteen, arvostettaisiin nykyiseen tapaan 40 prosenttiin verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenosta.

Nettovarallisuuslaskennan ulkopuolelle jääviä, sukupolvenvaihdoshuojennuksen piiriin kuuluvia muita varoja ovat nykyiseen tapaan esimerkiksi muun yrityksen kuin osakeyhtiön verovapaat lähdeveron alaiset joukkovelkakirjalainat ja talletukset.

Maatalouden varoista nettovarallisuuslaskennan ulkopuolelle kuuluisivat maatilan asuinrakennuksen lisäksi nykyiseen tapaan arvostamislain 19 §:n 2 momentissa mainitut varat, joiden osalta maatalouden harjoittaja ei ole muistiinpanovelvollinen.

Pykälän nykyisen 2 momentin viimeinen virke otettaisiin uuteen 4 momenttiin ja nykyiset 3—6 momentit siirtyisivät 5—8 momenteiksi.

Voimaantulo. Yrityksen sukupolvenvaihdoksia koskevaa huojennussäännöstä sovellettaisiin, kun verovelvollisuus syntyy vuoden 2007 alun jälkeen. Tällöin noudatettaisiin yrityksen vuonna 2006 päättyvän tilikauden nettovarallisuutta ja osakeyhtiön

vuoden 2006 matemaattiseen arvoon pohjautuvaa vertailuarvoa laskettaessa noudatettuja perusteita.

Muilta osin säännöksiä sovellettaisiin, jos verovelvollisuus on syntynyt vuoden 2006 alun jälkeen.

1.5. Verotusmenettelystä annettu laki

1 §. *Lain soveltamisala.* Varallisuusverotuksesta luopumisen johdosta pykälän 2 momentista poistettaisiin varallisuusveroa koskeva maininta.

3 §. *Verovuosi.* Pykälän 1 ja 2 momenteista poistettaisiin viittaukset verovuodelta suoritettavan varallisuuden perusteella suoritettavaan veroon.

7 §. *Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus.* Pykälästä poistettaisiin varallisuusverotukseen liittyvät veronalaista varallisuutta koskevat maininnat. Ehdotetun säännöksen mukaan verovelvollisen olisi kuitenkin annettava verotusta varten tiedot varoistaan ja veloistaan. Esimerkiksi elinkeinoyhtymän olisi, kuten nykyisinkin, annettava tiedot yhtymän varoista ja veloista, koska ne ovat tarpeen yhtymän verotettavan tuloksen laskemiseksi. Osakeyhtiön olisi annettava tiedot varoista ja veloista paitsi osakeyhtiön verotusta varten myös osakkaan verotukseen vaikuttavan osakkeen matemaattisen arvon laskemiseksi. Luonnollisen henkilöiden ja kuolinpesien osalta ilmoitettavat varat ja velat luettelaisiin ehdotetussa 10 §:n 2 ja 3 momentissa.

Ehdotetussa pykälässä on otettu huomioon myös ne muutokset, jotka liittyvät verotusmenettelystä annetun lain muuttamiseen (HE 91/2005 vp), joka on eduskunnan käsiteltävänä. Tältä osin perustelut sisältyvät kyseiseen hallituksen esitykseen.

Uudistetussa verotusmenettelyssä verohallinto merkitsi sillä olevat tiedot 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista varoista ja veloista esitetyille veroilmoitukselle. Verovelvollisen olisi tarkistettava, korjattava ja täydennettävä nämä tiedot samalla tavoin kuin tiedot esitetyillä veroilmoituksella olevista tulosta ja vähennyksistä.

10 §. *Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin veronalaista varallisuutta koskeva maininta. Ehdotetussa pykä-

lässä on otettu huomioon myös ne muutokset, jotka liittyvät verotusmenettelystä annetun lain muuttamiseen (HE 91/2005 vp), joka on eduskunnan käsiteltävänä. Tältä osin perustelut sisältyvät kyseiseen hallituksen esitykseen.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, joka sisältää luonnollisen henkilön ilmoitettavien varallisuustietojen laajuutta lähemmin määrittelevän säännöksen. Koska ilmoittamisvelvollisuuden laajuutta ei voida määritellä veronalaisten varojen kautta, lakiin otettaisiin luettelo ilmoittamisvelvollisuuden piiriin kuuluvista eristä. Ehdotuksen mukaan arvo-papereista ilmoittamisvelvollisuuden ulkopuolelle jäisivät nykyiseen tapaan korkotulon lähdeverosta annetussa laissa tarkoitetut joukkovelkakirjat. Niiden saattaminen ilmoittamisvelvollisuuden piiriin merkitsisi merkittävää muutosta nykytilaan, eikä se olisi verohallinnon valvontatarpeet huomioon ottaen tarpeellista. Verovirasto saa luovutusvoittoverotuksen valvonnassa hyödynnettävissä olevan tiedon maksetusta jälkimarkkinahyvytyksestä verovelvolliskohtaisesti vuosi-ilmoituksella. Lisäksi verovirasto voi erikseen pyydettyä saada tiedot maksetuista koroista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin luonnollisen henkilön ja kuolinpesän velvollisuudesta antaa veroilmoituksessaan velkojaan koskevat tiedot. Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän tulisi ilmoittaa luotto- ja rahalaitoksen sekä muiden 16 §:n 5 momentissa tarkoitettujen sivullisten ilmoittamat lainat koron vähennysoikeudesta riippumatta. Samoin verovelvollisen tulisi ilmoittaa sellaiset lainat, joiden korko on verotuksessa vähennyskelpoinen. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle jäisivät käytännössä sellaiset yksityisiltä henkilöiltä otetut lainat, joiden korko ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Pykälän 4 momentin mukaan Verohallitus voisi antaa varojen ja velkojen ilmoittamisesta tarkempia määräyksiä.

58, 84 ja 85 §. Pykälistä poistettaisiin niihin sisältyvät verotettavaa varallisuutta ja varallisuusverolakia koskevat maininnat.

1.6. Elinkeinotulon verottamisesta annettu laki

51 c §. Pykälään sisältyvä vanhentunut viit-

taus tulo- ja varallisuusverolain toimintamuodon muutoksia koskeviin säännöksiin muutettaisiin viittaukseksi tuloverolain asanomaisiin säännöksiin.

52 c §. Pykälän 3 momenttiin sisältyvä viittaus varallisuusverolakiin muutettaisiin viittaukseksi arvostamislakiin, johon säännöksessä tarkoitetut nettovarallisuutta koskevat säännökset otettaisiin.

1.7. Tonnistoverolaki

37 §. *Yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo.* Ehdotettujen muutoksien vuoksi myös pykälän otsaketta muutettaisiin. Pykälässä viitattaisiin varallisuusverolain sijasta arvostamislakiin, jossa säädettäisiin yhtiön nettovarallisuuden laskemisesta.

1.8. Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annettu laki

1 §. *Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen.* Pykälän 1—3 momenteista poistetaan viittaukset varallisuuden verottamiseen. Varallisuutta koskeva 4 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

4 §. *Hyvityksen enimmäismäärä.* Varallisuusverotukseen liittyvä 5 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

1.9. Rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettu laki

Lain nimike. Lain nimikkeestä poistettaisiin maininta varallisuuden verottamisesta.

1 §. Pykälän 1 ja 2 momenteista poistettaisiin viittaukset varallisuusveroon ja varallisuusverolakiin.

2 § ja 21 §:n 2 momentti. Säännöksistä poistettaisiin viittaus varojen veronalaisuuteen.

14 §. Rajoitetusti verovelvollisen varallisuusveron määräytymistä koskeva 14 § kumottaisiin.

16 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettuun 14 §:ään.

21 §. Pykälän 2 momentista poistettaisiin samoin viittaus 14 §:ään.

1.10. Laki keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä

2 §. Pykälän 1 momentissa olevasta niin sanottuun virka-apudirektiiviin perustuvasta tulojen ja varallisuusverojen luettelosta poistettaisiin 9 kohta, eli varallisuusvero.

1.11. Ennakkoperintälaki

1, 3 ja 23 §. Pykälistä poistettaisiin viittaukset varallisuusverolakiin ja varallisuuden verottamiseen.

1.12. Kiinteistöverolaki

2 §. *Kiinteistö.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin vanhentuneet viittaukset maarekisteriin ja tonttikirjaan. Momenttiin lisättäisiin viittaus kiinteistörekisterilakiin (392/1985).

5 §. *Omistaja ja omistajan veroinen haltija.* Pykälän 2 momentin 1 kohdasta, jossa omistajan veroiseksi haltijaksi määritellään varallisuusverolaissa tarkoitettu pysyvän hallinto-oikeuden haltija, poistettaisiin viittaus varallisuusverolakiin. Muutoksen jälkeen omistajan veroisen haltijan määritelmä on sisällöltään sama kuin nykyinen varallisuusverolain määritelmä.

15 §. *Kiinteistön arvostaminen.* Pykälään sisältyvät viittaukset varallisuusverolakiin korvattaisiin viittauksella vastaaviin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain säännöksiin.

25 §. *Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen.* Pykälän 2 momentissa poistettaisiin viittaus varallisuusverotusta varten annettuihin tietoihin ja asiakirjoihin. Säännöstä muutettaisiin siten, että veronkorotuksen ja jälkiverotuksen edellytyksiä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon tiedot ja asiakirjat, jotka verovelvollinen on antanut verotusmenettelystä annetun lain nojalla varallisuudestaan.

Pykälän 1 momentin mukaan kiinteistöveron korotuksesta, veronoikaisusta, jälkiverotuksesta ja seurannaismuutoksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään. Kiinteistövero voidaan siten korottaa 25 §:n 1 momentin nojalla verotusmenettelystä annetun lain 32 §:n

mukaisesti, jos verovelvollinen on antanut pykälän 1—3 momenteissa tarkoitettulla tavalla virheellisen veroilmoituksen, tiedon tai asiakirjan. Jälkiverotus voidaan toimittaa, jos verovelvollinen on lain 57 §:n mukaisesti antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen, tiedon tai asiakirjan ja on sen johdosta jäänyt osaksi tai kokonaan verottamatta.

Kiinteistöverolain 16 §:n mukaan verovelvollisen on annettava ne tiedot ja selvitykset, jotka saattavat olla tarpeen kiinteistöverotuksen toimittamista tai muutoksenhakua varten.

Virheelliseen kiinteistöverotukseen ovat voineet kuitenkin olla syynä paitsi verovelvollisen kiinteistöverolain ilmoittamisvelvollisuutta koskevan 16 §:n nojalla antamiin tietoihin sisältyvät seikat myös tulo- ja varallisuusverotusta varten antamiin tietoihin sisältyvät seikat. Koska jälkiverotuksen ja veron korotuksen määräämistä ei ole perusteltua rajoittaa sillä perusteella, että virheelliseen verotukseen johtanut tieto on annettu tuloverotusta eikä kiinteistöverotusta varten, nykyisessä 2 momentissa säädetään, että veronkorotuksen ja jälkiverotuksen edellytyksiä arvioitaessa otetaan huomioon myös tulo- ja varallisuusverotusta varten annetut tiedot.

Ehdotus merkitsee sitä, että säännöstä voitaisiin varallisuusverotuksesta luopumisen jälkeenkäinkin soveltaa, jos virheelliset tiedot johtuvat verotusmenettelylain mukaisessa varoja koskevaan ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvistä puutteista tai virheistä.

Voimaantulo. Kiinteistöveron perusteena oleva kiinteistön arvo lasketaan edellisenä vuonna voimassa olleiden perusteiden mukaan. Muutettuja säännöksiä sovellettaisiin siten ensimmäisen kerran vuoden 2007 kiinteistöverotuksessa, jolloin kiinteistövero määrättäisiin vuoden 2006 alusta voimaan tulevan arvostamislain mukaisesti.

1.13. Laki keskusverolautakunnasta

5 §. Pykälän 3 momentista poistettaisiin maininta ennakkoratkaisusta, joka koskee varallisuusveroa.

1.14. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

5 §. *Tulo- ja varallisuusverotuksen julkiset*

tiedot. Pykälän otsikosta, sen 1 momentin johdantolauseesta, 1 momentin 2 ja 4 kohdasta sekä 2 momentin 1 kohdasta poistettaisiin varallisuusveroa ja verotettavaa varallisuutta koskevat maininnat.

6 §. *Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät muut julkiset verotustiedot.* Pykälän 1 momentin 3 kohta, joka koskee varallisuusverolain mukaisia verotusarvoja, kumottaisiin.

Lisäksi kumottaisiin pykälän 2 momentin toinen virke, jossa säädetään ajankohdista, jolloin tieto Verohallituksen määräämästä ja veroviraston laskemasta osakkeen, osuuden ja muun arvopaperin verotusarvosta tulee julkiseksi.

Voimaantulo. Laki tulisi voimaan vuoden 2006 alusta. Verovuotta 2005 ja sitä edeltäviä vuosia koskevat tiedot verotettavasta varallisuudesta ja varallisuusverosta olisivat julkisia myös lain voimaantulon jälkeen.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksessä on muun muassa ehdotettu arvostamista koskevien eräiden säännösten siirtämistä asetuksen tasolta lakiin. Sen vuoksi muutettaviksi tulisivat liikeosakkeen verotusarvon perusteista annettu asetus ja asunto-osakkeen verotusarvon perusteista annettu päätös.

Lakiin sisällytettäisiin luettelo varallisuuslajeista, jotka luonnollisen henkilön ja kuolinpesän olisi ilmoitettava verohallinnolle. Lakiin ehdotetaan lisäksi valtuutusta, jonka nojalla ilmoittamisvelvollisuudesta ja sen rajoittamisesta tarkemmin päättäisi Verohallitus.

3. Voimaantulo

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2006 alusta. Joidenkin lakien osalta soveltamista koskevia ehdotuksia on selostettu tarkemmin lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Verotusmenettelystä annetun lain 10 §:n 2 momenttiin ehdotetaan otettaviksi säännök-

set luonnollisen henkilön velvollisuudesta ilmoittaa varallisuudestaan veroviranomaisille. Verohallitus antaisi pykälän 1 momenttiin sisältyvän valtuutuksen nojalla tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tiedoista. Ehdotettu säännös vaikuttaa siihen, millaisia tietoja veroviranomaisille kertyy varallisuusveron poistumisesta huolimatta, minkä vuoksi säännösehdotuksella on merkitystä myös perustuslain 10 §:ssä säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta.

Perustuslain 80 §:n mukaan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä lailla. Siten myös ilmoitusvelvollisuuden laajuus on määriteltävä riittävän tarkasti erityisesti silloin, kun ilmoitusvelvollisuus on olemassa ilman viranomaisen taupauskohtaista pyyntöä. Ehdotetussa verotusmenettelylain 10 §:n 2 momentissa on varsin tarkkarajaisesti määritelty ne tilanteet, joissa varallisuutta koskevien tietojen ilmoitusvelvollisuus on olemassa. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti lainsäädäntövallan delegoinnin sallittavuuden arvioinnissa kiinnitetään yleisesti huomiota valtuuttavan säännöksen täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen (esim. PeVL 23/2000 vp).

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat varat ja velat määriteltäisiin lain tasolla.

Verohallitukselle annettun valtuutuksen tarkoituksena on mahdollistaa täsmällisempien ja teknisluonteisten määräysten antaminen kuin mitä laissa on tarkoituksenmukaista säätää. Kyse on tietosisällöistä, jotka voisivat muuttua useinkin. Verohallinnon tehtävien hoitamiseksi olisi tarpeen, että ilmoitusmenettelyyn liittyviä tarkempia säännöksiä voitaisiin antaa joustavasti.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä on turvattu, ja henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Ilmoitusvelvollisuus kattaisi vain verotuksen toimitamista varten tarpeelliset tiedot, ja tiedot olisivat verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain mukaan salassa pidettäviä ja tietoja niistä voitaisiin luovuttaa esimerkiksi muille viranomaisille vain laissa olevan säännöksen perusteella. Ehdotus olisi siten sopusoinnussa henkilötietojen suoja koskevien vaatimusten kanssa.

Ehdotetuissa laeissa ei rajoitettaisi perusoikeuksia siten, että esitystä ei voitaisi käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Halli-

tus pitää kuitenkin aiheellisena esityksen saattamista eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.**Laki****varallisuusverolain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annettu varallisuusverolaki (1537/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Verovuoden 2005 ja sitä aikaisempien vuosien varallisuusverotukseen, varallisuusveron kanton, perintään ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**varojen arvostamisesta verotuksessa**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetun jaettavan yritystulon ja yhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuuden perusteena oleva nettovarallisuus sekä osakkeen matemaattinen arvo samoin kuin kiinteistöveron perusteena olevan kiinteistön arvo lasketaan siten kuin tässä laissa säädetään.

2 luku

Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo*Osakeyhtiön nettovarallisuus*

2 §

Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön nettovarallisuus

Tuloverolain 33 b §:ssä tarkoitetun kotimaisen yhtiön osakkeen verovuoden matemaattinen arvo lasketaan verovuotta edeltävän vuoden yhtiön tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat.

Yhtiön varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia.

Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä. Velkana pidetään myös:

1) vakuutuslaitoksen korvaus- ja vakuutusmaksuvastuuta sekä eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen eläkesitoumuksista johtuvaa vakuutusteknisten perusteiden mukaan laskettua eläkevastuuta;

2) elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 48 a §:ssä tarkoitettua lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön vakavaraisuutensa parantamiseksi tekemää varausta;

3) pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa.

Velkana ei pidetä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja.

3 §

Yhtiön varojen arvostaminen

Rahoitusomaisuuteen kuuluvan saamisen arvoksi katsotaan nimellisarvo ja muun rahoitusomaisuuden arvoksi hankintameno, joista molemmista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua arvonalentumisvähennyksiä. Ulkomaarahan määräisen saamisen arvoksi katsotaan kuitenkin kirjanpitolain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettu arvo.

Vaihto-omaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno, josta on vähennetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvonalentumisvähennys.

Sijoitusomaisuuden arvoksi katsotaan hankintamenon ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 5 §:n 6 kohdassa tarkoitetun arvonkorotuksen yhteismäärä, josta on vähennetty mainitun lain 29 §:ssä tarkoitettu arvonalentumisvähennys.

Käyttöomaisuuden sekä sellaisten pitkä-

vaikutteisten menojen, joilla on varallisuusarvoa, arvoksi katsotaan verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatta oleva arvo.

Käyttöomaisuuteen kuuluva kiinteistö, rakennus ja rakennelma arvostetaan 4 momentista poiketen verovuotta edeltävän vuoden vertailuarvoon, jos se on poistamatonta hankintamenoa suurempi. Metsän vertailuarvona pidetään 7 §:ssä tarkoitettua arvoa ja maatalousmaan vertailuarvona 20 §:n mukaista arvoa, kiinteistöverolain (654/1992) 3 §:ssä tarkoitettua muun kiinteistön samoin kuin metsäveroasetuksen (1208/1991) 5 §:ssä tarkoitettua alueen vertailuarvona nollaa sekä muun kiinteistön vertailuarvona 5 luvussa tarkoitettua verotusarvoa.

Käyttö- tai rahoitusomaisuuteen kuuluvat julkisesti noteeratut arvopaperit ja sijoitusrahasto-osuudet sekä tässä luvussa tarkoitettua yhtiön osakkeet, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiön ja määrätyn huoneiston hallintaan oikeuttavan kiinteistöosakeyhtiön osakkeita, arvostetaan 1 ja 4 momentista poiketen niiden yhteenlaskettuun verovuotta edeltävän vuoden 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuun vertailuarvoon, jos se on niiden yhteenlaskettua poistamatonta hankintamenoa suurempi.

Muuhun kuin elinkeinotoimintaan kuuluvat varat arvostetaan vastaavasti soveltuvien osin tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla.

Jos yhtiön tilikausi päättyy 30 päivänä syyskuuta tai sitä ennen, yhtiön kiinteistön, rakennuksen ja rakennelman vertailuarvona sekä arvopaperien yhteenlaskettuna vertailuarvona tätä pykälää sovellettaessa pidetään 5 ja 6 momenteista poiketen verovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden vertailuarvoa.

4 §

Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo

Julkisesti noteeratun arvopaperin vertailuarvo on 70 prosenttia arvopaperin tilinpäätöspäivän mukaisesta päätöskurssista.

Julkisesti noteeratulla arvopaperilla tarkoitetaan tässä pykälässä:

1) arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkisen kaupankäynnin kohteena tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla

kaupankäynnin kohteena olevaa arvopaperia; ja

2) kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua optioyhteisössä vakioitua johdannaisopimusta ja arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:ssä tarkoitettua vakioituihin optioihin tai termiineihin rinnastettavaa johdannaisopimusta.

Sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden vertailuarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

5 §

Yhtiön varoihin kuuluvan muun yhtiön osakkeen vertailuarvo

Muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön osakkeen vertailuarvo lasketaan noudattaen matemaattisen arvon laskemista koskevia säännöksiä 2—5 momenteissa säädetyin poikkeuksin.

Vertailuarvoa laskettaessa nettovarallisuudesta vähennetään tilikaudelta jaettavaksi päätetty osinko. Vertailuarvo saa olla enintään 50 prosenttia edellisen vuoden vertailuarvoa korkeampi. Jos edellisen vuoden vertailuarvo on nolla, katsotaan vertailuarvoksi verovuoden ja edellisen vuoden vertailuarvon keskiarvo.

Verovuoden aikana tapahtunut osakepääoman korottaminen ja alentaminen, yhtiön osakkeiden lunastaminen ja muu hankkiminen ja luovuttaminen sekä osakkeen nimellisarvon tai kirjanpidollisen vasta-arvon muutos otetaan osakkeen vertailuarvoa laskettaessa huomioon, jos uusmerkinnässä osakkeiden merkintäaika on päättynyt tai osakkeet on hankittu tai luovutettu ennen verovuoden loppua taikka jos muu muutos on merkitty kaupparekisteriin ennen verovuoden päättymistä. Yhtiön nettovarallisuus lasketaan tällöin siten, että nettovarallisuuteen lisätään yhtiöön tullut uusi maksullinen pääoma ja osakkeiden luovutuksessa saatu määrä sekä vähennetään osakepääoman alentamisen ja osakkeiden lunastamisen ja hankkimisen vuoksi yhtiön osakkaille maksettu määrä.

Osakkeen vertailuarvo saadaan jakamalla uusi nettovarallisuus osakkeiden uudella lu-

kumäärällä.

Osakkeen edellisen vuoden vertailuarvo muunnetaan vertailuarvoa määrittäessä vertailukelpoiseksi siten, että edellisen vuoden osakkeiden yhteenlaskettuun vertailuarvoon lisätään yhtiöön tullut uusi maksullinen pääoma ja vähennetään osakepääoman alentamisen ja osakkeiden lunastamisen ja hankkimisen vuoksi yhtiön osakkaille maksetun pääoman määrä. Näin saatu uusi osakekannan arvo jaetaan uudella osakkeiden lukumäärällä.

6 §

Yhtiön varoihin kuuluvan ulkomaisen yhtiön osakkeen vertailuarvo

Muun kuin julkisesti noteeratun ulkomaisen yhtiön osakkeen vertailuarvo lasketaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 5 §:ssä säädetään.

7 §

Yhtiön varoihin kuuluvan metsän vertailuarvo

Metsän vertailuarvoksi katsotaan metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna luvulla 10. Metsäksi luetaan maapohja ja puusto.

Verohallitus vahvistaa vuosittain metsän keskimääräisen vuotuisen tuoton kunnittain hehtaarilta siten, että sen muutos kunnan verovuoden 2005 keskimääräiseen puhtaaseen tuottoon verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta vuoden 2005 syyskuusta verovuoden syyskuuhun.

Jos verovuoden aikana tapahtuneen kunta-jaon muutoksen vuoksi metsälle viimeksi vahvistetut keskimääräiset vuotuiset tuotot poikkeavat toisistaan kunnan eri osissa, metsän viimeksi vahvistettuna keskimääräisenä vuotuisena tuottona pidetään näiden tuottojen pinta alojen suhteessa painotettua keskiarvoa.

8 §

Yhtiön velkojen arvostaminen

Yhtiön velat arvostetaan niiden nimellisarvoon. Jos velka on indeksiin tai muuhun ver-

tailuperusteeseen sidottu, sen arvona pidetään muuttuneen vertailuperusteen mukaista arvoa. Ulkomaanrahan määräiset velat arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Osakkeen matemaattinen arvo

9 §

Osakkeen matemaattinen arvo

Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan jakamalla tarkistetun nettovarallisuuden määrä yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamat ja muutoin hankkimat omat osakkeet jätetään matemaattista arvoa laskettaessa lukuun ottamatta.

10 §

Uuden yhtiön osakkeen arvostaminen

Uuden yhtiön, jota ei voida katsoa perustetun ennestään olemassa olleen liikkeen, ammatin, maatalouden tai metsätalouden taikka yhtymän tai yhteisön toiminnan jatkamista varten ja jonka ensimmäinen tilikausi ei ole päättynyt ennen verovuoden alkua, osakkeen matemaattiseksi arvoksi katsotaan osakkeen nimellisarvo tai nimellisarvon puuttuessa kirjanpidollinen vasta-arvo taikka yhtiön tai sen osakkaan sitä vaatiessa nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa korkeampi osakkeen merkintähinta.

11 §

Toimintamuodon muutoksessa siirtyneet varat ja velat

Jos aikaisemmin harjoitetun toiminnan varat ja velat ovat toimintamuodon muutoksessa siirtyneet samoista arvoista perustetulle osakeyhtiölle, yhtiön nettovarallisuus lasketaan siirtyvästä toiminnasta laaditun, verovuotta edeltävän viimeisen tilinpäätöksen perusteella. Jos yritysmuotoa muutettaessa vain osa varoista ja veloista on siirtynyt osakeyhtiölle, vain siirtyneet varat ja velat otetaan huomioon yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa.

12 §

Osakepääoman muutokset

Jos osakepääoman korottaminen on tapahtunut sen jälkeen, kun verovuoden alkua edeltänyt viimeisin tilikausi on päättynyt, korottamisen yhteydessä merkittyjen uusien osakkeiden matemaattiseksi arvoksi verovuonna katsotaan osakkeen nimellisarvo. Nimellisarvon puuttuessa arvoksi katsotaan osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo taikka yhtiön tai sen osakkaan niin vaatiessa nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa korkeampi merkintähinta.

13 §

Yhtiön sulautuminen ja jakautuminen

Yhtiöiden sulautuminen, jakautuminen ja muut vastaavat muutokset otetaan matemaattista arvoa laskettaessa erikseen huomioon.

Jos sulautuminen on tullut voimaan sen tilikauden päättymiseen mennessä, jolta osinko jaetaan, ja osinko on nostettavissa sen kalenterivuoden kuluessa, jonka aikana tilikausi on päättynyt, vastaanottavan yhtiön ja kombinaatiosulautumisessa syntyvän uuden yhtiön nettovarallisuus saadaan laskemalla yhteen vastaanottavan yhtiön ja sulautuvien yhtiöiden nettovarallisuudet. Vastaanottavan yhtiön varoihin ei kuitenkaan lueta sen omistamia sulautuvan yhtiön osakkeita. Jos sulautumisvastike muodostuu muusta kuin vastaanottavan yhtiön osakkeista, otetaan tämä niin ikään vastaanottavan yhtiön varallisuutta vähentävänä huomioon. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan jakamalla näin saatu nettovarallisuus vastaanottavan yhtiön tai syntyneen uuden yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä.

Yhtiön jakautuminen otetaan huomioon jakautuvan ja vastaanottavan yhtiön osakkeen matemaattista arvoa laskettaessa noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa säädetään.

14 §

Muutoksenhaku

Poiketen siitä, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään muutoksenhakuun oikeutetuista, osakkeen matemaattiseen arvoon saa hakea muutosta myös osakeyhtiö, jonka osakkeen arvosta on kysymys.

3 luku

Muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus ja sen arvo

15 §

Muun yrityksen elinkeinotoiminnan nettovarallisuus

Tuloverolain 38 ja 40 §:ssä tarkoitettu elinkeinotoiminnan nettovarallisuus on se jäännös, joka saadaan kun yrityksen elinkeinotoiminnan varoista vähennetään velat.

Tuloverolain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun elinkeinoyhtymän elinkeinotoiminnan varoina ei pidetä yhtymän saamia osakkailtaan.

Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän varoina ei pidetä korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990) tarkoitettua joukkovelkakirjaa eikä mainitussa laissa tarkoitettua talletusta silloinkaan, kun talletukselle ei ole maksettu korkoa, eikä myöskään talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslaissa (726/1988) tarkoitettua verovapaata talletusta. Sama koskee myös vastaavia Euroopan talousalueella olevia talletuksia ja yleisön merkittäviksi tarjottuja Euroopan talousalueella olevan julkisyhteisön tai kirjanpitovelvollisen koronmaksajan Euroopan talousalueella liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.

Velkana ei pidetä yrityksen omaa pääomaa ja rahastoja tai muita kuin 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varauksia.

Velkana ei myöskään pidetä 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin ja joukkovelkakirjoihin kohdistuvaa velkaa.

16 §

Yrityksen varojen arvostaminen

Yrityksen varat arvostetaan 3 §:n 1—6 momentissa säädetyllä tavalla.

17 §

Yrityksen velkojen arvostaminen

Yrityksen velat arvostetaan 8 §:ssä säädetyllä tavalla.

18 §

Muun omaisuuden arvo

Muissa kuin edellä tässä luvussa tarkoitetuissa tilanteissa yrityksen varoihin kuuluva omaisuus arvostetaan siihen käypään arvoon, joka sillä oli verovuoden päättyessä omistajan hallussa ja sillä paikalla, missä omaisuus oli. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

4 luku

Muun yrityksen maatalouden nettovarallisuus ja sen arvo

19 §

Maatalouden nettovarallisuus

Tuloverolain 38 ja 39 §:ssä §:ssä tarkoitettu maatalouden nettovarallisuus on se jäännös, joka saadaan kun maatalouden varoista vähennetään velat.

Maatalouden varoihin ei lueta:

- 1) rahavaroja eikä saamisia;
- 2) 31 §:n 3 kohdassa tarkoitettua maatalaan kuuluvan etuuden arvoa;
- 3) verovelvollisen maataloustuotantoa varten pitämiä kotieläimiä;
- 4) verovelvollisen harjoittamastaan maataloudesta saamia tuotteita;
- 5) maatalouden harjoittamista varten hankittuja siemeniä, lannoitteita, väkirehua eikä muita vastaavanlaisia tarvikkeita;

6) viljelijälle myönnetty ja vahvistettu CAP-maatilatukioikeus.

20 §

Maatalousmaan arvo

Maatalousmaan ja sen kasvuston arvoksi katsotaan maatalousmaan keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna seitsemällä. Maatalousmaaksi katsotaan pelto, puutarha sekä luonnonniitty ja luonnonlaidun.

Verohallitus vahvistaa vuosittain pellon keskimääräisen vuotuisen tuoton hehtaarilta kunnittain siten, että muutos viimeksi vahvistettuun keskimääräiseen vuotuisen tuottoon verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta verovuotta edeltäneen vuoden syyskuusta verovuoden syyskuuhun.

Jos verovuoden aikana tapahtuneen kunta-ajan muutoksen vuoksi pellolle viimeksi vahvistetut keskimääräiset vuotuiset tuotot poikkeavat toisistaan kunnan eri osissa, pellon viimeksi vahvistettuna keskimääräisenä vuotuisena tuottona pidetään näiden tuottojen pinta alojen suhteessa painotettua keskiarvoa.

Salaojitettun maatalousmaan arvoon lisätään Verohallituksen vuosittain hehtaarilta vahvistama lisäarvo. Salaojituslisä vahvistetaan siten, että sen muutos viimeksi vahvistettuun salaojituslisään verrattuna vastaa kuluttajahintaindeksin muutosta verovuotta edeltäneen vuoden syyskuusta verovuoden syyskuuhun.

21 §

Maatalouden rakennuspaikan arvo

Maatalouden tuotantorakennuksen rakennuspaikan arvo määrätään kertomalla vastaavan suuruuselle maatalousmaalle 20 §:n nojalla määrätty arvo neljällä. Rakennuspaikka käsittää rakennuksen alla olevan maan sekä sen välittömässä läheisyydessä olevan pihaan.

Maatalouden asuinrakennuksen rakennuspaikan arvo määrätään siten kuin 29 §:ssä säädetään.

22 §

Maatalouden asuinrakennuksen arvo

Maatalouden asuinrakennuksen arvo määrätään siten kuin 30 §:ssä säädetään.

23 §

Maatalouden tuotantorakennuksen arvo

Maatalouden tuotantorakennuksen tai rakennelman arvoksi katsotaan tuloverotuksessa verovuoden päättyessä poistamatta oleva rakennuksen ja rakennelman hankintamenon osa.

24 §

Maatalouteen kuuluvan erikseen hankitun CAP-maatilatukioikeuden arvo

Erikseen hankitun CAP-maatilatukioikeuden arvona pidetään verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatta olevaa hankintamenon osaa.

25 §

Maatalouden koneiden ja laitteiden arvo

Maatalouden koneiden, kaluston ja laitteiden arvoksi katsotaan verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poistamatta oleva omaisuuden hankintamenon osa, ei kuitenkaan käypää arvoa korkeampaa määrää.

26 §

Maatalouteen kuuluvan osakkeen ja osuuden arvo

Maatalouteen kuuluvan osakkeen arvona pidetään 4—6 §:ssä tarkoitettua vertailuarvoa.

Maatalouteen kuuluvan osuuskunnan osuuden arvo lasketaan osuusmaksun suuruutta vastaavaksi. Jos osuuden omistamiseen liittyy erityisiä etuja, jotka edellyttävät poik-

keamista tästä menettelystä, voidaan osuuden verotusarvo vahvistaa tarvittaessa noudattaen, mitä osakkeen matemaattisen arvon laskemisesta säädetään.

27 §

Muun omaisuuden arvo

Muissa kuin tässä luvussa tarkoitetuissa tilanteissa maatalouden varoihin kuuluva omaisuus arvostetaan siihen käypään arvoon, joka sillä oli verovuoden päättyessä omistajan hallussa ja sillä paikalla, missä omaisuus oli. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

5 luku

Kiinteistön verotusarvo

28 §

Kiinteistön verotusarvo

Kiinteistön verotusarvo määrätään erikseen maapohjan ja rakennusten osalta.

29 §

Kiinteistön maapohjan verotusarvo

Maapohjan verotusarvoa määrättäessä on otettava huomioon kiinteistön käyttötarkoitus, rakennusoikeus, sijainti, liikenneyhteydet, sopivuus rakennustarkoituksiin, kunnallisteknisten töiden valmiusaste sekä laadultaan ja sijainniltaan vastaavista kiinteistöistä paikkakunnalla vapaassa kaupassa normaaleissa oloissa maksettujen hintojen perusteella todettu kohtuullinen hintataso. Maapohjana pidetään myös sellaista maatilaan kuuluvaa rakennusmaa-aluetta, jolle on vahvistettu asemakaava. Maapohjan verotusarvoon luetaan myös oikeus rakennettuun tai rakenteilla olevan kosken vesivoimaan.

Sellaiselle maatilaan kuuluvalla rakennusmaa-alueella, josta verovelvollinen on myynyt ja voi edelleen myydä maata rakennustarkoituksiin, arvo määrätään noudattaen so-

veltuvien osien 1 momentin säännöksiä. Lisäksi on otettava huomioon rakennusmaa-alueesta teiksi ja yleisiksi alueiksi käytettävän maan osuus sekä se aika, jonka arvioidaan kuluvan ennen kuin maata todennäköisesti tullaan käyttämään rakennusmaana.

Jollei tontin tai rakennuspaikan rakennus-oikeutta ole käytetty täyteen määrään ja jollei sillä olevien rakennusten arvo ole tontin arvoon verrattuna vähäinen, tontin arvoa on alennettava kohtuullisesti.

Verohallitus vahvistaa vuosittain verotusta varten kunkin kunnan osalta tarkemmat laskentaperusteet, joiden mukaan rakennusmaan verotusarvo lasketaan.

30 §

Rakennuksen ja rakennelman verotusarvo

Rakennuksen, rakennelman ja vesivoimalaitoksen arvoksi jälleenhankinta-arvo vähennettynä seuraavilla vuotuisilla ikäalennuksilla:

1) asuin-, toimisto- ja muu niihin verrattava rakennus: puinen 1,25 % ja kivinen 1 %;

2) myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous- ja muu niihin verrattava rakennus sekä muu kuin vesivoimalaitokseen kuuluva voima asema: puinen 5 % ja kivinen 4 %;

3) varasto- ja muu rakennelma 10 %;

4) vesivoimalaitokseen kuuluva rakennus, pato, allas ja muu rakennelma 1 %;

5) välittömästi ydinvoimalaitostoimintaa palveleva rakennus tai rakennelma 2,5 %.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin jälleenhankinta-arvon laskemisesta.

Jos rakennus tai rakennelma on vaurioitunut tai muutoin menettänyt arvoaan enemmän kuin ikäalennukset edellyttävät, jälleenhankinta-arvoa vähennetään arvon alenemista vastaavalla määrällä. Jos rakennuksessa tai rakennelmassa on sen valmistumisen jälkeen suoritettu perusparannuksia tai huomattavia kunnossapitotöitä, on ikäalennusta harkinnan mukaan alennettava.

Käytössä olevan rakennuksen tai rakennelman arvoksi katsotaan 1 momentin säännösten estämättä vähintään 20 prosenttia rakennuksen tai rakennelman jälleenhankinta-

arvosta. Edellä 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen rakennusten ja rakennelmien arvoksi katsotaan kuitenkin aina vähintään 40 prosenttia niiden jälleenhankinta-arvosta.

31 §

Maatilan tuotantorakennuksen, rakennuspaikan ja eräiden etuuskien verotusarvo

Poiketen siitä, mitä edellä tässä luvussa säädetään, katsotaan maa- ja metsätalouteen kuuluvan

1) tuotantorakennuksen verotusarvoksi tuloverotuksessa verovuoden päättyessä pois-tamatta oleva rakennuksen ja rakennelman hankintamenon osa;

2) tuotantorakennuksen rakennuspaikan, joka käsittää rakennuksen alla olevan maan sekä sen välittömässä läheisyydessä olevan pihamaan, arvoksi vastaavan suuruiselle maatalousmaalle 20 §:n nojalla määrätty arvo kerrottuna neljällä; ja

3) kiven-, soran-, saven- ja turpeenottopaikan tai muu vastaavan etuuden, jota käytetään muuhun kuin maa- tai metsätalouden omiin tarpeisiin, arvoksi se pääoma-arvo, joka sillä on verovuoden päättyessä laskettuna etuudesta saatavan puhtaan tulon, etuuden todennäköisen kestoajan ja kahdeksan prosentin korkokannan mukaan.

32 §

Kiinteistön verotusarvon enimmäismäärä

Jos kiinteistön kiinteistöveron alaisten osien ja etuuskien verotusarvojen yhteismäärä on näiden osuuskien ja etuuskien yhteenlaskettua käypää arvoa suurempi, katsotaan kiinteistön kiinteistöveron alaisten osien ja etuuskien arvoksi niiden käypä arvo.

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä käypää arvoa, joka omaisuudella oli verovuoden päättyessä omistajan hallussa ja sillä paikalla, missä omaisuus oli, tai omaisuuden todennäköistä luovutushintaa, jos se on edellä mainittua arvoa suurempi.

6 luku

Voimaantulo

33 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .
Yhtiön ja muun yrityksen vuonna 2006

päättävän tilikauden tilinpäätöksen mukaista nettovarallisuutta laskettaessa pidetään 4—6 §:ssä tarkoitettujen varojen vertailuarvona niiden varallisuusverolaissa tarkoitettua vuoden 2005 verotusarvoa. Vuonna 2007 päättävän tilikauden tilinpäätöksen mukaista tarkistettua nettovarallisuutta laskettaessa 5 §:ssä tarkoitettun osakkeen vertailuarvo saa olla enintään 50 prosenttia vuoden 2005 verotusarvoa korkeampi.

3.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 41 §:n 2 ja 3 momentti sekä 136 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 136 §:n 1 momentti laissa 716/2004 ja 136 §:n 2 momentti laissa 1565/1995, ja
muutetaan 33 b §:n 1 momentti, 33 c §:n 3 momentti, 41 §:n 1 momentti ja 123 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 33 b §:n 1 momentti ja 33 c §:n 3 momentti mainitussa laissa 716/2004, 41 § osittain laissa 1126/1996 ja 123 §:n 1 momentti laissa 1734/1995, seuraavasti:

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (/) tarkoitetulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 90 000 euroa, osingoista 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaisen yhtiön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vuotuinen tuotto lasketaan siitä osakkeen käyvästä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

41 §

Nettovarallisuuden laskenta

Laskettaessa 38—40 §:n mukaista pääomatulo-osuutta nettovarallisuus lasketaan sekä varat ja velat arvostetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa säädetyllä tavalla.

123 §

Sulautumisen ja jakautumisen vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön jakauduttua jakautuvan yhteisön tappiot siirtyvät vastaanottaville yhteisöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhteisön varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 2 luvussa tarkoitettu nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhteisöille. Jos jakautuvan yhteisön verotuksessa on useita tulolähteitä, tulolähteen vahvistetut tappiot siirtyvät niille vastaanottaville yhtiöille, joilla on vastaava tulolähde.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Lain 123 §:n 1 momentin ja 136 §:n 1 momentin muutosta sovelletaan ensimmäisen _____

kerran verovuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Muilta osin lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

4.

Laki**perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 9 §:n 1 momentti, 10 § ja 55 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 1 momentti laissa 520/1959 ja 55 §:n 2 momentti laissa 559/2005, sekä

lisätään 55 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1110/1994, 507/1998, 909/2001, 576/2004 ja mainitussa laissa 559/2005, uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 3—6 momentti siirtyy 5—8 momentiksi, seuraavasti:

9 §

Perintöveron perusteeksi pannaan se käypä arvo, mikä omaisuudella oli verovelvollisuuden alkaessa. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

etuus arvostetaan siihen pääoma-arvoon, joka sillä on verovelvollisuuden alkaessa lasketun etuuden voimassaoloajasta jäljellä olevien täysien vuosien luvun ja 8 prosentin korkokannan mukaan.

10 §

Koroton saaminen, joka ei ole verovelvollisuuden alkaessa eräänynyt, arvostetaan 9 §:n 1 momentista poiketen siihen arvoon, joka sillä on verovelvollisuuden alkaessa lasketun kahdeksan prosentin korkokannan mukaan ja ottaen lukuun vain täydet vuodet.

Verovelvollisen jäljellä olevaksi eliniäksi tarkoitettun nautintaoikeuden, eläkkeen ja muun edun arvo lasketaan kertomalla edusta saatavan vuositulon määrä etuun oikeutetun henkilön iän mukaan määräytyvällä kertoimella seuraavasti:

Verovelvollisen ikä	Luku, jolla vuositulon määrä kerrotaan
alle 44 vuotta	12
44—52 vuotta	11
53—58 vuotta	10
59—63 vuotta	9
64—68 vuotta	8
69—72 vuotta	7
73—76 vuotta	6
77—81 vuotta	5
82—86 vuotta	4
87—91 vuotta	3
92 tai enemmän	2

Verovelvolliselle määrävuosiksi tuleva

55 §

Maksuunpanematta jätettävän veron osan laskemiseksi vähennetään tämän lain mukaan määrätystä verosta vero, joka perintöosuudesta tai lahjasta olisi määrättävä, jos maatalan maatalousmaa ja sitä vastaava CAP-maatilatukioikeus, rakennukset, rakennelmat, koneet, kalusto ja laitteet sekä niihin kohdistuvat velat samoin kuin muuhun yritykseen kuin maatalaan kuuluva yritysvarallisuus arvostettaisiin määrään, joka vastaa 40 prosenttia verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä vuodelta toimitettavassa tai toimitetussa tuloverotuksessa noudatettavien tai noudatettujen, varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 3 ja 4 luvun mukaisten perusteiden mukaisesta määrästä. Osakeyhtiön yritysvarallisuus arvostetaan määrään, joka vastaa 40 prosenttia mainitun lain 5 §:n mukaisten perusteiden mukaan lasketusta määrästä.

Varat, joita ei lueta nettovarallisuuteen, arvostetaan seuraavasti:

1) maatalaan kuuluva metsä 40 prosenttiin sen varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n mukaisesta arvosta;

2) maatalan asuinrakennus ja metsätalouden tuotantorakennuksen rakennuspaikka 40 pro-

senttiin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 5 luvun mukaisten perusteiden mukaisesta määrästä;

3) metsätalouden tuotantorakennukset, koneet ja laitteet 40 prosenttiin niiden verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenosta; ja

4) muut varat 40 prosenttiin niiden käyvästä arvosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu erotus tai, jos se on suurempi kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun perintö- ja lahjaveron 850

euron ylimenevä osa, viimeksi mainittu määrä jätetään maksuunpanematta.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan, kun verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen. Lain 55 §:ää sovelletaan niihin sukupolvenvaihdoksiin, joissa verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen.

5.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 10 ja 58 §, 84 §:n 1 momentti ja 85 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti osittain laissa 997/1996, 7 § osaksi laeissa 1112/1996 ja 505/1998, 10 § osaksi mainitussa laissa 505/1998, 84 §:n 1 momentti laissa 536/1996 ja 85 §:n 1 momentti mainitussa laissa 505/1998, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Lakia sovelletaan seuraaviin veroihin ja maksuihin:

- 1) valtiolle tulon perusteella suoritettava vero (*valtionvero*);
- 2) kunnalle tulon perusteella suoritettava vero (*kunnallisvero*);
- 3) yhteisön ja yhteisetuuden tulon perusteella suoritettava vero (*yhteisön tulovero*);
- 4) evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalle suoritettava vero (*kirkollisvero*); ja
- 5) Kansaneläkelaitokselle suoritettava vakuutetun maksu (*sairausvakuutusmaksu*).

3 §

Verovuosi

Veroa suoritetaan verovuonna saadusta tulosta.

Verovuosi on kalenterivuosi tai, jos kirjanpitolaisissa (1336/1997) tarkoitettuna tilikautena ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet.

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen on verotusta varten ilmoitettava veroviranomaiselle veronalaiset tulonsa, niistä tehtävät vähennykset, tiedot varoistaan ja veloistaan sekä muut verotukseen vaikuttavat tiedot.

Veroviranomainen lähettää luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle, jolla voidaan olettaa olleen verovuonna veronalaista tuloa tai 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tahi velkoja, veroviranomaisella olevien tietojen perusteella esitetyt veroilmoituksen.

Verovelvollisen on tarkistettava esitäytetyssä veroilmoituksessa olevat tiedot. Jos tiedoissa on puutteita tai virheitä, verovelvollinen on velvollinen korjaamaan ja täydentämään tiedot sekä palauttamaan veroilmoituksen. Jos tiedot ovat oikeat eikä verovelvollisella ole muita veronalaisia tuloja, vähennyksiä, 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tahi velkoja tahi muita verotukseen vaikuttavia tietoja taikka vaatimuksia, veroilmoitusta ei palauteta, jollei veroviranomainen erikseen niin vaadi. Elinkeinotoimintaa, maataloutta tai metsätaloutta harjoittavan verovelvollisen, on kuitenkin palautettava veroilmoitus, jollei Verohallitus toisin määrää.

Jos verovelvollinen ei palauta esitetyttä

veroilmoitusta, hänen katsotaan antaneen veroilmoituksen esitetyssä veroilmoituksessa olevien tietojen mukaisena.

Yhteisön, yhtymän ja jokaisen muun verovelvollisen, joka ei ole saanut 2 momentissa tarkoitettua esitetyttä veroilmoitusta ja jolla on verovuonna ollut veronalaista tuloa tai 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia tietoja, on verotusta varten annettava kehotuksesta veroilmoitus. Velvollinen antamaan veroilmoituksen on lisäksi jokainen, jolta veroviranomainen sitä erikseen vaatii.

Verovelvollisen on verotusta varten annettava myös muita kuin edellä tarkoitettuja verotusta koskevia ilmoituksia sen mukaan kuin Verohallitus määrää.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot

Veroilmoituksessa ja sen liitteessä tai muussa ilmoituksessa on ilmoitettava veronalainen tulo ja siitä tehtävät vähennykset sekä tiedot varoista ja veloista samoin kuin Verohallituksen tarkemmin määräämät muut verotusta varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Veroilmoitukseen ei liitetä tositteita, jollei Verohallitus veronalvontaan liittyvistä syistä toisin määrää.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot kuitenkin vain seuraavista omistamistaan varoista:

- 1) kiinteistöt sekä kiinteistöverolain 2 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut varat;
- 2) asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön sekä muun osakeyhtiön osakkeet ja muun yhteisön osuudet;
- 3) muut arvopaperit ja arvo-osuudet, ei kuitenkaan korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990) tarkoitettut joukkovelkakirjat;
- 4) osuudesta avoimeen yhtiöön, kommandiittiyhtiöön ja muuhun yhtymään;
- 5) hallinta- ja nautintaoikeus varallisuuteen;

6) liike- ja ammattitoiminnan sekä maatalouden varat.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot luotto- ja rahoituslaitoksen sekä muun 16 §:n 5 momentissa tarkoitettun tahon myöntämästä lainasta. Lisäksi tiedot on annettava sellaisesta lainasta, jonka korko on verotuksessa vähennyskelpoinen.

58 §

Jälkiverotuksen ja veronoikaisun jättäminen toimittamatta

Jälkiverotus ja veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi voidaan jättää toimittamatta, jos verottamatta jäänyt tulo on vähäinen eikä verotuksen tasapuolisuus tai muu syy edellytä jälkiverotuksen tai veronoikaisun toimitamista.

84 §

Ennakkoratkaisun hakeminen keskusverolautakunnalta

Keskusverolautakunta voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuloverotuksesta siten kuin keskusverolautakunnasta annetussa laissa (535/1996) säädetään.

85 §

Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta

Verovirasto voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa tuloveroa koskevan tiedon siitä, kuinka verovirasto tulee hakemuksesta tarkoitettussa asiassa verotusta toimittaessa menettelemään (*ennakkotieto*).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

6.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 51 c ja 52 c §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 51 c § ja 52 c §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 51 c § laissa 661/1989 ja 52 c §:n 3 momentti laissa 1733/1995, seuraavasti:

51 c §

Yritysmuodon muutosten osalta noudatetaan, mitä tuloverolain 24 ja 28 §:ssä toimintamuodon muutoksista säädetään.

52 c §

Jakautuvan yhtiön verotuksessa vähennetyt varaukset, jotka kohdistuvat tiettyyn toimintaan, siirtyvät sille vastaanottavalle yhtiölle, jolle siirrettyyn toimintaan varaus kohdistuu. Muut varaukset siirtyvät vastaanottaville yhtiöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhtiön nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville

yhtiöille. Nettovarallisuudella tarkoitetaan yhtiön varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 2 luvussa tarkoitettua nettovarallisuutta jakautumisajankohtana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Lain 52 c §:ää sovelletaan, kun jakautuminen on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen.

7.

Laki

tonnistoverolain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä kesäkuuta 2002 annetun tonnistoverolain (476/2002) 37 § seuraavasti:

37 §

Yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo

Varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 2 luvussa tarkoitettua yhtiön nettovarallisuuden määrää laskettaessa ja nettovarallisuuteen kuuluvia omaisuuseriä arvostettaessa katsotaan omaisuuseristä tehtä-

vät vähennykset tehdyiksi tonnistoverotettavaan toimintaan kuuluvien varojen osalta tämän lain 36 §:ssä säädetyn määräisinä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____ .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

8.

Laki**kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1552/1995) 4 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1178/2004, ja *muutetaan* 1 § seuraavasti:

1 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Vieraasta valtiosta saadun tulon kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta säädetään tässä laissa.

Tätä lakia sovelletaan myös, kun tulon kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta on määräys kansainvälisessä sopimuksessa, sikäli kuin sopimuksessa ei toisin määrätä.

Tätä lakia sovelletaan valtion tuloveroihin,

kunnallisveroon, kirkollisveroon ja yhteisön tuloveroon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2005.

Lain 4 §:n 5 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

Vuoden 2005 ja sitä edeltävien vuosien kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskeviin tapauksiin sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

9.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 14 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1544/1992 ja 719/2004, ja
muutetaan lain nimike sekä 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 21 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1120/1996 ja 2 momentti mainitussa laissa 1544/1992, 2 §:n 2 momentti laissa 1550/1995 sekä 16 §:n 1 momentti ja 21 §:n 2 momentti laissa 1563/1995, seuraavasti:

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta**

1 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa valtiolle tämän lain mukaan.

Rajoitetusta verovelvollisuudesta säädetään tuloverolaissa (1535/1992).

2 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan vastaavasti, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään rajoitetusti verovelvollisen tulojen veronalaisuudesta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Lähdeveroa perittäessä saadaan tulosta tehdä vain 6 §:ssä säädetyt vähennykset.

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettu tulosta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään.

Veronkannosta ja verojen tilittämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä veronkanto-laissa (611/1978) säädetään tai sen nojalla määrätään.

21 §

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitettun tulon osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään. Muutoksen hakemisesta veroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa, mitä ennakkoperintä-laissa muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

10.

Laki**keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1220/1994) 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Virka-apudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuja tulo- ja varallisuusveroja ovat Suomessa erityisesti seuraavat verot ja maksut:

- 1) valtion tuloverot;
- 2) yhteisön tulovero;
- 3) kunnallisvero;
- 4) kirkollisvero;
- 5) kansaneläkevakuutusmaksu;
- 6) sairausvakuutusmaksu;
- 7) korkotulon lähdevero;
- 8) rajoitetusti verovelvollisen lähdevero;

9) kiinteistövero.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Verovuodelta 2005 ja sitä edeltäviltä vero vuosilta toimitettua varallisuusverotusta koskevien tietojen vaihtoon viranomaisten välillä sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

11.

Laki**ennakkoperintälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 23 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 707/2003 ja 23 §:n 1 momentti laissa 859/2001, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Ennakkoperintä toimitetaan tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetun veronalaisen tulon perusteella valtiolle, kunnalle, seurakunnalle sekä Kansaneläkelaitokselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) säännösten mukaan maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen suorittamiseksi. Työnantajan velvollisuudesta toimittaa ennakonpidätys vakuutetun sairausvakuutusmaksun suorittamiseksi silloinkin, kun vakuutetulle maksettava palkka on tuloverolain 77 §:n nojalla verovapaata ulkomaantyötuloa, säädetään sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 11 §:n 2 momentissa.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Jollei 4 §:stä muuta johdu, ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden verosteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakkokannossa verovelvollisen maksettavaksi pannaan määrä, joka vas-

taa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä ja yhtiöveron hyvityksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

23 §

Ennakkokannon toimittaminen

Elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan, kuten vuokraustoiminnan ja omaisuuden luovutusvoiton tuottaman tulon perusteella maksuunpantavan veron suorituksiksi toimitetaan ennakkokanto, jollei tässä laissa toisin säädetä tai tämän lain nojalla toisin määrätä. Ennakkokanto toimitetaan myös silloin, jos ennakonpidätystä ei voida toimittaa, kuten silloin, kun suorituksen maksaja ei ole ennakonpidätysvelvollinen tai on vapautettu ennakonpidätysvelvollisuudesta. Ennakkokantoa ei kuitenkaan toimiteta tuloverolain 66 §:ssä tarkoitetun työsuhdeoption perusteella saadusta tulosta muutoin kuin verovelvollisen omasta pyynnöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki**Kiinteistöverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 15 § ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 2 momentti osaksi laissa 1084/1993 ja 15 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

2 §

Kiinteistö

Kiinteistöllä tarkoitetaan tässä laissa tonttia, tilaa ja muuta Suomessa olevaa itsenäistä maanomistuksen yksikköä, joka on merkitty tai olisi merkittävä kiinteistönä kiinteistörekisterilaissa (392/1985) tarkoitettuun kiinteistörekisteriin.

15 §

Kiinteistön arvostaminen

Tätä lakia sovellettaessa kiinteistön arvona pidetään varallisuuden arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 5 luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten mukaisesti laskettavaa arvoa kiinteistöveron määräämisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta Yritysvarallisuuteen kuuluvan kiinteistön arvo määrätään samojen perusteiden mukaan.

5 §

Omistaja ja omistajan veroinen haltija

Omistajan veroisella haltijalla tarkoitetaan sitä, jolla on kalenterivuoden alkaessa:

- 1) pysyvä hallintaoikeus kiinteistöön; tai
- 2) vastikkeeton hallintaoikeus kiinteistöön perintökaaren 3 luvun 1 a §:n 2 momentin, testamentin tai muun sellaisen perusteen nojalla, jonka voimassaolo ei perustu kiinteistön omistajan tai aikaisemman omistajan tekemään sopimukseen.

25 §

Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen

Veronkorotuksen ja jälkiverotuksen edellytyksiä arvioitaessa otetaan verovelvollisen antamina tietoina huomioon edellä 16 §:ssä tarkoitettu kehotuksesta annettujen tietojen lisäksi ne tiedot ja asiakirjat, jotka verovelvollinen on antanut tuloverotuksen toimittamista varten tai jotka tämä on verotusmenetelystä annetun lain nojalla antanut varallisuudestaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä kiinteistövero vuodelta 2007.

13.

Laki**keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan keskusverolautakunnasta 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (535/1996)
5 §:n 3 momentti seuraavasti:

5 §

Ennakkoratkaisu

Tuloveroa ja arvonlisäveroa koskevaa lainvoimaista ennakkoratkaisua on hakijan vaatimuksesta noudatettava sitovana siinä verotuksessa, jota varten se on annettu. Veron perimiseen velvollisen on kuitenkin noudatetta-

va korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) ja rajoitetusti verovelvollisen tulo-
verotuksesta annetun lain (627/1978) mukaista ratkaisua saatuaan päätöksestä tiedon tai, jos hakijana on verovelvollinen, tämän vaadittua päätöksen noudattamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

14.

Laki**verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 5 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti sekä 6 §, sellaisena kuin niistä on 6 § osaksi laissa 477/2002, seuraavasti:

5 §

Tuloverotuksen julkiset tiedot

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tuloverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 31 kohdasta tai väestötietolain (507/1993) 25 §:n 4 momentista muuta johdu. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteismäärästä;
- 5) ennakoiden yhteismäärästä;
- 6) veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä.

Vuosittain toimitetussa verotuksessa yhteisöjen ja yhteisötuksien verotustiedoista julkisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä liike- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) verotettavasta tulosta;
- 2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;
- 3) ennakoiden yhteismäärästä;

4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

6 §

Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät muut julkiset verotustiedot

Julkisia verotustietoja ovat:

- 1) kiinteistön laskennallinen kiinteistövero, kiinteistövero sekä kiinteistöverovelvollisen nimi;
- 2) verotuslain (482/1958) 67 §:n mukaisesti nähtäville asetettu veroluokituksesta laadittu asiakirja ajantasaistusmerkintöineen;
- 3) eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksesta annetun lain (680/1976) nojalla veronhuojennuksen saaneen yhteisön nimi sekä tieto siitä, mitä verovuosia huojennus koskee;
- 4) tonnistoroverolain (476/2002) nojalla tonnistoroverovelvolliseksi hyväksytyn yhtiön nimi, tonnistoroverokauden alkaminen sekä hyväksymisen peruuttaminen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tieto on julkinen verotuksen päättymishetken mukaisena ja tulee julkiseksi kiinteistöverotuksen päätyttyä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Verovuodelta 2005 ja sitä aiemmilta vero-
vuosilta toimitettua varallisuusverotusta kos-
kevien tietojen julkisuuteen sovelletaan tä-
män lain voimaan tullessa voimassa olleita
säännöksiä.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

3.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 41 §:n 2 ja 3 momentti sekä 136 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 136 §:n 1 momentti laissa 716/2004 ja 136 §:n 2 momentti laissa 1565/1995, ja

muutetaan 33 b §:n 1 momentti, 33 c §:n 3 momentti, 41 §:n 1 momentti ja 123 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 33 b §:n 1 momentti ja 33 c §:n 3 momentti mainitussa laissa 716/2004, 41 § osittain laissa 1126/1996 ja 123 §:n 1 momentti laissa 1734/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa osakkeiden varallisuusverolaissa (1537/1992) tarkoitetulle matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 90 000 euroa, osingoista 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaisen yhtiön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vuotuinen tuotto lasketaan varallisuusverolaissa tarkoitetulla tavalla lasketusta osakkeiden käyvästä arvosta osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä.

Ehdotus

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa *varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (/)* tarkoitetulle osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa. Siltä osin kuin verovelvollisen saamien tällaisten osinkojen määrä ylittää 90 000 euroa, osingoista 70 prosenttia on pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

33 c §

Ulkomaiselta yhteisöltä saatu osinko

Ulkomaisen yhtiön osakkeiden 33 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vuotuinen tuotto lasketaan *siitä osakkeen käyvästä arvosta, joka sillä oli omistajan hallussa* osingon jakovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

41 §

Nettovarallisuuden laskenta

Pääomatulo-osuutta laskettaessa 38—40 §:n mukaan nettovarallisuus lasketaan ja varat sekä velat arvostetaan varallisuusverolaissa säädetyllä tavalla.

Maatalouden varoihin ei lueta rahavaroja eikä saamisia eikä varallisuusverolain 17 §:ssä tarkoitettua maatalaan kuuluvan etuuden arvoa.

Elinkeinoyhtymän elinkeinotoiminnan varoina ei pidetä yhtymän saamisia osakkailta.

41 §

Nettovarallisuuden laskenta

Laskettaessa 38—40 §:n mukaista pääomatulo-osuutta nettovarallisuus lasketaan sekä varat ja velat arvostetaan *varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa* laissa säädetyllä tavalla.

(2 mom. kumotaan)

(3 mom. kumotaan)

123 §

Sulautumisen ja jakautumisen vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön jakauduttua jakautuvan yhteisön tappiot siirtyvät vastaanottaville yhteisöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhteisön varallisuusverolain 27 §:ssä tarkoitettu nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhteisöille. Jos jakautuvan yhteisön verotuksessa on useita tulolähteitä, tulolähteen vahvistetut tappiot siirtyvät niille vastaanottaville yhtiöille, joilla on vastaava tulolähde.

123 §

Sulautumisen ja jakautumisen vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön jakauduttua jakautuvan yhteisön tappiot siirtyvät vastaanottaville yhteisöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhteisön *varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 2 luvussa* tarkoitettu nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhteisöille. Jos jakautuvan yhteisön verotuksessa on useita tulolähteitä, tulolähteen vahvistetut tappiot siirtyvät niille vastaanottaville yhtiöille, joilla on vastaava tulolähde.

136 §

Verotuksen kattosääntö

*Jos verovuonna Suomessa asuneen luonnollisen henkilön tai kotimaisen kuolinpe-
sän verovuoden verotettavasta pääoma- ja
ansiotulosta sekä varallisuudesta menevän
valtionveron sekä ansiotulon perusteella
määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja
sairausvakuutusmaksun yhteismäärä on
suurempi kuin 60 prosenttia verovelvollisen
valtionverotuksessa vahvistetun verotetta-
van pääoma- ja ansiotulon sekä 33 a—33 c
§:n nojalla verovapaan osinkotulon yhteis-
määrästä, verovelvollisen maksettavaksi ei*

136 §

Verotuksen kattosääntö

(1 mom. kumotaan)

panna tämän määrän yli menevää valtionveron osaa.

Verovelvollisen maksettavaksi verotusmenettelystä annetun lain 32 §:n nojalla määrätty veronkorotus maksuunpannaan 1 momentista poiketen kuitenkin kokonaan, eikä sitä oteta huomioon verojen ja maksujen enimmäismäärää laskettaessa.

(2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 123 §:n 1 momentin ja 136 §:n 1 momentin muutosta sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Muilta osin lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2007 toimitettavassa tuloverotuksessa.

4.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 9 §:n 1 momentti, 10 § ja 55 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 1 momentti laissa 520/1959 ja 55 §:n 2 momentti laissa 559/2005, sekä

lisätään 55 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1110/1994, 507/1998, 909/2001, 576/2004 ja mainitussa laissa 559/2005, uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 3—6 momentti siirtyy 5—8 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Perintöveron perusteeksi pannaan se arvo, mikä omaisuudella oli verovelvollisuuden alkaessa.

9 §

Perintöveron perusteeksi pannaan se käypä arvo, mikä omaisuudella oli verovelvollisuuden alkaessa. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutus hintaa.

10 §

Omaisuus arvioidaan niiden perusteiden mukaan, jotka ovat voimassa omaisuuden

10 §

Koroton saaminen, joka ei ole verovelvollisuuden alkaessa eräänänyt, arvostetaan

arvioimisesta tulo- ja omaisuusverotuksessa.

Sellaisen velvoituksen arvo, joka 9 §:n 3 momentin mukaan saadaan vähentää verovelvolliselle tulevan omaisuuden arvosta, määrätään vastaavan oikeuden arvioimisperusteen mukaan.

9 §:n 1 momentista poiketen siihen arvoon, joka sillä on verovelvollisuuden alkaessa laskettuna kahdeksan prosentin korkokannan mukaan ja ottaen lukuun vain täydet vuodet.

Verovelvollisen jäljellä olevaksi eliniäksi tarkoitetun nautintaoikeuden, eläkkeen ja muun edun arvo lasketaan kertomalla edusta saatavan vuositulon määrä etuun oikeutetun henkilön iän mukaan määräytyvällä kertoimella seuraavasti:

Verovelvollisen ikä	Luku, jolla vuositulon määrä kerrotaan
alle 44 vuotta	12
44—52 vuotta	11
53—58 vuotta	10
59—63 vuotta	9
64—68 vuotta	8
69—72 vuotta	7
73—76 vuotta	6
77—81 vuotta	5
82—86 vuotta	4
87—91 vuotta	3
92 tai enemmän	2

Verovelvolliselle määrävuosiksi tuleva etuus arvostetaan siihen pääoma-arvoon, joka sillä on verovelvollisuuden alkaessa laskettuna etuuden voimassaoloajasta jäljellä olevien täysien vuosien luvun ja 8 prosentin korkokannan mukaan.

55 §

Maksuunpanematta jätettävän veron osan laskemiseksi tämän lain mukaan määrätystä verosta vähennetään vero, joka perintöosuudesta tai lahjasta olisi määrättävä, jos maatilan maatalousmaa ja sitä vastaava CAP-maatilatukioikeus, metsä, rakennukset, rakennelmat, koneet, kalusto ja laitteet sekä niihin kohdistuvat velat samoin kuin muuhun yritykseen kuin maatalaan kuuluva yritysvarallisuus arvostettaisiin määrään, joka vastaa 40 prosenttia verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä vuodelta toimitetussa varallisuusverotuksessa noudatettujen perusteiden mukaista määrää. Edellä tarkoitettu erotus tai, jos se on suurempi kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun perintö- ja lahjaveron 850 euron ylimenevä osa, vii-

55 §

Maksuunpanematta jätettävän veron osan laskemiseksi vähennetään tämän lain mukaan määrätystä verosta vero, joka perintöosuudesta tai lahjasta olisi määrättävä, jos maatilan maatalousmaa ja sitä vastaava CAP-maatilatukioikeus, rakennukset, rakennelmat, koneet, kalusto ja laitteet sekä niihin kohdistuvat velat samoin kuin muuhun yritykseen kuin maatalaan kuuluva yritysvarallisuus arvostettaisiin määrään, joka vastaa 40 prosenttia verovelvollisuuden alkamista edeltäneeltä vuodelta toimitettavassa tai toimitetussa tuloverotuksessa noudatettavien tai noudatettujen, varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 3 ja 4 luvun mukaisten perusteiden mukaisesta määrästä. Osakeyhtiön yritysvaralli-

meksi mainittu määrä jätetään maksuunpanematta.

suus arvostetaan määrään, joka vastaa 40 prosenttia mainitun lain 5 §:n mukaisten perusteiden mukaan lasketusta määrästä.

Varat, joita ei lueta nettovarallisuuteen, arvostetaan seuraavasti:

1) maatilaan kuuluva metsä 40 prosenttiin sen varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n mukaisesta arvosta;

2) maatilan asuinrakennus ja metsätalouden tuotantorakennuksen rakennuspaikka 40 prosenttiin varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 5 luvun mukaisten perusteiden mukaisesta määrästä;

3) metsätalouden tuotantorakennukset, koneet ja laitteet 40 prosenttiin niiden verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenosta; ja

4) muut varat 40 prosenttiin niiden käyvästä arvosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu erotus tai, jos se on suurempi kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun perintö- ja lahjaveron 850 euron ylimenevä osa, viimeksi mainittu määrä jätetään maksuunpanematta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Lakia sovelletaan, kun verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen. Lain 55 §:ää sovelletaan niihin sukupolvenvaihdoksiin, joissa verovelvollisuus on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen.

5.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 10 ja 58 §, 84 §:n 1 momentti ja 85 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti osittain laissa 997/1996, 7 § osaksi laeissa 1112/1996 ja 505/1998, 10 § osaksi mainitussa laissa 505/1998, 84 §:n 1 momentti laissa 536/1996 ja 85 §:n 1 momentti mainitussa laissa 505/1998, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

 Lakia sovelletaan seuraaviin veroihin ja maksuihin:

- 1) valtiolle tulon ja varallisuuden perusteella suoritettava vero (*valtionvero*);
  - 2) kunnalle tulon perusteella suoritettava vero (*kunnallisvero*);
  - 3) yhteisön ja yhteisetuuden tulon perusteella suoritettava vero (*yhteisön tulovero*);
  - 4) evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalle suoritettava vero (*kirkollisvero*); ja
  - 5) Kansaneläkelaitokselle suoritettava vakuutetun maksu (*sairausvakuutusmaksu*).
-

 Lakia sovelletaan seuraaviin veroihin ja maksuihin:

- 1) valtiolle tulon perusteella suoritettava vero (*valtionvero*);
  - 2) kunnalle tulon perusteella suoritettava vero (*kunnallisvero*);
  - 3) yhteisön ja yhteisetuuden tulon perusteella suoritettava vero (*yhteisön tulovero*);
  - 4) evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalle suoritettava vero (*kirkollisvero*); ja
  - 5) Kansaneläkelaitokselle suoritettava vakuutetun maksu (*sairausvakuutusmaksu*).
-

3 §

3 §

*Verovuosi**Verovuosi*

Veroa suoritetaan verovuonna saadusta tulosta ja verovuoden päättyessä olleesta varallisuudesta.

Verovuosi on kalenterivuosi tai, jos kirjanpitolaissa (655/1973) tarkoitettuna tilikautena ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet. *Vaikka tilikautta on muutettu, verovelvolliselle ei miltään vuodelta jätetä*

Veroa suoritetaan verovuonna saadusta tulosta.

Verovuosi on kalenterivuosi tai, jos kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettuna tilikautena ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet.

määräämättä veroa varallisuuden perusteella.

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen, jolla on verovuonna ollut veronalaista tuloa tai varallisuutta, on verotusta varten annettava kehotuksetta veroilmoitus. Velvollinen antamaan veroilmoituksen on myös jokainen muu, jolta verovirasto sitä erityisesti vaatii.

Asetuksella voidaan säätää niiden velvollisuudesta antaa veroilmoitus, joilla ei ole veronalaista tuloa tai varallisuutta.

Verovelvollisen on verotusta varten annettava myös muita verotusta koskevia ilmoituksia sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

Verovelvollisen, jolla ei ole muita tuloja, vähennyksiä, varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia vaatimuksia kuin hänelle lähetettyyn veroehdotukseen sisältyy, ei tarvitse antaa veroilmoitusta.

7 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus tai muu ilmoitus

Verovelvollisen on verotusta varten ilmoitettava veroviranomaiselle veronalaiset tulonsa, niistä tehtävät vähennykset, tiedot varoistaan ja veloistaan sekä muut verotukseen vaikuttavat tiedot.

Veroviranomainen lähettää luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle, jolla voidaan olettaa olleen verovuonna veronalaista tuloa tai 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tahi velkoja, veroviranomaisella olevien tietojen perusteella esitätetyn veroilmoituksen.

Verovelvollisen on tarkistettava esitätetyssä veroilmoituksessa olevat tiedot. Jos tiedoissa on puutteita tai virheitä, verovelvollinen on velvollinen korjaamaan ja täydentämään tiedot sekä palauttamaan veroilmoituksen. Jos tiedot ovat oikeat eikä verovelvollisella ole muita veronalaisia tuloja, vähennyksiä, 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja tahi muita verotukseen vaikuttavia tietoja taikka vaatimuksia, veroilmoitusta ei palauteta, jollei veroviranomainen erikseen niin vaadi. Elinkeinotoimintaa, maataloutta tai metsätaloutta harjoittavan verovelvollisen, on kuitenkin palautettava veroilmoitus, jollei Verohallitus toisin määrää.

Jos verovelvollinen ei palauta esitätettyä veroilmoitusta, hänen katsotaan antaneen veroilmoituksen esitätetyssä veroilmoituksessa olevien tietojen mukaisena.

Yhteisön, yhtymän ja jokaisen muun verovelvollisen, joka ei ole saanut 2 momentissa tarkoitettua esitätettyä veroilmoitusta ja jolla on verovuonna ollut veronalaista tuloa tai 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja taikka muita verotukseen vaikuttavia tietoja, on verotusta varten annettava kehotuksetta veroilmoitus. Velvollinen antamaan veroilmoituksen on lisäksi jokainen, jolta veroviranomainen sitä erikseen vaatii.

Verovelvollisen on verotusta varten annettava myös muita kuin edellä tarkoitettuja verotusta koskevia ilmoituksia sen mukaan kuin Verohallitus määrää.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot

Veroilmoituksessa, sen liitteessä tai muussa ilmoituksessa on ilmoitettava veronalainen tulo ja varallisuus, niistä tehtävät vähennykset sekä muut tiedot ja selvitykset sen mukaan kuin valtiovarainministeriö määrää.

Veroilmoitus ja muut tiedot ja selvitykset on annettava verohallituksen kutakin tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta käyttäen, jollei verohallitus toisin määrää.

Jos veroehdotuksen sisältämät tiedot ovat puutteelliset tai väärät, verovelvollisen on tehtävä tarvittavat muutokset ja lisäykset sekä toimitettava korjattu ehdotus verovirastoon.

10 §

Veroilmoituksessa tai muussa ilmoituksessa annettavat tiedot

Veroilmoituksessa ja sen liitteessä tai muussa ilmoituksessa on ilmoitettava veronalainen tulo ja siitä tehtävät vähennykset sekä tiedot varoista ja veloista samoin kuin Verohallituksen tarkemmin määräämät muut verotusta varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Veroilmoitukseen ei liitetä tositteita, jollei Verohallitus verovalvontaan liittyvistä syistä toisin määrää.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot kuitenkin vain seuraavista omistamistaan varoista:

1) kiinteistöt sekä kiinteistöverolain 2 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut varat;

2) asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön sekä muun osakeyhtiön osakkeet ja muun yhteisön osuudet;

3) muut arvopaperit ja arvo-osuudet, ei kuitenkaan korkotulon lähdeverosta annettussa laissa (1341/1990) tarkoitettut joukkovelkakirjat;

4) osuudesta avoimeen yhtiöön, kommandiittiyhtiöön ja muuhun yhtymään;

5) hallinta- ja nautintaoikeus varallisuuteen;

6) liike- ja ammattitoiminnan sekä maatalouden varat.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot luotto- ja rahoituslaitoksen sekä muun 16 §:n 5 momentissa tarkoitettun tahon myöntämästä lainasta. Lisäksi tiedot on annettava sellaisesta lainasta, jonka korko on verotuksessa vähennyskelpoinen.

58 §

Jälkiverotuksen ja veronoikaisun jättäminen toimittamatta

Jälkiverotus ja veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi voidaan jättää toimittamatta, jos verottamatta jäänyt tulo *tai varallisuus* on vähäinen eikä verotuksen tasapuolisuus tai muu syy edellytä jälkiverotuksen tai veronoikaisun toimittamista.

84 §

Ennakkoratkaisun hakeminen keskusverolautakunnalta

Keskusverolautakunta voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuloverotuksesta *ja varallisuusverotuksesta* siten kuin keskusverolautakunnasta annetussa laissa (535/1996) säädetään.

85 §

Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta

Verovirasto voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa tuloveroa *ja varallisuusveroa* koskevan tiedon siitä, kuinka verovirasto tulee hakemuksessa tarkoitettussa asiassa verotusta toimitettaessa menettelemään (*ennakkotieto*).

58 §

Jälkiverotuksen ja veronoikaisun jättäminen toimittamatta

Jälkiverotus ja veronoikaisu verovelvollisen vahingoksi voidaan jättää toimittamatta, jos verottamatta jäänyt tulo on vähäinen eikä verotuksen tasapuolisuus tai muu syy edellytä jälkiverotuksen tai veronoikaisun toimittamista.

84 §

Ennakkoratkaisun hakeminen keskusverolautakunnalta

Keskusverolautakunta voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuloverotuksesta siten kuin keskusverolautakunnasta annetussa laissa (535/1996) säädetään.

85 §

Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta

Verovirasto voi verovelvollisen tai yhtymän kirjallisesta hakemuksesta antaa tuloveroa koskevan tiedon siitä, kuinka verovirasto tulee hakemuksesta tarkoitettussa asiassa verotusta toimittaessa menettelemään (*ennakkotieto*).

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.*

6.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 51 c ja 52 c §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 51 c § ja 52 c §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 51 c § laissa 661/1989 ja 52 c §:n 3 momentti laissa 1733/1995, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

51 c §

Yritysmuodon muutosten osalta noudetaan, mitä tulo- ja varallisuusverolaissa on toimintamuodon muutoksista säädetty.

51 c §

Yritysmuodon muutosten osalta noudetaan, mitä *tuloverolain 24 ja 28 §:ssä* toimintamuodon muutoksista säädetään.

52 c §

Jakautuvan yhtiön verotuksessa vähennetyt varaukset, jotka kohdistuvat tiettyyn toimintaan, siirtyvät sille vastaanottavalle yhtiölle, jolle siirrettyyn toimintaan varaus kohdistuu. Muut varaukset siirtyvät vastaanottaville yhtiöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhtiön nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhtiöille. Nettovarallisuudella tarkoitetaan yhtiön varallisuusverolain 27 §:ssä (1481/1994) tarkoitettua nettovarallisuutta jakautumisajankohtana.

52 c §

Jakautuvan yhtiön verotuksessa vähennetyt varaukset, jotka kohdistuvat tiettyyn toimintaan, siirtyvät sille vastaanottavalle yhtiölle, jolle siirrettyyn toimintaan varaus kohdistuu. Muut varaukset siirtyvät vastaanottaville yhtiöille samassa suhteessa kuin jakautuvan yhtiön nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhtiöille. Nettovarallisuudella tarkoitetaan yhtiön *varojen arvoamisesta verotuksessa annetun lain (/) 2 luvussa* tarkoitettua nettovarallisuutta jakautumisajankohtana.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.
Lain 52 c §:ää sovelletaan, kun jakautu-
minen on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta
2006 tai sen jälkeen.*

7.

Laki**tonnistoverolain 37 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä kesäkuuta 2002 annetun tonnistoverolain (476/2002) 37 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

37 §

Yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo

Yhtiön varallisuusverolain (1537/1992) 27 §:ssä tarkoitetun nettovarallisuuden määrää laskettaessa ja nettovarallisuuteen kuuluvia omaisuuseriä arvostettaessa katsotaan omaisuuseristä tehtävät vähennykset tehdyiksi tonnistoverotettavaan toimintaan kuuluvien varojen osalta tämän lain 36 §:ssä säädetyn määräisenä.

Ehdotus

37 §

Yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo

Varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 2 luvussa tarkoitettua yhtiön nettovarallisuuden määrää laskettaessa ja nettovarallisuuteen kuuluvia omaisuuseriä arvostettaessa katsotaan omaisuuseristä tehtävät vähennykset tehdyiksi tonnistoverotettavaan toimintaan kuuluvien varojen osalta tämän lain 36 §:ssä säädetyn määräisinä.

_____

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.*

_____

8.

Laki**kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 1 ja 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1552/1995) 4 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1178/2004, ja *muutetaan* 1 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Vieraasta valtiosta saadun tulon *ja siellä olevan varallisuuden* kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta säädetään tässä laissa.

Vieraasta valtiosta saadun tulon kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta säädetään tässä laissa.

Tätä lakia sovelletaan myös, kun tulon *ja varallisuuden* kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta on määräys kansainvälisessä sopimuksessa, sikäli kuin sopimuksessa ei toisin määrätä.

Tätä lakia sovelletaan myös, kun tulon kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta on määräys kansainvälisessä sopimuksessa, sikäli kuin sopimuksessa ei toisin määrätä.

Tätä lakia sovelletaan valtion tuloveroihin, kunnallisveroon, kirkollisveroon, yhteisön tuloveroon *ja varallisuusveroon*.

Tätä lakia sovelletaan valtion tuloveroihin, kunnallisveroon, kirkollisveroon ja yhteisön tuloveroon.

Mitä jäljempänä tässä laissa säädetään tulosta, sovelletaan vastaavasti varallisuuteen.

4 §

4 §

Hyvityksen enimmäismäärä

Hyvityksen enimmäismäärä

Osingosta määrättävä tulovero ei ole vähennyskelpoinen varallisuusverosta, huolimatta siitä, että se saataisiin vähentää varallisuusverolain (1537/1992) mukaan siltä osin kuin vieraasta valtiosta saadusta osinkotulosta Suomessa menevästä verosta myönnetään tässä laissa tarkoitettu hyvitys.

(5 mom. kumotaan)

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Lain 4 §:n 5 momenttia sovelletaan en-

simmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

Vuoden 2005 ja sitä edeltävien vuosien kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskeviin tapauksiin sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

9.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 14 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1544/1992 ja 719/2004, ja
muutetaan lain nimike sekä 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 21 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1120/1996 ja 2 momentti mainitussa laissa 1544/1992, 2 §:n 2 momentti laissa 1550/1995 sekä 16 §:n 1 momentti ja 21 §:n 2 momentti laissa 1563/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta

1 §
Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa *ja varallisuusveroa* valtiolle tämän lain mukaan.
Rajoitetusta verovelvollisuudesta säädetään tuloverolaissa (1535/1992) *ja varallisuusverolaissa (1537/1992)*.

2 §

Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, noudatetaan vastaavasti, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään rajoitetusti verovelvollisen tulojen *ja varojen* veronalaisuudesta

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

1 §
Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava tuloveroa valtiolle tämän lain mukaan.
Rajoitetusta verovelvollisuudesta säädetään tuloverolaissa (1535/1992).

2 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan vastaavasti, mitä muualla verolainsäädännössä säädetään rajoitetusti verovelvollisen tulojen veronalaisuudesta sekä niistä

ta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Lähdeveroa perittäessä saadaan tulosta tehdä vain 6 §:ssä säädetty vähennykset.

tehtävistä vähennyksistä. Lähdeveroa perittäessä saadaan tulosta tehdä vain 6 §:ssä säädetty vähennykset.

14 §

Rajoitetusti verovelvollisen on suoritettava varallisuusveroa siten, että yhteisöt suorittavat veroa varallisuusverolaissa tarkoitettua yhteisön varallisuusveroprosenttia vastaavan osuuden verotettavasta varallisuudesta ja muut verovelvolliset 0,8 prosenttia siitä verotettavan varallisuuden osasta, joka ylittää 135 000 euroa.

Rajoitetusti verovelvollisen ei ole suoritettava varallisuusveroa suomalaisen osakeyhtiön osakkeista, suomalaisen osuuskunnan osuuksista, koron maksamisen perusteena olevasta saamisesta eikä oikeudesta rojaltin saamiseen.

Mitä 2 momentissa säädetään ei koske suomalaisen asunto-osakeyhtiön eikä asunto-osakeyhtiölain (809/91) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua osakeyhtiön osakkeita eikä myöskään suomalaisen osuuskunnan osuuksia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin varoihin kohdistuvaa velkaa ei saa vähentää verovelvollisen muista varoista.

Jos rajoitetusti verovelvollinen on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on hänen suoritettava varallisuusveroa myös 2 momentissa tarkoitetuista varoista, mikäli varat on luettava kiinteän toimipaikan varoiksi.

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettua tulosta sekä 14 §:ssä tarkoitettua varallisuudesta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä ja on tällöin ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä soveltuvien osin voimassa, mitä mainitussa laissa on säädetty tai sen nojalla määrätty, sekä veronkannosta ja verojen tilittämisestä soveltuvien osin voimassa, mitä veronkantolaissa (611/1978) säädetään tai sen nojalla määrätään.

14 §

(kumotaan)

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettua tulosta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä on soveltuvien osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annettussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään. Veronkannosta ja verojen tilittämisestä on soveltuvien osin voimassa, mitä veronkantolaissa (611/1978) säädetään tai sen nojalla määrätään.

21 §

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitettun tulon ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun varallisuuden osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa on säädetty. Muutoksen hakemisesta lääninveroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa mitä ennakkoperintälaissa on muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetty.

21 §

Muutoksen hakemisesta 13 §:ssä tarkoitettun tulon osalta toimitettuun verotukseen on voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään. Muutoksen hakemisesta veroviraston 11 §:n 2 momentin ja 11 a §:n mukaiseen päätökseen sekä ratkaisuun, joka koskee perimättä jääneen lähdeveron määräämistä sen perimiseen velvollisen maksettavaksi, on voimassa, mitä ennakkoperintälaissa muutoksen hakemisesta vastaavissa asioissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

10.

Laki

keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta verotuksen alalla Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1220/1994) 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Virka-apudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuja tulo- ja varallisuusveroja ovat Suomessa erityisesti seuraavat verot ja maksut:

- 1) valtion tuloverot;
- 2) yhteisön tulovero;
- 3) kunnallisvero;
- 4) kirkollisvero;
- 5) kansaneläkevakuutusmaksu;
- 6) sairausvakuutusmaksu;
- 7) korkotulon lähdevero;
- 8) rajoitetusti verovelvollisen lähdevero;

2 §

Virka-apudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuja tulo- ja varallisuusveroja ovat Suomessa erityisesti seuraavat verot ja maksut:

- 1) valtion tuloverot;
- 2) yhteisön tulovero;
- 3) kunnallisvero;
- 4) kirkollisvero;
- 5) kansaneläkevakuutusmaksu;
- 6) sairausvakuutusmaksu;
- 7) korkotulon lähdevero;
- 8) rajoitetusti verovelvollisen lähdevero;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9) varallisuusvero; ja
10) kiinteistövero.

9) kiinteistövero.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Verovuodelta 2005 ja sitä edeltäviltä ve-
rovuosilta toimitettua varallisuusverotusta
koskevien tietojen vaihtoon viranomaisten
välillä sovelletaan kuitenkin edelleen tämän
lain voimaan tullessa voimassa olleita
säännöksiä.

11.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 1 §:n
1 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 23 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 707/2003 ja 23 §:n 1 momentti laissa
859/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Ennakkoperintä toimitetaan tuloverolaissa
(1535/1992) tarkoitetun veronalaisen tulon
ja varallisuusverolaissa (1537/1992) tar-
koitetun veronalaisen varallisuuden perus-
teella valtiolle, kunnalle, seurakunnalle sekä
Kansaneläkelaitokselle verotusmenettelystä
annetun lain (1558/1995) säännösten mu-
kaan maksettavaksi määrättävien verojen ja
maksujen suorittamiseksi. Työnantajan vel-
vollisuudesta toimittaa ennakonpidätys va-
kuutetun sairausvakuutusmaksun suoritta-
miseksi silloinkin, kun vakuutetulle makset-
tava palkka on tuloverolain 77 §:n nojalla
verovapaata ulkomaantyötuloa, säädetään
sairausvakuutuslain (364/1963) 41 §:n
2 momentissa.

Ennakkoperintä toimitetaan tuloverolaissa
(1535/1992) tarkoitetun veronalaisen tulon
perusteella valtiolle, kunnalle, seurakunnal-
le sekä Kansaneläkelaitokselle verotusme-
nettelystä annetun lain (1558/1995) sään-
nösten mukaan maksettavaksi määrättävien
verojen ja maksujen suorittamiseksi. Työn-
antajan velvollisuudesta toimittaa ennakon-
pidätys vakuutetun sairausvakuutusmaksun
suorittamiseksi silloinkin, kun vakuutetulle
maksettava palkka on tuloverolain 77 §:n
nojalla verovapaata ulkomaantyötuloa, sää-
detään sairausvakuutuslain (1224/2004)
18 luvun 11 §:n 2 momentissa.

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Jollei 4 §:stä muuta johdu, ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakonkannossa verovelvollisen maksettavaksi pannaan määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista ja varallisuudesta verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä ja yhtiöveron hyvityksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

---

23 §

Ennakonkannon toimittaminen

Elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan, kuten vuokraustoiminnan ja omaisuuden luovutusvoiton tuottaman tulon perusteella maksuunpantavan veron sekä varallisuusveron suoritukseksi toimitetaan ennakonkanto, jollei tässä laissa toisin säädetä tai tämän lain nojalla toisin määrätä. Ennakonkanto toimitetaan myös silloin, jos ennakonpidätystä ei voida toimittaa, kuten silloin, kun suorituksen maksaja ei ole ennakonpidätysvelvollinen tai on vapautettu ennakonpidätysvelvollisuudesta. Ennakonkantoa ei kuitenkaan toimiteta tuloverolain 66 §:ssä tarkoitetun työsuhdeoption perusteella saadusta tulosta muutoin kuin verovelvollisen omasta pyynnöstä.

---

3 §

Ennakkoperinnän vastaavuusvaatimus

Jollei 4 §:stä muuta johdu, ennakonpidätyksen määrän on vastattava mahdollisimman tarkoin verovelvollisen ennakonpidätyksen alaisesta tulosta verovuoden veroasteikkolain ja muiden verovuoden veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Ennakonkannossa verovelvollisen maksettavaksi pannaan määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin verovelvollisen tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää, vähennettynä ennakonpidätyksenä ja yhtiöveron hyvityksenä kertyväksi arvioidulla määrällä.

---

23 §

Ennakonkannon toimittaminen

Elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun tulonhankkimistoiminnan, kuten vuokraustoiminnan ja omaisuuden luovutusvoiton tuottaman tulon perusteella maksuunpantavan veron suoritukseksi toimitetaan ennakonkanto, jollei tässä laissa toisin säädetä tai tämän lain nojalla toisin määrätä. Ennakonkanto toimitetaan myös silloin, jos ennakonpidätystä ei voida toimittaa, kuten silloin, kun suorituksen maksaja ei ole ennakonpidätysvelvollinen tai on vapautettu ennakonpidätysvelvollisuudesta. Ennakonkantoa ei kuitenkaan toimiteta tuloverolain 66 §:ssä tarkoitetun työsuhdeoption perusteella saadusta tulosta muutoin kuin verovelvollisen omasta pyynnöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

12.

Laki**kiinteistöverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 15 § ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 2 momentti osaksi laissa 1084/1993 ja 15 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Kiinteistö**Kiinteistö*

Kiinteistöllä tarkoitetaan tässä laissa tonttia, tilaa ja muuta Suomessa olevaa itsenäistä maanomistuksen yksikköä, joka on merkitty tai olisi merkittävä kiinteistönä maarekisteriin, tonttikirjaan tai tarkoitettuun kiinteistörekisteriin.

Kiinteistöllä tarkoitetaan tässä laissa tonttia, tilaa ja muuta Suomessa olevaa itsenäistä maanomistuksen yksikköä, joka on merkitty tai olisi merkittävä kiinteistönä *kiinteistörekisterilaissa (392/1985)* tarkoitettuun kiinteistörekisteriin.

5 §

5 §

*Omistaja ja omistajan veroinen haltija**Omistaja ja omistajan veroinen haltija*

Omistajan veroisella haltijalla tarkoitetaan sitä, jolla on kalenterivuoden alkaessa:

1) *varallisuusverolain (1537/1992) 8 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu* pysyvä hallintaoikeus kiinteistöön; tai

2) vastikkeeton hallintaoikeus kiinteistöön perintökaaren 3 luvun 1 a §:n 2 momentin, testamentin tai muun sellaisen perusteen nojalla, jonka voimassaolo ei perustu kiinteistön omistajan tai aikaisemman omistajan tekemään sopimukseen.

Omistajan veroisella haltijalla tarkoitetaan sitä, jolla on kalenterivuoden alkaessa:

1) pysyvä hallintaoikeus kiinteistöön; tai

2) vastikkeeton hallintaoikeus kiinteistöön perintökaaren 3 luvun 1 a §:n 2 momentin, testamentin tai muun sellaisen perusteen nojalla, jonka voimassaolo ei perustu kiinteistön omistajan tai aikaisemman omistajan tekemään sopimukseen.

15 §

15 §

*Kiinteistön arvostaminen**Kiinteistön arvostaminen*

Tätä lakia sovellettaessa kiinteistön arvo-

Tätä lakia sovellettaessa kiinteistön arvo-

na pidetään sille varallisuusverolain 11, 16—19 §:n sekä 22—25 §:n ja mainittujen pykälien nojalla annettujen päätösten mukaisesti kiinteistöveron määräämisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta laskettavaa arvoa. Yritysvarallisuuteen kuuluvan kiinteistön arvo määrätään samojen perusteiden mukaan.

25 §

Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen

Veronkorotuksen tai jälkiverotuksen edellytyksiä arvioitaessa otetaan verovelvollisen antamina tietoina huomioon edellä 16 §:ssä tarkoitetusta kehotuksesta annettujen tietojen lisäksi ne tiedot ja asiakirjat, jotka verovelvollinen on antanut tulo- ja varallisuusverotuksen toimittamista varten.

na pidetään *varallisuuden arvostamisesta verotuksessa annetun lain (/) 5 luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten mukaisesti laskettavaa arvoa kiinteistöveron määräämisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta Yritysvarallisuuteen kuuluvan kiinteistön arvo määrätään samojen perusteiden mukaan.*

25 §

Veronkorotus ja verotuksen muuttaminen

Veronkorotuksen ja jälkiverotuksen edellytyksiä arvioitaessa otetaan verovelvollisen antamina tietoina huomioon edellä 16 §:ssä tarkoitetusta kehotuksesta annettujen tietojen lisäksi ne tiedot ja asiakirjat, jotka verovelvollinen on antanut tuloverotuksen toimittamista varten *tai jotka tämä on verotusmenettelystä annetun lain nojalla antanut varallisuudesta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä kiinteistövero vuodelta 2007.

13.

Laki

keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan keskusverolautakunnasta 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (535/1996) 5 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Ennakkoratkaisu

Tuloveroa, *varallisuusveroa* ja arvonlisäveroa koskevaa lainvoimaista ennakko-

Ehdotus

5 §

Ennakkoratkaisu

Tuloveroa ja arvonlisäveroa koskevaa lainvoimaista ennakkoratkaisua on hakijan

ratkaisua on hakijan vaatimuksesta sitovana noudatettava siinä verotuksessa, jota varten se on annettu. Korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) mukaista ratkaisua on kuitenkin veron perimiseen velvollisen noudatettava saatuaan päätöksestä tiedon tai, kun hakijana on verovelvollinen, tämän vaadittua päätöksen noudattamista.

vaatimuksesta noudatettava sitovana siinä verotuksessa, jota varten se on annettu. Veron perimiseen velvollisen on kuitenkin noudatettava korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) mukaista ratkaisua saatuaan päätöksestä tiedon tai, jos hakijana on verovelvollinen, tämän vaadittua päätöksen noudattamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 5 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti sekä 6 §, sellaisena kuin niistä on 6 § osaksi laissa 477/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Tulo- ja varallisuusverotuksen julkiset tiedot

Tuloverotuksen julkiset tiedot

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tulo- ja varallisuusverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 31 kohdasta tai väestötietolain (507/1993) 25 §:n 4 momentista muuta johdu. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta ja varallisuudesta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tulo- ja varallisuusverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tuloverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 31 kohdasta tai väestötietolain (507/1993) 25 §:n 4 momentista muuta johdu. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteis-

maksujen yhteismäärästä;

5) ennakoiden yhteismäärästä;

6) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

Yhteisöjen ja yhteisetuuksien verotustiedoista vuosittain toimitetussa verotuksessa julkisia ovat nimi, kotikunta ja liike- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

1) verotettavasta tulosta ja varallisuudesta;

2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;

3) ennakoiden yhteismäärästä;

4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

määrästä;

5) ennakoiden yhteismäärästä;

6) veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä.

Vuosittain toimitetussa verotuksessa yhteisöjen ja yhteisetuuksien verotustiedoista julkisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä liike- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

1) verotettavasta tulosta;

2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;

3) ennakoiden yhteismäärästä;

4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

6 §

Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät muut julkiset verotustiedot

Julkisia ovat tiedot:

1) kiinteistön laskennallisesta kiinteistöverosta sekä kiinteistöverovelvollisen nimestä;

2) verotuslain (482/1958) 67 §:n mukaisesti nähtäville asetetuista veroluokituksesta laadituista asiakirjoista ajantasaistusmerkintöineen;

3) varallisuusverolain (1537/1992) 26—29 §:ssä tarkoitettujen osakkeiden, osuuksien ja muiden arvopapereiden verotusarvoista;

4) eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksesta annetun lain (680/1976) nojalla veronhuojennuksen saaneen yhteisön nimestä sekä siitä, mitä verovuosia huojennus koskee;

5) tonnistoroverolain (476/2002) nojalla tonnistoroverovelvolliseksi hyväksytyn yhtiön nimestä, tonnistorokauden alkamisesta sekä hyväksymisen peruuttamisesta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tieto on julkinen verotuksen päättämishetken mukaisena ja tulee julkiseksi kiinteistöverotuksen päätyttyä. Momentin 3 kohdassa tarkoitettu tieto Verohallituksen määräämästä verotusarvosta tulee julkiseksi päätöksen tekemisestä ja veroviraston laskema verotusarvoa koskeva tieto yhteisön verotuksen päätyttyä.

6 §

Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät muut julkiset verotustiedot

Julkisia verotustietoja ovat:

1) kiinteistön laskennallinen kiinteistövero, kiinteistövero sekä kiinteistöverovelvollisen nimi;

2) verotuslain (482/1958) 67 §:n mukaisesti nähtäville asetettu veroluokituksesta laadittu asiakirja ajantasaistusmerkintöineen;

3) eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksesta annetun lain (680/1976) nojalla veronhuojennuksen saaneen yhteisön nimi sekä tieto siitä, mitä verovuosia huojennus koskee;

4) tonnistoroverolain (476/2002) nojalla tonnistoroverovelvolliseksi hyväksytyn yhtiön nimi, tonnistorokauden alkaminen sekä hyväksymisen peruuttaminen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tieto on julkinen verotuksen päättämishetken mukaisena ja tulee julkiseksi kiinteistöverotuksen päätyttyä.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Verovuodelta 2005 ja sitä aiemmilta ve-
rovuosilta toimitettua varallisuusverotusta
koskevien tietojen julkisuuteen sovelletaan
tämän lain voimaan tullessa voimassa ollei-
ta säännöksiä.*
